

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

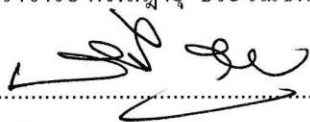
วราภรณ์ ลวงสวาส

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
เมษายน 2561
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ วราภรณ์ ลวงสวาส ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกาญญา ชีระวิชิตระกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ชัยพจน์ รุ่งงาม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.วัชชัย อู่พานิช)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกาญญา ชีระวิชิตระกุล)

.....กรรมการ
(ดร.ชัยพจน์ รุ่งงาม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โภคชัยะวัฒน์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่.....๖.....เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ. 2561

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญา ชีระวิชิตระกุล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.ชัยพนธ์ รั้งงาม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.วิรัชชัย อู่พานิช ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศลยะวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังรายนามที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณบุพการี ครอบครัวญาติพี่น้อง ที่เป็นกำลังใจ และสนับสนุนให้ ผู้วิจัยได้รับ โอกาสที่ดีทางการศึกษาจนประสบความสำเร็จ เป็นที่ภาคภูมิใจของครอบครัว และ ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 2 ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัย ได้ศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนช่วยเหลือและให้กำลังใจอยู่เสมอ

คุณค่าและประโยชน์ทั้งหลายที่จะพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอนอบน้อมบูชาแก่ บุพการี ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

วราภรณ์ ลวงสวาส

58920323: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ ปัจจัยด้านผู้เรียน/ ปัจจัยด้านครู/

ปัจจัยด้านผู้ปกครอง/ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

วราภรณ์ ลวงสวาส: ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 (THE FACTORS AFFECTING TO WARD STUDENTS ACHIEVEMENT UNDER THE OFFICE OF RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สถญาญู ชีระวิชิตระกูล, กศ.ด., ชัยพจน์ รั้งงาม, กศ.ด. 151 หน้า. ปี พ.ศ. 2561.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จากปัจจัยแต่ละด้านของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัย มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .49-.95 และค่าความเชื่อมั่น .93 และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณและสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตาม โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายข้อพบว่า อยู่ในระดับ มาก
2. ปัจจัยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว
3. ปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_2) ปัจจัยด้านครู (X_3) และปัจจัยด้านผู้ปกครอง (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ร้อยละ 69.40 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 48.10 โดยสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Y = (-6.389) + 4.538(X_1) + 2.888(X_2) + 3.367(X_3) + 2.262(X_4)$$

$$Z = 0.329(X_1) + 0.166(X_2) + 0.224(X_3) + 0.195(X_4)$$

58920323: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: ACHIEVEMENT/ MANAGEMENT FACTOR/ STUDENT FACTOR/ TEACHER FACTOR/ PARENTAL FACTORS/ THE OFFICE OF RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

WARAPORN LUANGSAWAS: THE FACTORS AFFECTING TO WARD STUDENTS ACHIEVEMENT UNDER THE OFFICE OF RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1. ADVISORY COMMITTEE: SADAYU TEERAVANITTRAKUL, Ed.D., CHAIPOOT RAKNGAM, Ed.D. 151 P. 2018.

The objectives of this study were 1) to study the factors affecting student achievement, 2) to study the relationship between individual factors and student achievement, 3) to create a predictive equation for student achievement. Sample in this study was 317 teachers in school under the Office of Rayong Primary Education Area 1. The data collection instrument employed in this study was a set of five-point-rating scale questionnaire. The item discriminative power of this questionnaire was between .49 and .95 and the reliability value was .93. Data was analyzed by ($\bar{X}$), Standard Deviation (SD), Pearson Product-Moment Correlation Coefficient, and Stepwise multiple regression analysis. The regression equations predicting the dependent variables were created by stepwise multiple regression analysis method.

The results of the study were as follows:

1. The factors affecting students achievement was found at a high level,
2. Each factor correlated with student achievement at 0.01 level,
3. The predictors of student achievement are four factors: management factor (X_1), student factor (X_2), teacher factor (X_3) and parental factors (X_4). The multiple correlation coefficient was found at 69.40% with statistically significant at the level of .05. The regression coefficient predictive competence was found at 48.10. These could form the regression equations of the raw score and the standardized score as follows:

$$Y = (-6.389) + 4.538(X_1) + 2.888(X_3) + 3.367(X_2) + 2.262(X_4)$$

$$Z = 0.329(X_1) + 0.166(X_3) + 0.224(X_2) + 0.195(X_4)$$

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1.....	12
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	17
การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET).....	23
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	77
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
อภิปรายผล.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	119
บรรณานุกรม.....	121
ภาคผนวก.....	131
ภาคผนวก ก.....	132
ภาคผนวก ข.....	136
ภาคผนวก ค.....	149
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	151

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ปริมาณงานในความรับผิดชอบ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1.....	13
2 การสังเคราะห์ปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	34
3 การสังเคราะห์ปัจจัยด้านผู้เรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	39
4 การสังเคราะห์ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	42
5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามกลุ่ม โรงเรียน.....	78
6 ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน.....	80
7 จำนวนและคำร้อยละข้อมูลทั่วไปของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน.....	85
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวม.....	86
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	86
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ.....	87
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	88
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวมและรายข้อ.....	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านเจตคติในการเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	90
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยรวมและรายข้อ.....	90
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	91
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง โดยรวมและรายข้อ.....	92
17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	93
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	94
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยรวมและรายข้อ.....	95
20	คะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2559 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
21	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1.....	97
22	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่แยกเป็นรายด้านเพื่อตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ.....	97
23	การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จากปัจจัยด้านต่าง ๆ.....	98
24	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1.....	98
25	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1.....	99
26	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1.....	150

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกยุคปัจจุบันกำลังมีการเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่สังคมโลกาภิวัตน์ (Globalization) หรือสังคมโลกที่ไร้พรมแดนมากขึ้น วิถีชีวิตดั้งเดิมแบบสังคมเกษตรกรรม (Agrarian society) ถูกแปรเปลี่ยนไปสู่สังคมอุตสาหกรรมใหม่ (Industrial society) และกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมแห่งข้อมูลข่าวสารสนเทศ (Information society) อย่างรวดเร็ว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้มีผลกระทบทำให้วิถีชีวิตของคนเราเปลี่ยนไป ทั้งนี้เนื่องจากมีความเจริญทางด้านวัตถุมากขึ้น จนส่งผลให้เกิดกระแสการกลบกลืนวัฒนธรรมของชุมชนซึ่งกำลังจะสูญหายไป และก่อให้เกิดกระแสวัฒนธรรมสากล (International culture) เข้ามาแทนที่ สิ่งเหล่านี้ทำให้การบริหารและการจัดการการศึกษาในศตวรรษที่ผ่านมาของไทยเราประสบปัญหาและอุปสรรคนานัปการ จนทำให้การจัดการศึกษาของไทยเราไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควรและไม่สามารถแข่งขันกับองค์กรอื่น ๆ ได้ (ดารารัตน์ จันทร์ฉาย, 2557, หน้า 5)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเกี่ยวกับด้านการศึกษาไว้ใน ข้อที่ 4.4.1 ทุมนมนุษย์ของประเทศไทยยังมีปัญหาในด้านคุณภาพคนในแต่ละช่วงวัย โดยผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ในขณะที่คนไทยจำนวนมากไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิกฤตค่านิยม ทักษะคน และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต การพัฒนาในระยะต่อไปจึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะที่ดีขึ้น คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

จากการเปลี่ยนแปลงสังคมจากวิถีชีวิตแบบเก่ามาสู่วิถีชีวิตแบบสังคมใหม่ ในยุคที่ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ สามารถสืบค้น และเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการจัดการศึกษาของไทยเราให้ก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยเราให้ก้าวทันต่อกระแสสังคมโลก (ดารารัตน์ จันทร์ฉาย, 2557, หน้า 4)

การที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทยของเรานั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการด้วยกัน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการร่วมมือร่วมใจกันระหว่าง หลาย ๆ ฝ่าย ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู/ บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนถึงผู้ปกครอง/ นักเรียน และชุมชน โดยมีรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุนแนวคิดของการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของโรงเรียนและชุมชน ทั้งนี้ จะต้องมีการประเมินสภาพหรือสภาวะความต้องการ ของสถานศึกษาอยู่เป็นประจำและสม่ำเสมอ เพื่อให้ข้อมูลความต้องการเหล่านั้นเป็นปัจจุบันและ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกข่าวสาร และสามารถจะพัฒนาจนถึงขั้นยกระดับคุณภาพการศึกษา ของประเทศไทยเราให้ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอต่อไป (दारार्त्तन् जन्त्रन्ध, 2557, หน้า 5)

เป้าหมายหลักของสถานศึกษาก็คือการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพและคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร บุคคลที่มีผลโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียน คือครูผู้สอน การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียน การสอน ได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ นั้นครูจึงเป็นส่วนสำคัญ ของการพัฒนา การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา และในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น บุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดคือผู้บริหารโรงเรียนในการกำหนดนโยบาย วางแผน และกำหนด กรอบแผนงาน โครงการ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษา การพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้มีความโปร่งใสเป็นธรรมและมีระบบ การตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างมี คุณภาพ การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา และสนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ให้มากขึ้น ตลอดถึงพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหาร จึงจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารที่ดี สามารถทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนา โรงเรียน ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ โดยผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ทุก ภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนอย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 4-5)

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการคุณภาพอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจน เหมาะสม วางแผนพัฒนาคุณภาพและดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไข และรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงเป็น

ความรับผิดชอบของสถานศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนโดยตรง โดยสถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เขตพื้นที่การศึกษา ภายใต้การกำกับดูแล และสนับสนุน ส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูล หลักฐานที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับ การบริการด้านการศึกษามีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นภาระหน้าที่หลักของบุคคล 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ ครูผู้สอน ซึ่งถือเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบโดยตรงทั้งนี้เพราะคุณภาพการสอนนั้น คือ ผลที่ได้จากการปฏิบัติงานของครู สำหรับบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งคือ ผู้บริหารจะอยู่ในฐานะของ ผู้ควบคุมดูแลและให้การสนับสนุนต่อการปฏิบัติงานของครู โดยเหตุนี้การพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอนจึงเป็นภาระหน้าที่ของครู และผู้บริหารสถานศึกษาที่จะช่วยกันแสวงหาแนวทางใน การพัฒนา ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาให้สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ถือว่าเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศที่เน้นคน ให้มีคุณภาพ โรงเรียนจึงจัดเป็นสถานที่ที่จะต้องพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป โรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และในการบริหาร จัดการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น บุคคลที่มีบทบาท มากที่สุดคือผู้บริหาร โรงเรียนในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และกำหนดกรอบแผน โครงการ ตลอดจนชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติงานต่าง ๆ จึงกล่าวได้ว่าในระบบการบริหาร โรงเรียนผู้บริหาร คือกลไกสำคัญอันนำไปสู่การดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตาม เป้าหมายที่วางไว้ได้ ดังนั้น นอกจากผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนร่วมงานในโรงเรียนแล้ว ผู้บริหารยังจำเป็นต้องมีทักษะใน การบริหารงานที่ดี สามารถใช้ลักษณะความเป็นผู้นำในการจูงใจให้เกิดความร่วมมือของบุคลากร ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาโรงเรียน ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดี ขึ้นด้วย อาจกล่าวได้ว่าการบริหาร โรงเรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทั้ง ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการภาระงานด้านต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และ ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เช่น บุคลากรภายใน โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและภาพของ ความสำเร็จให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการรับรู้ถึงสภาพปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียน และสามารถร่วมมือกันในการกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

จากการสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คือคะแนนการทดสอบระดับชาติที่ยังไม่สูงมากนัก พบว่าในรายวิชา 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ ยังมีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ คือ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 จึงจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณภาพตามที่กำหนดต่อไป ซึ่งปัญหาด้านหนึ่งที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมาก คือการบริหารจัดการของผู้บริหาร โรงเรียน เพราะถ้าโรงเรียนมีการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลโดยตรงต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แต่ถ้าการบริหารจัดการขาดประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครู นักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้นการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และคณะครูภายใน โรงเรียนจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงภารกิจหลักคือการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของแต่ละโรงเรียนให้สูงขึ้นต่อไป

คำถามวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 เป็นอย่างไร
3. สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จากปัจจัยแต่ละด้านโรงเรียนเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

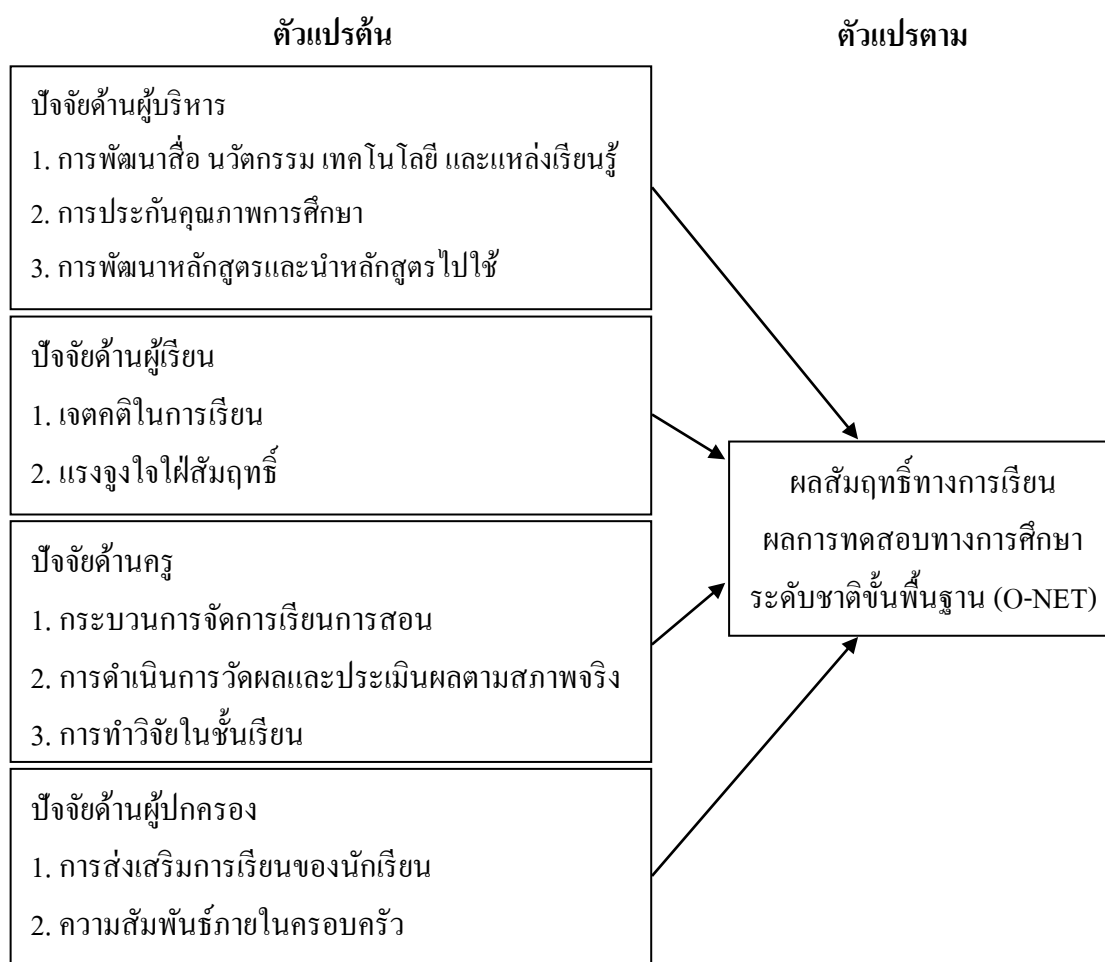
1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จากปัจจัยแต่ละด้านของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยแต่ละด้านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก
2. ปัจจัยแต่ละด้านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 สามารถทำนายผลได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยต่าง ๆ มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยเพื่อใช้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยได้สังเคราะห์แนวคิดต่าง ๆ และสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ทำให้ผู้บริหารมีแนวทางในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เพื่อหาวิธีการในการส่งเสริมให้นักเรียนมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) มากขึ้น
3. ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ได้แก่ 1) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) การประกันคุณภาพการศึกษา 3) การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ ด้านนักเรียน ได้แก่ 1) เจตคติในการเรียน 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านครู ได้แก่ 1) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง 3) การทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านผู้ปกครอง ได้แก่ 1) การส่งเสริมการเรียนของนักเรียน 2) ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 รวมโรงเรียนทั้งหมด 116 โรงเรียน ครูผู้สอน จำนวน 1,776 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มเกาะแก้ว กลุ่มตากสิน กลุ่มค่ายพระเจ้าตาก กลุ่มศรีเมือง กลุ่มบ้านฉางพัฒนา กลุ่มบ้านค่าย กลุ่มปลวกแดงพัฒนา กลุ่มนิคมพัฒนา จำนวน 116 โรงเรียน ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 317 คน โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ซึ่งผู้ศึกษาได้จากการสังเคราะห์วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่

1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้
2. การประกันคุณภาพการศึกษา
3. การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้

ปัจจัยด้านนักเรียน ได้แก่

1. เจตคติในการเรียน
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ปัจจัยด้านครู

1. กระบวนการจัดการเรียนการสอน
2. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง
3. การทำวิจัยในชั้นเรียน

ปัจจัยด้านผู้ปกครอง

1. การส่งเสริมการเรียนของนักเรียน
2. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ประกอบด้วย ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ศึกษา ได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าไว้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง องค์ประกอบที่เอื้อต่อการดำเนินงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ดังนี้

1.1 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริมครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางาน ด้านวิชาการ ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน การพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนได้พัฒนาความคิดหรือการกระทำ การปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาใช้ร่วมกันกับผู้เรียน เพื่อช่วย

ให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัตถุประสงค์ สิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้น รวมถึงวิธีการสอนตลอดจนกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

1.2 การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความมั่นใจได้ว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนด โดยผู้บริหารให้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคลากรและนักเรียนไปพร้อมกัน ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามผล และพัฒนาปรับปรุง ผลักดันให้โรงเรียนมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ตลอดจนประเทศชาติ

1.3 การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิและ ผู้แทนชุมชน และนำไปสู่การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลแล้วนำมา พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและ ชุมชน มีการประสานความร่วมมือ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เพื่อให้การสนับสนุนและพัฒนาครูให้สามารถให้หลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัจจัยด้านนักเรียน หมายถึง องค์ประกอบที่เอื้อต่อการดำเนินงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ดังนี้

2.1 เจตคติในการเรียน หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของนักเรียนที่มีต่อประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ ความรู้สึก ความคิดหรือค่านิยมของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าสถานการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา 2 ลักษณะ คือ ทางบวกหรือเจตคติทางบวก นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย สนใจ มาเรียนสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถ และพฤติกรรมของครู เห็นคุณค่าของการศึกษาอยากปฏิบัติ อยากได้ หรืออยากใกล้ชิดสิ่งนั้น แสดงออกในรูปของความพอใจ สนับสนุน เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย ชอบ-ไม่ชอบ นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะความพึงพอใจสนใจมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถและวิธีการสอนของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา

2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง สิ่งกระตุ้นหรือผลักดันที่จะทำให้คนมุ่งประสิทธิภาพในการทำงานมีความกระตือรือร้นที่จะพยายามทำงานให้ได้ผลดีเยี่ยม พยายามที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหา มีความทะเยอทะยานสูงเพื่อ

นำตนไปสู่ความสำเร็จ มีความต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออก ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่ตนตั้งใจอย่างสูงโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และพอใจกับผลที่ได้เมื่อได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่แล้ว

3. ปัจจัยด้านครู หมายถึง องค์ประกอบที่เอื้อต่อการดำเนินงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ดังนี้

3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การสอนที่ประกอบไปด้วย องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี มีสื่อการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจบทเรียน สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดของตนเองในการพูด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม สอนให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อ มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีกิจกรรมให้ผู้เรียนทำหลายอย่างเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน มีการสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะแก่การเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้โดยเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้ด้วยตนเอง สอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักแก้ปัญหา สามารถนำไปเป็นรูปแบบในการแก้ปัญหาในอนาคตต่อไปได้

3.2 การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง หมายถึง การวัดและการประเมิน (Assessment) คือ กระบวนการจัดเก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตัดสิน (Determine) ระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จะช่วยให้ครูได้เห็นภาพสะท้อนว่าตนเป็นครูอย่างไร มีส่วนใดบกพร่องและสมควรแก้ไข โดยมุ่งประเมินผลงานที่ปฏิบัติจริงมากกว่าประเมินจากสภาพผลการทดสอบด้านข้อสอบแบบเลือกตอบ วัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตร ประเมินความสามารถของผู้เรียนในด้านการอ่าน การคิด วิเคราะห์ และการเขียนสื่อความในแต่ละช่วงชั้น จัดให้มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติในแต่ละช่วงชั้น สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครองตรวจสอบผลของการประเมินการเรียนตลอดเวลา และจัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษา และรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนผ่านการศึกษามาแล้ว

3.3 การทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้โดยการคิดค้น และนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้มาแล้วมาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยตรง โดยประสานความร่วมมือในการวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนเผยแพร่

งานวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบัน เพื่อพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ซึ่งอาจเป็นสื่อการจัดการเรียนรู้ หรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา และส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้นได้

4. ปัจจัยด้านผู้ปกครอง หมายถึง องค์กรประกอบที่เอื้อต่อการดำเนินงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ดังนี้

4.1 การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง ภาระหน้าที่ในการเลี้ยงดู การให้การอบรมสั่งสอน และการให้การศึกษาน้ำที่อันสำคัญจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนก้าวไปสู่ความสำเร็จของชีวิตในภายภาคหน้า ผู้ปกครองจึงต้องใส่ใจและจริงจังเป็นพิเศษ ส่งเสริมให้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ มีการให้กำลังใจและแสดงความเชื่อถือนในตัวนักเรียน ให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนได้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นตัวของตัวเอง ให้ความรักความอบอุ่นเท่าที่มีโอกาสจะกระทำ สนับสนุนในด้านต่าง ๆ กระตุ้นเตือนให้รู้จักคิด และใช้สติปัญญาเพื่อแก้ปัญหา ให้เวลาทำการบ้านอย่างพอเพียง ไม่ให้รับผิดชอบงานบ้านมากเกินไป จัดเวลา สถานที่ อุปกรณ์การเรียน และช่วยตรวจการบ้านให้เสร็จเรียบร้อย

4.2 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หมายถึง ลักษณะที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองและญาติพี่น้องมีความผูกพัน รักใคร่ ประองดองกันภายในครอบครัว นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งประกอบด้วยความพึงพอใจและการปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคลในครอบครัวนั้น ๆ การมีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว การที่พ่อแม่มีความรักที่ดีต่อกันย่อมทำให้เกิดความอบอุ่นใจ มีความมั่นคง มีความตั้งใจที่จะเลี้ยงดูปลูกฝังอบรมบุตรให้เกิดความผูกพัน เอื้ออาทรต่อกัน มีความเข้าใจ ยอมรับให้อภัย ให้สวัสดิการตอบสนองด้านต่าง ๆ แก่บุตร มีความเข้าใจอันดีต่อกัน ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (Ordinary National Education Test: O-NET) ในรายวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

6. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) หมายถึง ผลการทดสอบเพื่อวัดความรู้ และความคิดของนักเรียนในระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 ประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จำนวน 67 มาตรฐานการเรียนรู้ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ปีการศึกษา 2559 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 หมายถึง ส่วนราชการใน ส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองระยอง อำเภอปลวกแดง อำเภอนิคมพัฒนา อำเภอบ้านค่าย และอำเภอบ้านฉาง ในจังหวัดระยอง ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จากปัจจัยแต่ละด้านของโรงเรียน โดยมีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET)
4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ภารกิจเกี่ยวกับการจัดการและส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา
9. ดำเนินการและประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังต่อไปนี้
  - 1) กลุ่มอำนวยการ
  - 2) กลุ่มบริหารงานบุคคล
  - 3) กลุ่มนโยบายและแผน
  - 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
  - 5) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
  - 6) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
  - 7) กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน

ปริมาณงานในความรับผิดชอบ

ตารางที่ 1 ปริมาณงานในความรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1

รายการ	จำนวน/ หน่วย
1. โรงเรียนทั้งหมด	116 แห่ง
- เอกเทศ	115 แห่ง
- สาขา	1 แห่ง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน/ หน่วย
2. ประเภทของโรงเรียน	
- โรงเรียนมาตรฐานสากล	1 แห่ง
- โรงเรียนในพื้นที่	10 แห่ง
- โรงเรียนดีประจำตำบล ปีงบประมาณ 2553-2560	29 แห่ง
- โรงเรียนขนาดเล็ก	23 แห่ง
- โรงเรียนขยายโอกาส	30 แห่ง
3. กลุ่มโรงเรียน (รวมกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส)	9 กลุ่ม

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เป็นองค์กรชั้นนำในการบริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐานได้มาตรฐาน บริการเป็นเลิศ ผู้ประชาคมอาเซียน

นิยามวิสัยทัศน์

1. องค์กรชั้นนำ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 มีการบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีเครือข่ายทางการศึกษา ใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการบริหาร จัดการและการสื่อสารอย่างรวดเร็ว ทันสมัย
2. บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มาตรฐาน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดและสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 บริหารจัดการโดยยึดมาตรฐานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 5 มาตรฐาน และนโยบายของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. บริการเป็นเลิศ หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด เต็มใจ บริการงานในหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง เท่าเทียมและเป็นกัลยาณมิตร
4. ผู้ประชาคมอาเซียน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดจัดการเรียนรู้ที่เน้นบริบทของ ประเทศในประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา สังคม ประเพณี วัฒนธรรม การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ อาชีพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ เพื่อสร้างความร่วมมือ ช่วยเหลือ การแลกเปลี่ยน การแข่งขัน พร้อมสู่ ประชาคมโลกต่อไป

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐาน เน้นการศึกษาสู่อาชีพและมีศักยภาพในการแข่งขันในประชาคมอาเซียน
2. จัดระบบการบริหารจัดการให้ทันสมัย ตามหลักธรรมาภิบาล
3. จัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
4. พัฒนาบุคลากรให้เกิดความตระหนัก จิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี

เป้าประสงค์หลัก

ผู้เรียนมีคุณภาพ รักและภูมิใจในความเป็นไทย ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

กลยุทธ์

จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จึงกำหนด กลยุทธ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 4 กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 2 การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

จุดเน้นการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

กำหนดจุดเน้นการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. จุดเน้นด้านผู้เรียน

1.1 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญสู่มาตรฐานสากล ดังต่อไปนี้

1.1.1 นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสติปัญญาที่สมดุลเหมาะสมกับวัยและเรียนรู้อย่างมีความสุข

1.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลักเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

1.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านภาษา อ่านออก เขียนได้ ด้านคำนวณ และด้านการใช้เหตุผลที่เหมาะสม

1.1.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพ ด้วยการแนะแนวทั้งโดยครูและผู้ประกอบการอาชีพต่าง ๆ (ผู้ประกอบการ ศิษย์เก่า สถานประกอบการ) และได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพสุจริตในอนาคต

1.1.5 นักเรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์อย่างน้อย 2 ภาษา ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เหมาะสม ตามช่วงวัย

1.2 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย ห่วงไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะ และทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

1.2.1 นักเรียนระดับประถมศึกษา ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

1.2.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีทักษะการแก้ปัญหา และอยู่อย่างพอเพียง

1.3 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเต็มศักยภาพ เป็นรายบุคคล ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.1 เด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคล ด้วยรูปแบบที่หลากหลายตามหลักวิชา

1.3.2 เด็กด้อยโอกาสและเด็กในพื้นที่พิเศษ ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรและอัตลักษณ์แห่งตน

1.3.3 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้รับการส่งเสริมให้มีความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา กีฬา ดนตรีและศิลปะ

2. จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะในการสื่อสารมีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.1 ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน การสอนคิดแบบต่าง ๆ และการวัดประเมินผลให้สามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

2.1.2 ครูสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเหมาะสม

2.1.3 ครูได้รับการนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูทั้งใน โรงเรียน ระหว่างโรงเรียน หรือภาคส่วนอื่น ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

2.1.4 ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและทุกภาคส่วน ให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้

2.1.5 ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียน

2.1.6 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

2.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน

2.4 องค์กร คณะบุคคลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง วางแผนและสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน และสังคม

3. จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

3.1 สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บริหารจัดการ โดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

3.1.1 โรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอกและที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ได้รับการแก้ไข ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน และเป็นผู้ประสานงานหลักให้โรงเรียน ทำแผนพัฒนาเป็นรายโรง ร่วมกับผู้ปกครองชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยใช้มาตรฐาน งานเขตพื้นที่การศึกษา

3.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัฒนาระบบช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

3.1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชิดชูเกียรติ โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น อัตราการออกกลางคันลดลง มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลงอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3.2 สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา

3.2.1 สถานศึกษา ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

3.2.2 สถานศึกษา ส่งเสริมการระดมทรัพยากรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มัทนา วัฒนอมศักดิ์ (2550, หน้า 67) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมานักเรียนในโรงเรียนได้รับการยกย่องชมเชย หรือรางวัลทางด้านวิชาการเพิ่มขึ้น สามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อได้จำนวนมากขึ้น รู้จักศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ และพัฒนาตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้สูง โดยสถานศึกษาจัดกิจกรรม

ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และนำผลการทดสอบการวัดผลมาเป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น นักเรียนส่วนใหญ่มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงและสุขภาพจิตดี มีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสมกับวัย ผู้ปกครองพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในด้านความมีระเบียบวินัย คุณธรรม ความประพฤติของนักเรียนความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Achievement) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ให้เห็นผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา ซึ่งนอกจากจะเป็นเรื่องการพิจารณาความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนแล้วยังแสดงถึงคุณค่าของหลักสูตร ผู้บริหารและครูผู้สอนอีกด้วย โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสามารถในการศึกษาต่อสถาบันชั้นสูงได้เป็นจำนวนมาก โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงดังกล่าวนี้ ได้แก่ โรงเรียนในเมือง โรงเรียนระดับจังหวัด ที่มีชื่อเสียง โรงเรียนที่มีความพร้อมทั้งปัจจัยด้านต่าง ๆ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก อย่างเพียงพอ อาคารสถานที่ บรรยากาศสิ่งแวดล้อมเหมาะสม ปัจจัยด้านการเงินคล่องตัวสามารถจัดซื้อ จัดจ้างและการเบิกจ่ายได้อย่างสะดวก มีบุคลากรคือ ครูผู้สอนมีคุณภาพ ตลอดจนการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ

มยุรี ถิ่นวัลย์ (2553, หน้า 64) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับความรู้ ความสามารถและทักษะที่ได้รับและพัฒนาจากการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องมือในการวัดผล หลังจากการเรียนหรือจากการฝึกอบรม

ทศพร จันทนราช (2554, หน้า 22) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหา เจตคติ ลักษณะต่าง ๆ ของแต่ละวิชาที่ผู้เรียนได้รับรู้ผ่านมาแล้วทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถ เจตคติ และทักษะด้านวิชาการ โดยอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่งและแสดงออกในรูปความสำเร็จของผู้เรียน ซึ่งสามารถสังเกตและวัดผลได้โดยอาศัยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อรัญญา ไชยวงศ์ (2555, หน้า 51) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติอันเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งอาจวัดได้จากการทดสอบระหว่างหรือหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยการทดสอบหรือวิธีการอื่น ๆ นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะบอกคุณภาพผู้เรียนแล้วยังแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตร คุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนความรู้ ความสามารถของครูผู้สอนและผู้บริหารอีกด้วย

สุรศักดิ์ ศิริอุดมโชค (2557, หน้า 35) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จของผู้เรียนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมีลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และเจตคติด้านต่าง ๆ ที่ได้รับจากการเรียนการสอน การฝึกฝน และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้กับผู้เรียน ประสบการณ์จากที่ผู้เรียนพบเห็นจากที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมในที่อื่น ๆ

วิไลวรรณ วรวงศ์ (2556, หน้า 19) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ คุณลักษณะและความสามารถของการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝน อบรม หรือเกิดจากการสอนและสามารถตรวจวัดได้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพและคุณภาพของการจัดการศึกษา

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับความรู้ความสามารถและทักษะที่ได้รับและพัฒนาจากการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับรู้ผ่านมาแล้วซึ่งอาจวัดได้จากการทดสอบระหว่างหรือหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยการทดสอบหรือวิธีการอื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตร คุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนความรู้ ความสามารถของครูผู้สอนและผู้บริหาร

2. แนวคิดและหลักการการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แคลกรี่ (Calgary Board of Education, 2002, pp. 11-14) รายงานว่า รูปแบบสถานศึกษาคุณภาพทั้งระบบตามแนวทางของคณะกรรมการการศึกษาแคลกรี่ มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาเป็นกระบวนการภายในและภายนอกเพื่อจะปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและสมบูรณ์ โดยมีการกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ระยะยาวเพื่อความสำเร็จของนักเรียนเป็นเป้าหมายที่สำคัญ และกล่าวว่าคุณลักษณะของสถานศึกษาคุณภาพ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน (Student achievement) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นจุดประสงค์เบื้องต้นของสถานศึกษา และเป็นจุดเน้นที่สำคัญที่สุด เนื่องจากเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นความก้าวหน้าและการพัฒนาของนักเรียนอย่างเด่นชัดที่สุดว่านักเรียนมีความรู้ มีความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจะแสดงถึงหลักฐานความสำเร็จของนักเรียนเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงการจัดหลักสูตรของสถานศึกษา และแสดงถึงความก้าวหน้าและการพัฒนาของนักเรียนในด้านต่าง ๆ

2. การเรียนการสอน (Learning and teaching) สถานศึกษาคุณภาพต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันเน้นหลักสูตร และบรรยากาศของการแสวงหาความรู้ ซึ่งส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ และส่งเสริมความสามารถของนักเรียนทุกคน นักเรียนแต่ละคนต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีเชิงวิเคราะห์ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการเรียนการสอนนั้นนักเรียนต้องสามารถสร้างความเข้าใจโดยการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่กับความรู้เดิม โดยมีบรรยากาศของการแสวงหาความรู้ นักเรียนมีความเข้าใจสิ่งที่หลักสูตรคาดหวัง และสามารถแสดงออกถึงความเข้าใจนั้นได้หลายรูปแบบ สถานศึกษามีการใช้ยุทธศาสตร์การประเมินอย่างหลากหลาย เพื่อวัดพัฒนาการ และปรับปรุงการเรียนของนักเรียน มีการวางแผนการสอนที่ยืด

มาตรฐานการเรียนรู้อย่างชัดเจน มีการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน มีการกำหนดความเชื่อ คุณค่าร่วมของสถานศึกษา

3. สิ่งอำนวยความสะดวกของนักเรียน (Student entitlement) สถานศึกษาคูณภาพนั้น นักเรียนทุกคนต้องได้รับการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้และมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน นักเรียนทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของการเรียน นักเรียนทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการใช้แหล่งทรัพยากรต่าง ๆ ของสถานศึกษา

4. วัฒนธรรมสถานศึกษา (School culture) สถานศึกษาที่มีคุณภาพจะมีวัฒนธรรมสถานศึกษา โดยให้ผู้ปกครอง ครู นักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โดยดำเนินการดังนี้ ต้องกำหนดภารกิจที่เกิดคุณค่าแก่การเรียนการสอน และการปฏิบัติงานของครูต้องกำหนดความเชื่อ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนการดำเนินการต่าง ๆ ต้องมีหลักฐานชัดเจน สร้างความไว้วางใจ และความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน

5. ความปลอดภัย และความมั่นคง (Safety and security) สถานศึกษาคูณภาพต้องสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีความปลอดภัยและมั่นคงทั้งทางกายภาพ และทางด้านอารมณ์ และจิตใจดังนี้ สมาชิกทุกคนในสถานศึกษามีความเข้าใจและเคารพซึ่งกันและกัน นักเรียน และครอบครัวของนักเรียนได้รับการสนับสนุนและแนะแนวทางด้านบริการต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่างเหมาะสม นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร ร่วมกันตั้งพฤติกรรมของนักเรียน ให้เป็นผู้มีความยุติธรรมและมีเหตุผล ความคาดหวังเชิงพฤติกรรมที่สถานศึกษาตั้งไว้ต้องช่วยสนับสนุนให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง นโยบายด้านระเบียบวินัย และนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษาต้องแจ้งให้นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างชัดเจน ในการกำหนดพฤติกรรมที่คาดหวังของนักเรียน ควรมีการจัดตั้งทีมงานแก้ไขปัญหาวิกฤตของสถานศึกษา (School crisis team) และมีการสื่อสารให้ผู้อื่นรับทราบ รวมทั้งทีมงานดังกล่าวต้องฝึกปฏิบัติการด้านความปลอดภัย ความมั่นคง อยู่เสมอ พร้อมสามารถดำเนินการได้เมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น

6. การพัฒนาสถานศึกษา (School development) บุคลากรทุกคนจะต้องร่วมกันพัฒนาสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และวิธีการปฏิบัติ เพื่อความสำเร็จของนักเรียนบนฐานของการวิเคราะห์ผลที่ได้รับอย่างถ่วงถี้ โดยดำเนินการดังนี้ สมาชิกทุกคนของสถานศึกษาร่วมกันในกระบวนการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ตามวิสัยทัศน์ ภารกิจ และความเชื่อของสถานศึกษา ในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา สถานศึกษาต้องการวิเคราะห์จุดแข็งและ โอกาสความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา สถานศึกษาต้องสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ

แผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจน สถานศึกษาต้องมีการติดตาม และประเมินผลการใช้แผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ แล้วทำการปรับปรุงแผนพัฒนาสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง สถานศึกษามีการจัดหาแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนแผนพัฒนาสถานศึกษา โดยคำนึงถึงเป้าหมายและลำดับความสำคัญ

จากรายงานของโรงเรียนบ่อเกิดวิทยวิทยา โดยดำเนินโครงการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชื่อโครงการปลูกฝังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ โดยเสนอและดำเนินกิจกรรมดังนี้
กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมส่งเสริมเด็กเก่งท่องสู่โลกกว้าง จัดกิจกรรมให้กับนักเรียนตั้งแต่ชั้นปฐมวัย-ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 33 คน ได้ไปศึกษานอกสถานที่เป็นการเปิดโลกทัศน์ที่แปลกใหม่

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสอนโดยการใช้ข้อสอบในการคิดวิเคราะห์ จัดกิจกรรมให้กับนักประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ทำข้อสอบที่มาตรฐานจำนวน 65 คน นักเรียนมีความรู้ในการทำข้อโดยใช้การคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมสอนโดยการใช้แผน CD คิดในสิ่งที่เห็น นักเรียนมีความรู้ในการทำข้อสอบโดยใช้การคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมสอนซ่อมเสริมด้วยคำพื้นฐานและเขียนสูตรคูณทุกเช้า จัดกิจกรรมให้กับนักประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ฝึกอ่านคำพื้นฐานได้คล่อง ได้เขียนและได้ท่องสูตรคูณได้ทุกคนอย่างคล่องแคล่วได้นำคำพื้นฐาน และสูตรคูณไปใช้ กับกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้ดีขึ้น

สุพัตร์ พิบูลย์ (2555) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แนวคิด “Empowerment approach และ Theory-driven approach” ไว้ที่น่าสนใจมาก ดังมีรายละเอียดของกระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พอสรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 Taking stock คือ การตรวจสอบสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือผลการประเมินคุณภาพโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์ว่าโรงเรียนเรามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด เป็นการวิเคราะห์และจัดทำฐานข้อมูล (Baseline) เช่น พิจารณาจากผลการสอบ O-NET, N.T. หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประจำปีของสถานศึกษา

ขั้นที่ 2 Setting goal เป็นการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ เป็นต้นว่า ภายในปี พ.ศ. 2554 เราต้องมี

- 1) ผลการประเมินคุณภาพภายในระดับดีมาก

2) กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักอย่างน้อยร้อยละ 90 อยู่ในระดับดีมาก

3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะการประเมิน O-NET จะต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 5 ของฐานเดิม

ขั้นที่ 3 Developing strategies and implementing มุ่งพัฒนากลยุทธ์แล้วนำกลยุทธ์สู่ การปฏิบัติ ตัวอย่างของกลยุทธ์ เช่น

1) ขับเคลื่อนห้องเรียนคุณภาพ หรือประกันคุณภาพแต่ละรายวิชา แต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้แม้แต่ครูทุกคนต้องตั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ และดำเนินการยกระดับคุณภาพ ให้ได้ตามเป้าหมาย ดังนั้น การนิยามว่า “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” ก็คือ ผู้ที่ทำงานสำเร็จใครสามารถ ทำผลงานปีนี้ได้ดีกว่าปีที่แล้ว เรียกว่า ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2) ปฏิรูปการบริหารจัดการห้องเรียนประจำชั้นกำหนดเกณฑ์ “ห้องประจำชั้น/ ที่ปรึกษา คุณภาพ”

3) บริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นการขับเคลื่อนเชิงทฤษฎีอย่างเป็นระบบตามกรอบ หลักวิชา

ขั้นที่ 4 Documenting Progress เป็นขั้นตอนการประเมินรวบรวมเอกสารหลักฐาน ที่แสดง ถึงความก้าวหน้าของงานตามเป้าหมายทั้งนี้ การดำเนินงานแต่ละขั้นตอนนี้ “การมีส่วนร่วม” ของ ครู อาจารย์ ผู้เกี่ยวข้อง ฝ่ายต่าง ๆ เช่น กรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง สมาคมศิษย์เก่า เป็นต้น

3. กระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทรงเดช สอนใจ (2555) กล่าวว่า การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) เป็น นโยบายและจุดเน้นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญโดยแนวปฏิบัติ และกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนได้ดำเนินการ โดยสถานศึกษาต้องดำเนินการดังนี้

1. จัดทำแผนกลยุทธ์/ แผนปฏิบัติการในการพัฒนาคุณภาพและยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน มีการกำหนดเป้าหมาย กิจกรรม ระยะเวลา และมีผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินการอย่างชัดเจน

2. เร่งรัดให้มีฐานข้อมูลคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ระดับโรงเรียน เพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

3. พัฒนาครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้พัฒนากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาแต่ละ อำเภอ ชมรมครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือรูปแบบอื่น ๆ ที่หลากหลาย

4. พัฒนานักเรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับ ความต้องการและความสามารถของผู้เรียน

5. จัดให้มีการทดสอบและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือที่มีมาตรฐาน วิธีการและรูปแบบที่หลากหลายในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (หากดำเนินการประสานงานในรูปแบบเครือข่าย เครื่องมือการประเมินคุณภาพมีการแลกเปลี่ยนเครื่องมือการประเมินคุณภาพให้นักเรียนได้รับการประเมินจะเพิ่มประสบการณ์ให้กับผู้เรียน)

6. มีระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการดำเนินการที่ชัดเจน

7. รายงานผลการดำเนินงานตามรูปแบบที่กำหนดต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา

การจัดทำแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีกระบวนการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้รายมาตรฐานรายคน รายข้อ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2. วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ กำหนดแนวทางแก้ไข

3. กำหนดกิจกรรม/ งาน/ โครงการที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา

4. กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน

5. นิเทศ ติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง

การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET)

1. ความหมายการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน

สัญญา เรื่องแก้ว (2550) กล่าวว่า การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test หรือ O-NET) เป็นการทดสอบความรู้ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของผู้เรียนที่กำลังศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน ทุกสังกัด ต้องเข้ารับการทดสอบโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายนอกที่ทำหน้าที่ในการประเมินระดับชาติ

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2558) กล่าวว่า O-NET คือ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เป็นการทดสอบเพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 51 มาตรฐานการเรียนรู้ ครอบคลุม 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2556) กล่าวว่า การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (Ordinary National Educational Test) เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์รวบยอดของผู้เรียนที่ต้องการวัดผ่าน การจัดการทดสอบในระดับชาติ โดยมีสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นผู้ดำเนินการออกข้อสอบและจัดสอบทั่วประเทศ ในปัจจุบันมีการจัดสอบแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านสามัญ แบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติสำหรับการศึกษานอกระบบ โรงเรียน แบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา แบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้าน อุดมศึกษา แบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา และแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา โดยที่ในอดีตมีการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านสูง อีกด้วย ซึ่งในปัจจุบันมีการใช้แบบทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) และแบบทดสอบความถนัดทาง วิชาการและวิชาชีพ (PAT) มาใช้แทน

2. วัตถุประสงค์ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2558) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ในการสอบ O-NET มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อทดสอบความรู้และความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการจบการศึกษาตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน
4. เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชาติ
5. เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (2555, หน้า 2) สรุปไว้ว่า วัตถุประสงค์ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เพื่อทดสอบความรู้และ ความคิดของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1. เพื่อทดสอบความรู้และความคิดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการจบการศึกษาตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. เพื่อนำผลการสอบไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน
4. เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชาติ

จุริรัตน์ ติณคัต (2557) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการสอบ O-NET มีดังนี้

1. เพื่อทดสอบความรู้และความคิดของนักเรียน ป.6, ม.3 และ ม.6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. เพื่อนำผลการสอบไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน
3. เพื่อนำผลการสอบไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา
4. เพื่อนำผลการสอบไปใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชาติ
5. เพื่อใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินผลการเรียนของผู้ที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

6. ใช้เป็นองค์ประกอบในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และสถาบันอุดมศึกษา

7. เพื่อนำผลการสอบไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น

3. ความสำคัญของการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 28) กล่าวว่า การวัดผลการทดสอบระดับชาติ การศึกษาระดับชาติ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ อันเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีการพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้ โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการเรียนเป็นรายปี/ รายภาคเรียน ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเป็นการประเมินที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีสิ่งที่ต้องการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ และระดับเขตพื้นที่การศึกษาผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด และหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการได้ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียน ได้ทันทั่วถึง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนว

ปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (2553, หน้า 9) สรุปไว้ว่า ความสำคัญของการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศจึงต้องมีการจัดสอบด้วยข้อสอบเดียวกันเพื่อวัดความรู้ความคิดของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐาน การเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุมเนื้อหาวิชา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่

1. ภาษาไทย
2. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
3. ภาษาอังกฤษ
4. คณิตศาสตร์
5. วิทยาศาสตร์
6. สุขศึกษาและพลศึกษา
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ศิลปะ

เหตุที่ต้องสอบเฉพาะ ป.6 ม.3 และ ม.6 ก็เพราะตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระบุว่า เป็นปลายช่วงชั้น ป.6 คือจบประถมศึกษา ม.3 คือจบประถมศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ส่วน ม.6 เรียกว่า จบการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงสอบทุกเดือนกุมภาพันธ์พร้อมกันทั่วประเทศ และประกาศผลสอบประมาณเดือนมีนาคม ซึ่งตลอดกระบวนการสอบนี้ไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 29) กล่าวถึงปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

- 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้
- 9) การนิเทศการศึกษา
- 10) การแนะแนวการศึกษา
- 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันที่จัดการศึกษา

- 15) การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2551, หน้า 31) ได้สรุปปัจจัยการบริหารที่ส่งผล

ต่อคุณภาพการเรียนของผู้เรียน ประกอบด้วย

1. การบริหารงานวิชาการ
  - การวางแผนงานวิชาการ
  - การจัดการเรียนการสอน
  - การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน
  - การนิเทศการศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - การจัดทำระเบียบและแนวทางการปฏิบัติในการบริหารหลักสูตร
  - การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
  - การนำหลักสูตรไปใช้
  - การตรวจสอบ ทบทวนการใช้หลักสูตร
  - การรายงาน การตรวจสอบทบทวนหลักสูตร
  - การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
  - วิธีการจัดการเรียนรู้

- การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
  - การแนะแนว
  - การวิจัยในชั้นเรียน
  - การวัดและประเมินผล
4. การประกันคุณภาพการศึกษา
    - การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
    - การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก
  5. การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
    - การพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศ
    - การจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม

เกตุฉัตรภรณ์ นามเมืองรักษ์ (2551, หน้า 53) ได้เสนอปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ลักษณะขององค์กร ลักษณะสภาพแวดล้อม ลักษณะบุคลากร และนโยบายการบริหารการปฏิบัติ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

จุนิษฐ์ ลักษณะวิศิษฐ์ (2552) ได้เสนอปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยต้องปรับ 4 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการเรียนการสอน นอกจากทำให้รู้ในรายวิชาที่เรียนและวิชาการแล้วก็ต้องสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ให้สามารถหาความหมายได้ สอนให้คิดแบบสร้างสรรค์ได้ ตัดสินใจ คิดแก้ปัญหาได้และขั้นสูงสุด คือคิดแก้ปัญหาในภาวะวิกฤติเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาหนัก ๆ รวมถึงมีคุณลักษณะ 3 ดี (D) 1.1) ประชาธิปไตย (Democracy) 1.2) คุณธรรมจริยธรรม (Decency) และ 1.3) ปลอดยาเสพติด (Drug free) 2) การอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน 3) สื่อการเรียนการสอน ต้องมีการปรับปรุง คัดแปลง สร้างใหม่ให้เป็นเครื่องประกอบการสอน 4) การสนับสนุนอุปกรณ์ กิจกรรม การเงิน ที่จะทำให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพของการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

ภารดี อนันต์นาวี (2553, หน้า 281) ได้เสนอปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีภาระกิจการบริหารงาน 12 ปัจจัย ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคลากร ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 2) ได้เสนอปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล

นคร เหมนาค (2555, หน้า 8) สรุปว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1. การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
2. การให้คำปรึกษาแนะนำให้กำลังใจ
3. การจัดทำแผนโครงการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
4. การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการทัศน์ใหม่
5. จัดเตรียมสิ่งสนับสนุนตอบสนองความต้องการของผู้เรียน
6. บริการหลักสูตรให้มีความหลากหลาย
7. ส่งเสริมและพัฒนาจัดทำหลักสูตร การใช้เทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้
8. ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
9. การนิเทศภายใน
10. ส่งเสริมโรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน

วิไลวรรณ วรวงศณากุล (2556, หน้า 39) ได้เสนอปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 ปัจจัย ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารจัดการเรียนรู้งานวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ งานนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ การบริหารงานห้องสมุด การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและการประกันคุณภาพการศึกษา

สุรวิตย์ พลมณี (2557, หน้า 7) สรุปว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
3. กระบวนการบริหารจัดการ
4. การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร

ดารารัตน์ จันทร์กาย (2557) กล่าวว่า การที่เราจะยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทยของเรานั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการด้วยกัน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง มี คือ 1) การร่วมมือร่วมใจกันระหว่างหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู/บุคลากรทางการศึกษา 2) ความร่วมมือของผู้ปกครอง/นักเรียน และชุมชน 3) การสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล โดยมีรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุนแนวคิดของการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน ทั้งนี้ จะต้องมีการประเมินสภาพหรือสภาวะความต้องการของสถานศึกษาอยู่เป็นประจำและสม่ำเสมอ เพื่อให้ข้อมูลความต้องการเหล่านั้นเป็นปัจจุบันและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกข่าวสาร และสามารถจะพัฒนาจนถึงขั้นยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยเราให้ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอต่อไป

กรรณา ภู่มะลิ, ทวีศิลป์ กุลนภาดล, ผดุงชัย ภูพัฒน์ และนิวัตต์ น้อยมณี (2557) ได้เสนอปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า มี 5 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบาย 2) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม 3) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางการศึกษา 5) ปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

สุรศักดิ์ ศิริอุดมโชค (2557, หน้า 32) ได้เสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 1) การศึกษาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและการจัดระบบ 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) สื่อการเรียนรู้ 4) การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ 5) การวิจัยในชั้นเรียน 6) การสอนซ่อมเสริม 7) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 8) การนิเทศภายในสถานศึกษา 9) การประกันคุณภาพการศึกษา

ดวงเดือน แก้วฝ่าย (2558, หน้า 29) ได้สรุปปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณของผู้เรียน ประกอบด้วย 8 ปัจจัย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และเทียบโอน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา

จตุรภัทร ประทุม (2559, หน้า 6) ได้เสนอปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

- การมีอิทธิพลอย่างอุดมการณ์
- การสร้างแรงบันดาลใจ
- การกระตุ้นทางปัญญา
- การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ

- การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- การจัดการเรียนการสอน
- การนิเทศการศึกษา
- การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
- การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี
- การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

3. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ

- การได้รับความสำเร็จ
- การได้รับความยอมรับนับถือ
- ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
- ลักษณะของงาน
- ความรับผิดชอบต่องาน

Debevoise (1984, p. 14) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารด้านภาวะผู้นำทางวิชาการที่ผู้บริหารแสดงออกหรือมอบหมายให้ผู้อื่นกระทำในสิ่งที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

Hall, Rutherford, Hord, and Huling (1984, p. 24) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนคือการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนของครู

David and Thomas (1989, p. 21) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารด้านภาวะผู้นำทางวิชาการที่ผู้บริหารเน้นกิจกรรมในด้านการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในห้องเรียนของครู สามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

Krug (1992, p. 431) กล่าวถึงพฤติกรรมกรรมการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้บริหารที่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. วางนโยบาย วัตถุประสงค์ ภารกิจที่จะต้องปฏิบัติอย่างชัดเจนและมีการสื่อสารให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนให้เข้าใจตรงกัน
2. มีการบริหารการเรียนการสอนและบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตร ช่วยเหลือครูในการสอนและการบริหารชั้นเรียน
3. ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง โดยจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
4. มีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้มีการพัฒนาทั้งด้านวิชาการและการบูรณาการทางสังคม
5. ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน

Lunenberg and Ornstein (2004, p. 318) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่เข้มแข็งและเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการสูง กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอุทิศเวลาเพื่อพัฒนาทรัพยากรให้เอื้อต่อการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนและมีการปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่อย่างสม่ำเสมอ จะส่งผลทำให้โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัย และหน่วยงานทางการศึกษา ผู้ศึกษา จึงได้ทำการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักวิชาการ/ ผู้วิจัย/ หน่วยงาน การศึกษา	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	สุวิทย์ พลมณี (2557)	นคร เหมมาค (2555)	คารารัตน์ จันทร์เกษ (2557)	อุรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ (2552)	อุทัยวรรณ โขจันทร์ (2546)	กัญญา ญะละลิ และคณะ (2557)	ภาวดี อนันต์นารี (2553)	อดุลภัทร ประทุม (2559)	เกตุภัทรภรณ์ นามะรังษ (2551)	วีไลวรรณ วรางคณกุล (2556)	ปรีญาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	จันทร์ธานี สงวนนาม (2545)	สุรศักดิ์ ศิริอุดมโชค (2557)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2550)	สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2550)	ดวงเดือน แก้วฝ่าย (2558)	Hall et al. (1984)	Lunenberg and Ornstein (2004)	Sweeney (1992)	Debevoise (1984)	David (1989)	Samuel and Krug (1992)	ความถี่
	1. การร่วมมือร่วมใจกันระหว่าง หลาย ๆ ฝ่าย			✓																				1
	2. ความร่วมมือของผู้ปกครอง/ นักเรียน และ ชุมชน			✓						✓														2
	3. การสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล			✓																				1
	4. การจัดการเรียนการสอน						✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓								8
	5. การอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอน				✓																			1
	6. การสนับสนุนอุปกรณ์ กิจกรรมการเงิน		✓		✓																			2
	7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา		✓			✓		✓	✓				✓		✓	✓	✓							8
	8. ด้านการปฏิบัติตามนโยบาย						✓			✓												✓		3
	9. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้						✓		✓				✓				✓		✓	✓		✓		7
	10. ภาวะผู้นำทางการศึกษา	✓					✓															✓		4
	11. การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้		✓					✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓						✓		8
	12. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้				✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓							8

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยด้านผู้บริหาร	นักวิชาการ/ผู้วิจัย/หน่วยงานาน การศึกษา																						
	สุวิทย์ พลมณี (2557)	นคร หมายความว่า (2555)	คารารัตน์ จันทร์เกษ (2557)	สุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ (2552)	อุทัยวรรณ โขชัน (2546)	กฤษณา ภูมะณี และคณะ (2557)	ภารดี อนันต์นารี (2553)	อดุลภัทร ประทุม (2559)	เกตุภัทรภรณ์ นามืองรัมย์ (2551)	วิไลวรรณ วรางคณกุล (2556)	ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	ฉันทราณี สงวนนาม (2545)	สุรศักดิ์ ศิริอุดมโชค (2557)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2550)	สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2550)	ดวงเดือน แก้วฝ้าย (2558)	Hall et al. (1984)	Lumenberg and OrNSTein (2004)	Sweeney (1992)	Debevoise (1984)	David (1989)	Samuel and Krug (1992)	ความถี่
13. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน						✓	✓		✓	✓	✓		✓					✓					7
14. การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้		✓					✓	✓		✓		✓	✓		✓	✓	✓						10
15. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้				✓			✓		✓		✓	✓	✓										6
16. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓							13
17. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้							✓	✓		✓			✓			✓							5
18. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคลากร ครอบครั้ว สถาบันอื่นที่จัด การศึกษา		✓					✓						✓										3
19. การแนะแนวการศึกษา							✓						✓		✓	✓							4
20. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	✓				✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓							10
21. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน		✓					✓						✓										3

ตารางที่ 2 (ต่อ)

นักวิชาการ/ผู้วิจัย/หน่วยงาน การศึกษา	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	สุริยาธิ พลมณี (2557) นคร เหมขนาด (2555) ดารารัตน์ จันทร์กาย (2557) สุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ (2552) อุทัยวรรณ โชชน์ (2546) กฤษณา กุ่มละติ และคณะ (2557) การดี อิ่มต้นาวี (2553) จตุรภัทร ประทุม (2559) กศุทธิ์ภรณ์ นามเมืองรักษ์ (2551) วิไลวรรณ วรางคณกุล (2556) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) จันทร์ธานี สงวนนาม (2545) สุรศักดิ์ ศิริอุดมโชค (2557) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2550) สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2550) ดวงเดือน แก้วฝ้าย (2558) Hall et al. (1984) Lunenberg and Ornstein (2004) Sweeney (1992) Debevoise (1984) David (1989) Samuel and Krug (1992)	ความถี่
	22. การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น	✓	4
	23. การนิเทศการศึกษา	✓	9
	24. การมีอิทธิพลอย่างอุดมการณ์		1
	25. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล		
	26. การได้รับความสำเร็จ		1
	27. การได้รับความยอมรับนับถือ		1
	28. ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน		1
	29. ลักษณะของงาน		1
	30. ความรับผิดชอบต่องาน		1
	31. ลักษณะขององค์กร		1
	32. ลักษณะบุคลากร		1
	33. การวางแผนงานวิชาการ		1
	34. การจัดทำระเบียบและแนวทางการปฏิบัติ ในการบริหารหลักสูตร	✓	2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยด้านผู้บริหาร	นักวิชาการ/ผู้วิจัย/หน่วยงานการศึกษา
35. การตรวจสอบ ทบทวนการใช้หลักสูตร	สุริวิทย์ พลมณี (2557) ✓
36. การรายงาน การตรวจสอบทบทวนหลักสูตร	นคร เหมนาค (2555) ✓
37. การพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศ	ดารรัตน์ จันทร์กาย (2557) ✓
38. การจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม	อุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ (2552) ✓
39. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร	อุทัยวรรณ โชชน์ (2546) ✓
40. กระบวนการบริหารจัดการ	กรุณา ภู่มะลิ และคณะ (2557) ✓
41. การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร	ภารดี อนันต์นารี (2553) ✓
42. การให้คำปรึกษาแนะนำให้กำลังใจ	จตุรภัทร ประทุม (2559) ✓
43. การจัดทำแผนโครงการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	เกตุศรภรณ์ นามืองรักย์ (2551) ✓
44. การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการที่สนใหม่	วีไลวรรณ วรางคมกุล (2556) ✓
	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ✓
	จันทร์ธานี สงวนนาม (2545) ✓
	สุรศักดิ์ ศิริอุดมโชค (2557) ✓
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ✓
	สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2550) ✓
	ดวงเดือน แก้วฝ้าย (2558) ✓
	Hall et al. (1984) ✓
	Lunenberg and Ornstein (2004) ✓
	Sweeney (1992) ✓
	Debevoise (1984) ✓
	David (1989) ✓
	Samuel and Krug (1992) ✓
	ความถี่

จากการสังเคราะห์แนวคิดต่าง ๆ ของนักวิชาการ หน่วยงานทางการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้กำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยใช้ความถี่ ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้

2. ปัจจัยด้านผู้เรียน

ณัฐติยาภรณ์ หยกอุบล (2555, หน้า 85) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้เรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย เจตคติต่อวิชาเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการทำบ้านของนักเรียน พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556, หน้า 8) สรุปว่า ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1. เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจที่มีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียน

โดยสามารถแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่มีความทะเยอทะยานอยากได้และใฝ่ดี ซึ่งมีการวางแผนไปสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติตามแผนด้วยความเพียร อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำกิจกรรมต่าง ๆ จนบรรลุสำเร็จผลเป็นอย่างดี และพอใจกับผลที่ได้เมื่อได้ใช้ความพยายามเต็มที่แล้ว

สุรวิทย์ พลมณี (2557, หน้า 7) สรุปว่า ปัจจัยด้านนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1. เจตคติต่อการเรียน
2. แรงจูงใจในการเรียน
3. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
4. พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

Park, Lee, and Bae (2010, pp. 182-190) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้เรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย

1. เจตคติต่อวิชาที่เรียน กล่าวว่า เจตคติ คือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหาหรือหนี หรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ เช่น รัก เกลียด กลัว หรือไม่พอใจ มากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กล่าวว่า เป็นความปรารถนาและความพยายามอย่างสูงของนักเรียนที่จะศึกษาให้บรรลุสัมฤทธิ์ผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทั่วไปของการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Zigler and Finn-Stevenson (2007, pp. 175-181) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ความรู้และสติปัญญาที่มีมาก่อน ทักษะด้านร่างกาย

Tapola and Niemivirta (2008, pp. 291-312) กล่าวถึงองค์ประกอบด้านผู้เรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย การรับรู้และความชอบของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Simza, Martinez, Rutherford, Domina, and Conley (2015, pp. 49-63) กล่าวว่า การสร้างแรงจูงใจในการเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและน่าจะเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Zendarski, Sciberras, Mensah, and Hiscock (2017, pp. 127-145) กล่าวว่า การสร้างแรงจูงใจทัศนคติในการเรียน และสมาธิในการเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัย และหน่วยงานทางการศึกษา ผู้ศึกษาจึงได้ทำการสังเคราะห์ปัจจัยด้านผู้เรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การสังเคราะห์ปัจจัยด้านผู้เรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปัจจัยด้านผู้เรียน	นักวิชาการ/ ผู้วิจัย/ หน่วยงานการศึกษา												
	วิจิตร พงษ์สุธา (2544)	คุณธร เสน่ห์ท่า (2549)	พรพรรณ แก้วฝ่าย (2556)	สุวิทย์ พลมณี (2557)	Park et al. (2010)	สุมิตรา อังวัฒนากุล (2539)	ณัฐติยาภรณ์ หยกอุบล (2555)	บัวพันธ์ ภูสาคัด (2549)	Tapola and Niemivirta (2008)	Simzar et al. (2015)	Zigler et al. (2007)	Zendarski et al. (2017)	ความถี่
1. เจตคติในการเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1
3. ความรับผิดชอบต่อการเรียน		✓					✓						2
4. เจตคติต่อครูผู้สอน		✓											1
5. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน				✓							✓		2
6. พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน				✓							✓		2
7. ความรู้และสติปัญญาที่มีมาก่อน						✓		✓			✓		3
8. บรรยากาศในชั้นเรียน								✓					1
9. ทักษะด้านร่างกาย										✓			1

จากการสังเคราะห์แนวคิดต่าง ๆ ของนักวิชาการ หน่วยงานทางการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้กำหนดปัจจัยด้านผู้เรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยใช้ความถี่ ตั้งแต่ 5 ขึ้นไปประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ เจตคติในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3. ปัจจัยด้านครู

วิวัตร์ พงษ์สุภา (2544, หน้า 8) สรุปไว้ว่า ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย

1. คุณภาพการสอนของครู หมายถึง ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมทางการเรียนการสอน รวมทั้งการวิจัยในชั้นเรียน การใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบ ที่ได้จากการรับรู้ของนักเรียน
2. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง การที่ครูให้ความสนิทสนม การเป็นกันเองกับนักเรียน ตลอดจนการเข้าใจถึงจิตใจของนักเรียน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมและให้การเอาใจใส่ต่อนักเรียนโดยทั่วถึง

กุลธร เสน่ห์หา (2549, หน้า 50) สรุปว่า ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย พฤติกรรมการสอนของครู การติดต่อสื่อสาร การวางแผนและการเตรียมการสอน การอธิบาย สาธิตและการใช้สื่อการสอน การตั้งคำถาม การมอบหมายงาน การจัดการห้องเรียน การจูงใจและเสริมแรง การทำวิจัยในชั้นเรียน การให้ข้อมูลป้อนกลับและการแก้ไขให้ถูกต้อง การประเมินผลการเรียน

เกล้า จักทอน (2553, หน้า 11) สรุปว่า ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย

1. ด้านวิธีการสอนของครู หมายถึง ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน กลวิธีการสอนต่าง ๆ ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ
2. ด้านการใช้สื่อ หมายถึง ความสามารถในการใช้สื่อของครูผู้สอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในการเรียน
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง ความสามารถด้านวัดและประเมินของครูผู้สอนที่หลากหลายแล้วนำไปปรับปรุงพัฒนาทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

นคร เหมนาท (2555, หน้า 8) สรุปว่า ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย

1. ความสามารถในการเตรียมการสอน
2. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ
3. การใช้เทคนิคในการจัดการเรียนการสอน

4. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

5. การสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียน

พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556, หน้า 8) สรุปว่า ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง คุณลักษณะของครูที่มีคุณภาพ ควรมีพฤติกรรมดังเช่น เป็นผู้มีความรับผิดชอบ เข้าสอนตรงเวลา ตรวจงานสม่ำเสมอ ไม่ทิ้งห้องสอน ไม่มาสาย จัดทำแผนการสอน ดำเนินการสอนตามแผนการสอนหรือในโครงการสอนนั้น เป็นต้น

2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การสอนที่ประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การใช้เทคนิควิธีการสอนหลาย ๆ วิธี การใช้สื่อการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

กรมวิชาการ (2556) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1. คุณลักษณะของครู
2. การจัดการกระบวนการเรียนการสอน
3. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน
4. การจัดสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน
5. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองและชุมชน

สุรวิทย์ พลมณี (2557, หน้า 7) สรุปว่า ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1. บุคลิกภาพของครู
2. เจตคติต่อการสอนของครู
3. ความรอบรู้ของครู
4. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู
5. พฤติกรรมการสอนของครู

Al-Kadri, Al-Kadi, and Van Der Vleuten (2013, pp. 31-38) กล่าวถึงลักษณะครูที่ดีที่ทำให้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น โดยครูต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย และมีกระบวนการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

Kenneth and Ben (1999, p. 15) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน มีผลโดยตรงต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัย และหน่วยงานทางการศึกษา ผู้ศึกษา จึงได้ทำการสังเคราะห์ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือก ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การสังเคราะห์ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปัจจัยด้านครู	นักวิชาการ/ ผู้วิจัย/ หน่วยงานการศึกษา										ความถี่
	วิจิตร พงษ์สุภา (2544)	พรพรรณ แก้วฝ่าย (2556)	นคร เหมมาต (2555)	สุวิทย์ พลมณี (2557)	เกล้า จักทอง (2553)	วิญญู สายสุต (2538)	กรมวิชาการ (2556)	Mary Beattie (2006)	Al-Kadri et al. (2013)	Kenneth and Henson (1999)	
1. คุณภาพการสอนของครู	✓	✓									2
2. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	✓									✓	3
3. กระบวนการจัดการเรียนการสอน		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		8
4. ความสามารถในการเตรียมการสอน			✓			✓			✓		3
5. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง			✓		✓	✓			✓		4
6. การสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียน			✓			✓					2
7. บุคลิกภาพของครู				✓				✓			2
8. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู				✓		✓					2
9. เจตคติต่อการสอนของครู				✓							1
10. ด้านการใช้สื่อ					✓	✓				✓	3
11. การติดต่อสื่อสาร						✓					1
12. การมอบหมายงาน						✓					1
13. การตั้งคำถาม						✓					1
14. การจัดการห้องเรียน						✓	✓				3
15. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองและชุมชน							✓				1
16. การทำวิจัยในชั้นเรียน	✓	✓	✓			✓					4

จากการสังเคราะห์แนวคิดต่าง ๆ ของนักวิชาการ หน่วยงานทางการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ กำหนดปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยใช้ความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และการทำ วิจัยในชั้นเรียน

4. ปัจจัยด้านผู้ปกครอง

วิวัตร์ พงษ์สุภา (2544, หน้า 8) สรุปถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

1. การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน หมายถึง ภาระหน้าที่ในการให้การเลี้ยงดู การให้การอบรมสั่งสอน และการให้การศึกษาน้ำหนักอันสำคัญจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนไปสู่ความสำเร็จของชีวิตในภายภาคหน้าก็คือ หน้าที่การให้การศึกษากับนักเรียน เมื่อผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษา ผู้ปกครองจึงต้องใส่ใจและจริงจังเป็นพิเศษ ส่งเสริมให้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ มีการให้กำลังใจและแสดงความเชื่อถือนในตัวนักเรียน

2. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เด็กจะมีความพร้อมในการเรียนถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน มีความเข้าใจอันดีต่อกัน ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดขึ้นกับอารมณ์ของเด็ก

เกล้า จักทอน (2553, หน้า 11) สรุปว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการส่งเสริมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556, หน้า 8) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกห้องเรียนก็มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น มุมประสบการณ์เสริมหลักสูตร บริเวณโรงเรียนสะอาดร่มรื่น เป็นต้น

2. ปัจจัยด้านครอบครัว เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เป็นต้น

Shashidhar, Rao, and Hegde (2009, pp. 495-499) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย การจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้าน และการเข้มงวดกวดขันของผู้ปกครอง

Bal and Baruss (2011, pp. 940-948) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Iritani, Cho, Rusakaniko, Mapfumo, Hartman, and Hallfors (2016, pp. 301-322) กล่าวว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพ่อแม่คอยส่งเสริมการเรียนรู้ และดูแลในเรื่องสุขภาพของลูกอยู่เสมอ

จากการสังเคราะห์แนวคิดต่าง ๆ ของนักวิชาการ หน่วยงานทางการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้กำหนดปัจจัยด้านอื่นที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ปัจจัยด้านการบริหาร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสังเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาขอเสนอรายละเอียดของแต่ละปัจจัยไว้ดังนี้

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 117) ได้กล่าวถึงสื่อว่าหมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์ เมื่อมีการนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอน จึงเรียกว่า สื่อการเรียนการสอน ซึ่งหมายถึง สื่อที่บรรจุเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่ผู้สอน และผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่ต้องการเรียนรู้

นวัตกรรม หมายถึง ความคิด การปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่ให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย

นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง การนำสิ่งใหม่ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของความคิดหรือการกระทำ รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์เข้ามาใช้ในระบบการศึกษาเพื่อมุ่งหวังที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เกิดแรงจูงใจในการเรียน และช่วยให้ประหยัดเวลาในการเรียน เช่น การสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้วีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ สื่อหลายมิติ และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

เทคโนโลยี หมายถึง การประยุกต์เอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ หรือหมายถึงการนำความรู้ ทักษะ และทรัพยากรมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกหรือตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งหรือที่รวม ซึ่งอาจเป็นสภาพ สถานที่หรือศูนย์รวมที่ประกอบด้วย ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และกิจกรรมที่มีกระบวนการเรียนรู้หรือกระบวนการเรียนการสอนที่มีรูปแบบแตกต่างจากกระบวนการเรียนการสอนที่มีครูเป็นผู้สอน แหล่งเรียนรู้ตาม มาตรา 25 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เช่น ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬา และนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้ เป็นต้น

วิไลวรรณ วรางคณากุล (2556, หน้า 5) สรุปไว้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การที่ครูผู้สอนได้พัฒนาความคิดหรือการกระทำ การปฏิบัติหรือ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาใช้ร่วมกันกับผู้เรียน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการผลิต จัดหา พัฒนา และ ประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรมเหล่านั้นด้วย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริมการผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางาน ด้านวิชาการ ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน การพัฒนางานวิชาการ กับสถานศึกษา และประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อ ให้ครูผู้สอนได้พัฒนาความคิดหรือการกระทำ การปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาใช้ร่วมกันกับ ผู้เรียน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของที่มีอยู่ในธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น รวมถึงวิธีการสอนตลอดจนกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

วิไลวรรณ วรางคณากุล (2556, หน้า 5) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความมั่นใจได้ว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ โดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมาย ความสำเร็จ วางแผน ดำเนินการพัฒนางานตามแผน ติดตาม และมีการประสานความร่วมมือกับ สถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สายหยุด ประภิกะ (2552, หน้า 55) สรุปไว้ว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษา การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนา ตามแผนติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประสาน ความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

โสภา วงษ์นาคเพ็ชร (2553, หน้า 56) สรุปไว้ว่า การดำเนินด้านการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียน หมายถึง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการ โยบุคคลากรในหน่วยงาน เดียวกัน โดยตั้งหน่วยปฏิบัติงานภารกิจเฉพาะเป็นการชั่วคราวหรือกำหนดไว้ในโครงสร้าง การบริหารงานก็ได้ตามความเหมาะสมของงานที่ต้องตรวจสอบประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

การวางแผนและปฏิบัติ ระบบข้อมูลและประมวลผล การตรวจสอบผลการประเมิน การรายงานผลการประเมิน การใช้ผลการประเมิน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 3) ได้ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance) ว่าเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจได้ว่า (Assure) สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและที่สังคมต้องการ

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2551, หน้า 140) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องทำอยู่แล้ว การประกันคุณภาพการศึกษาจึงไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญ ประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องทำอยู่แล้ว การประกันคุณภาพการศึกษาจึงไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาโดยเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้
2. ใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคลากรและนักเรียนไปพร้อมกัน
3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรใน โรงเรียน และให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วน ร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามผล และพัฒนาปรับปรุง ผลักดันให้โรงเรียนมี คุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ตลอดจนประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถานศึกษาในการดำเนินพันธกิจด้านต่าง ๆ
2. เพื่อกระตุ้นให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการบริหาร

จัดการอย่างต่อเนื่อง

3. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
4. เพื่อรายงานระดับคุณภาพและพัฒนาการในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาต่อ

สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 33-38) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ไว้ดังนี้

1. จัดระบบ โครงสร้างขององค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
3. วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียน
4. ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
5. ประสานความร่วมมือกับ โรงเรียนและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงและพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา
6. ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
7. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษา ในการประเมินโรงเรียน เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความมั่นใจได้ว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนด โดยบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคลากรและนักเรียนไปพร้อมกัน ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามผล และพัฒนาปรับปรุง ผลักดัน

ให้โรงเรียนมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ตลอดจนประชาชาติ

การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้

ภาวีกา ธาราศรีสุทธี และวิบูลย์ โทณะบุตร (2550, หน้า 20) ได้กล่าวถึงหลักสูตรไว้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ เพราะหลักสูตรเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคน ชุมชน สังคม เป็นการถ่ายทอดความรู้ ฝึกฝน อบรม สืบสานวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตที่ดีงามและเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์ของตนเองกับครอบครัว ชุมชน ชาติ และ โลก การบำรุงรักษาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ตลอดจนการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ดังนั้น ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศ

พิรพรรณ ทองปั้น (2552, หน้า 48) สรุปไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพ สถานศึกษา จัดทำโครงการสร้างหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรและการสอนไว้ว่า หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอนจะทำให้การศึกษาดำเนินไปด้วยดีทั้งแก่ตัวผู้เรียนเอง และช่วยให้ครูได้มีทิศทางและสิ่งที่กำหนดในการสอน

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 43) กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ อาทิ ฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยทั่วไปมีการดำเนินการใน 2 ส่วน คือ

1. การดำเนินการระดับสถานศึกษา ดำเนินการโดยองค์คณะบุคคลในระดับสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ เพื่อพิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบการวัดประเมินผล การเรียน รวมทั้งแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบการวัดผลประเมินผลการเรียน รวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับเอกสารบันทึกรายงานผลการเรียน ซึ่งต้องใช้ร่วมกันในสถานศึกษานั้น ๆ

2. การดำเนินการระดับชั้นเรียน ดำเนินการโดยครูผู้สอนแต่ละคนออกแบบหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่มซึ่งอาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ครูสอนรายวิชาเดียวกัน ระดับชั้นเดียวกันอาจพิจารณาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้หรืองานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติหรือวิธีการวัดประเมินผลอาจต้องปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

การบริหารจัดการหลักสูตรมีกระบวนการดังนี้

1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการจัดทำเอกสารในระดับสถานศึกษาในองค์คณะบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการ เมื่อจัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว การจัดทำรูปเล่มและการจัดแบ่งจำนวนเล่มของหลักสูตร โรงเรียนขึ้นอยู่กับการพิจารณาตามความเหมาะสมของโรงเรียนเพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ และการนำไปใช้หลักสูตรสถานศึกษา

กระบวนการจัดทำหลักสูตร

1.1 ประชุมสร้างความตระหนักแก่บุคลากรให้มีความรู้ เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและจัดทำหลักสูตร ควรเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนชุมชน

1.3 จัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาโดยศึกษาวิเคราะห์ปัญหา กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ข้อมูลและบริบทของโรงเรียน

1.4 สรุปเรียบเรียงการจัดทำหลักสูตร

1.5 ประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษา

2. การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ หมายถึง การที่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้บังเกิดผล รวมถึงการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนเพื่อการพัฒนาหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอนในห้องเรียน และอำนวยความสะดวกให้ครูสามารถสอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดเอกสารประกอบหลักสูตร การเตรียมบุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ สภาพแวดล้อม การบริหารและบริการหลักสูตร และการนิเทศการใช้หลักสูตร

สิ่งสำคัญในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ควรดำเนินการดังนี้

2.1 สร้างความรู้ ความเข้าใจ บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรศึกษาวิเคราะห์ทำความเข้าใจหลักสูตรที่จะนำไปใช้ให้มีความเข้าใจตรงกันเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทำนองเดียวกันและสอดคล้องต่อเนื่องกัน

2.2 ประสานองค์คณะบุคคลทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ นับแต่การเตรียมหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในด้านวิธีการ สื่อ การประเมินผลการจัดอบรมผู้ใช้หลักสูตรในท้องถิ่น การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร

2.3 การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบเป็นไปตาม ขั้นตอนที่วางแผนและเตรียมการไว้ โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ ประสบความสำเร็จได้ คือ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตร ตลอดจนสถานที่ที่จะเป็น แหล่งให้ความรู้และประสบการณ์ สิ่งเหล่านี้จะต้องได้รับการจัดเตรียมไว้อย่างดี พร้อมทั้งให้ การสนับสนุนเมื่อได้รับการร้องขอ

2.4 พัฒนาครูอย่างเต็มที่และจริงจัง ตั้งแต่การอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทักษะและ เจตคติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอย่างเข้มข้น การให้การสนับสนุนด้านปัจจัยต่าง ๆ การสนับสนุน การจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา การติดตามประเมินผล การปฏิบัติการสอนของครูอย่างเป็นระบบ และการพัฒนาประสิทธิภาพในการสอนของครูอย่าง หลากหลาย เช่น การจัดอบรมสัมมนาเป็นระยะ ๆ การเผยแพร่เอกสารที่เป็นประโยชน์ การพาไป ทัศนศึกษา การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ฯลฯ

2.5 ประสานความร่วมมือ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เพื่อให้การสนับสนุนและพัฒนา ครูให้สามารถให้หลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนิเทศติดตามการปฏิบัติงาน ร่วมกับครูอย่างใกล้ชิด

2.6 การติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ทุกฝ่าย ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการ ติดตามและประเมินผลเป็นระยะ ๆ ซึ่งจะต้องกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ เพื่อจะได้นำข้อมูล ต่าง ๆ มาประเมินวิเคราะห์ พัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และวางแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ ให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

3. การนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญที่สถานศึกษา ใช้ในการควบคุมคุณภาพ โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการ ติดตาม เช่น การตรวจเยี่ยมและการสังเกตการณ์ในชั้นเรียน การสอนแนะ การตรวจแผนการจัด การเรียนรู้ การบันทึกหลังสอน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

ดังนั้น สถานศึกษาควรจัดให้มีแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ดำเนินการให้กระบวนการนิเทศเป็นวัฒนธรรมในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา บนพื้นฐานความรู้ เป็นกัลยาณมิตร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และยอมรับการเปลี่ยนแปลง สถานภาพระหว่างกันเป็นผู้นิเทศและเป็นผู้รับการนิเทศ ควรดำเนินการดังนี้

3.1 ร่วมกันกำหนดความต้องการในการรับการนิเทศหรือกำกับ ติดตาม เพื่อเฝ้าระวัง มิให้คุณภาพการจัดทำและใช้หลักสูตรเกิดปัญหา อุปสรรค และส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน

3.2 สร้างความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรในเชิงบวก แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาว่ามีได้เป็นกระบวนการจับผิดแต่เป็นกระบวนการดูแลช่วยเหลือ เพื่อให้การใช้หลักสูตรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3.3 กำหนดข้อตกลงเพื่อการขับเคลื่อนการนิเทศติดตามร่วมกันและมีแผนการ
ดำเนินการอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม

3.4 ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการให้มีการนิเทศ ติดตาม อย่างเป็นระบบครบวงจร
ทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม

4. การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของกระบวนการ
พัฒนาหลักสูตร ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีความตระหนักในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรอย่าง
ต่อเนื่อง เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย คุณธรรม บรรลุ
ตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับชาติ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข กระบวนการ
ประเมินผลการใช้หลักสูตร สามารถดำเนินการได้ทั้งระหว่างการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไป
ใช้แล้ว หรือการติดตามจากผลผลิตคือ ผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตรนั่นเอง

เพื่อให้การประเมินผลการใช้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายของการควบคุมคุณภาพ สถานศึกษา
ควรจัดให้มีการประเมินทั้งระบบ คือ

4.1 กำหนดให้มีการประเมินการใช้หลักสูตรเป็นกิจกรรมหลักของสถานศึกษา

4.2 สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองกับคณะครู

4.3 วางระบบเครือข่ายการทำงานและมอบหมายงานการประเมินให้คณะผู้ปฏิบัติงาน
แต่ละคณะดำเนินการประเมินเป็นระยะ ๆ โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะใดต้องประเมินรายการใดบ้าง
สรุปผลการประเมิน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5. การรายงานการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการนำผลการประเมิน
การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของคณะครูและผู้บริหาร โรงเรียนเสนอจุดเด่นจุดที่ต้องการพัฒนา
ความสำเร็จ และ/หรือปัญหาของการนำไปใช้ตามองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้
สาธารณชนได้รับทราบ และเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร
สถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ชุมชน บรรลุเป้าหมายการศึกษาของชาติ
ต่อไป

6. การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับผู้เรียน และความต้องการของ
ผู้ปกครอง ชุมชน โดยรวบรวมข้อมูลจากการประเมินผลตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

6.1 ประเมินตัวหลักสูตร โดยมีหัวข้อในการพิจารณา เช่น ความครบถ้วนของ
องค์ประกอบหลักสูตร ความครอบคลุมเนื้อหาสาระ ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด ความเหมาะสมของ
จำนวนชั่วโมงและค่าน้ำหนัก วิธีการวัดและประเมินผล

6.2 ประเมินความต้องการจำเป็นในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียน
ในอนาคต เพื่อนำมาใช้กำหนดโปรแกรมการเรียนและเวลาเรียน

6.3 ประเมินความต้องการของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อนำมาใช้กำหนดโปรแกรมการเรียน และ โครงการต่าง ๆ

วิไลวรรณ วรวงศาคุณ (2556, หน้า 5) สรุปไว้ว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างของโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร โดยมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนชุมชน และนำไปสู่การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลแล้วนำมา พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและ ชุมชน

ดวงเดือน แก้วฝ้าย (2558, หน้า 37) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการมองให้กรมวิชาการจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักสูตรแกนกลางให้กับสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตรของตนเอง พร้อมทั้งต้องบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้และสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน ยังช่วยให้ครูมีทิศทางการสอน ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจึงเป็นการจัดทำสาระของหลักสูตรซึ่งเกี่ยวข้องกับและสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม และท้องถิ่น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนชุมชน และนำไปสู่การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลแล้วนำมา พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีการประสานความร่วมมือ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เพื่อให้การสนับสนุนและพัฒนาครูให้สามารถใช้หลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะหลักสูตรเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาคน ชุมชน สังคม จะทำให้การศึกษาดำเนินไปด้วยดีทั้งแก่ตัวผู้เรียนเอง ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและช่วยให้ครูได้มีทิศทางและสิ่งที่กำหนดในการสอนในห้องเรียน และอำนวยความสะดวกให้ครูสามารถสอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหาร

วิรัตน์ จิตโก (2551) ได้ศึกษาปัจจัยการบริการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม สนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ ให้โอกาสใน

การฝึกอบรมศึกษาคูณาสมาเสมอ จัดสภาพแวดล้อม จัดหาแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน จะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

เสนอ นุ่น โจนม (2551) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีระดับสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

สุรัชย์ ไวยวรรณจิตร (2552) ศึกษาสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ: กรณีศึกษาโรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่จะเอื้อต่อการสอบ O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ทัดเทียมกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ผลจากการวิจัยพบว่า สาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ ด้านผู้บริหารประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนขาดทักษะและความเข้าใจในการจัดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นพหุวัฒนธรรมของพื้นที่ และไม่สอดคล้องกับหลักสูตรเนื้อหาของการทดสอบของการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

เอี่ยมพร หลินเจริญ, สิริศักดิ์ อาจวิชัย และภิรภา จันทรอินทร์ (2552) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ พบว่า นโยบายของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ตลอดถึงการพัฒนาสื่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การสนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

นคร เหมนาค (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ

กรรณา ภู่มะลิ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยที่มีประสิทธิผลที่สุดคือ ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบาย รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางการศึกษา และปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และปัจจัยการบริหารสามารถพยากรณ์ปัจจัยการบริหารโดยภาพรวมได้ร้อยละ 70.60 แสดงว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางการศึกษา และปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างไม่มีนัยสำคัญ ส่วนปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบาย ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ดวงเดือน แก้วฝ้าย (2558) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า มี 4 ตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Leung, Liu, Wang, and Chen (2007) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน พบว่า การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้อัตนวิสัยทัศน์เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพ ครอบครัวและชุมชน ส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนมากขึ้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่าถ้าผู้บริหารส่งเสริมการผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความมั่นใจได้ว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนด โดยบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ตลอดจนการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพราะหลักสูตรเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคน ชุมชน สังคม จะทำให้การศึกษาดำเนินไปด้วยดีทั้งแก่ตัวผู้เรียนเอง ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและช่วยให้ครูได้มีทิศทางการเรียนการสอนในห้องเรียน สามารถช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้

2. ปัจจัยด้านนักเรียน

นักเรียนคือผลลัพธ์ของโรงเรียนที่เกิดจากการบริหารจัดการจากผู้บริหารและการจัดการเรียนการสอนของครู นอกจากนี้ นักเรียนจะมีคุณภาพยิ่งขึ้นอยู่กับคุณลักษณะและพฤติกรรมของนักเรียน ตัวแปรที่เป็นปัจจัยระดับนักเรียนที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปร 2 ตัว ได้แก่ เจตคติในการเรียนของนักเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เจตคติในการเรียน

เกล้า จักทอน (2553, หน้า 21) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของนักเรียน ที่มีต่อประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ ความเชื่อ ความรู้สึก ความคิดหรือค่านิยมของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าสถานการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา 2 ลักษณะ คือ ทางบวกหรือเจตคติทางบวก นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย สนใจมาเรียนสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถและพฤติกรรมของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา อยากปฏิบัติ อยากได้ หรืออยากใกล้ชิดสิ่งนั้น ลักษณะหนึ่งคือทางลบหรือเจตคติเชิงลบจะแสดงออกมาในลักษณะไม่คิดต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของการไม่เห็นด้วย ไม่สนใจ ขาดเรียนบ่อย ๆ ไม่ชอบ และไม่ยอมรับความสามารถและพฤติกรรมของครู ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือต้องการหนีห่างจากสิ่งนั้น

เนืองนิต ปิยะวงศ์ (2554, หน้า 21) กล่าวว่า ใจว่า เจตคติ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่เกิด เจตคติเป็นสภาพการณ์ทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความคิด และการกระทำ เพราะเป็นส่วนประกอบที่กำหนดแนวทางให้ทราบล่วงหน้าว่าถ้าบุคคลประสบกับสิ่งใดแล้ว บุคคลนั้น ๆ จะมีทำที่ต่อสิ่งนั้นในลักษณะใด

พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556, หน้า 9) กล่าวว่า เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจที่มีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

สุรวีทย์ พลมณี (2557, หน้า 12) กล่าวว่า ใจว่า เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ทั้งทางบวกและทางลบหรือน้อย อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งนั้น

สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของนักเรียน ที่มีต่อประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ ความรู้สึก ความคิด หรือค่านิยมของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าสถานการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา 2 ลักษณะ คือ ทางบวกหรือเจตคติทางบวก นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย สนใจมาเรียนสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถ และพฤติกรรมของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา อยากปฏิบัติ อยากได้

แสดงออกในรูปของความพอใจ สนับสนุน เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย ชอบ-ไม่ชอบ ซึ่งถ้านักเรียนมีความรู้สึกต่อสิ่งต่าง ๆ หรือมีเจตคติต่อการเรียนทางบวก มีความรู้สึกพึงพอใจที่มีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ย่อมทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นพชัย วงศ์บุญ (2548, หน้า 22) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งหวังหรือความพยายามที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ลุล่วงไปด้วยดี เพื่อให้ตนประสบผลสำเร็จ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง และพยายามทำให้ดีกว่าบุคคลอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาตรฐานตามจุดประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

เกล้า จักทอน (2553, หน้า 29) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่จะทำให้คนมุ่งประสิทธิภาพในการทำงานมีความกระตือรือร้นที่จะพยายามทำงานให้ได้ผลดีเยี่ยม พยายามที่จะแก้ไขปัญหาคือด้วยตนเอง ไม่ว่าจะทำกิจกรรมอะไร คือ มีจิตใจมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง แรงจูงใจประเภทนี้ได้แก่

1. Cognitive drive หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการที่จะรู้ ต้องการที่จะเข้าใจ หรือต้องการแก้ไขปัญหาคือด้วยตนเอง

2. Ego enhance หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดความต้องการอยากที่จะเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ซึ่งจะทำให้บุคคลมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พรพรรณ แก้วฝ่าย (2556, หน้า 9) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียน โดยสามารถแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่มีความทะเยอทะยานอยากได้ใฝ่ดี ซึ่งมีการวางแผนไปสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติตามแผนด้วยความเพียร อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำกิจกรรมต่าง ๆ จนบรรลุสู่ความสำเร็จผลเป็นอย่างดี และพอใจกับผลที่ได้เมื่อได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่แล้ว

สุรวิทย์ พลมณี (2557, หน้า 12) กล่าวว่า ใฝ่ว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความปรารถนาของนักเรียนที่ต้องการบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความพยายามฝ่าอุปสรรคและใช้วิธีการต่าง ๆ แก้ไขและปรับปรุงเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

Rabideau (2005) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง แรงผลักดันที่อยู่ในตัวบุคคล และมีอิทธิพลอย่างรุนแรงต่อการควบคุมพฤติกรรม แรงจูงใจเป็นพื้นฐานของอารมณ์และเป้าหมายของความสำเร็จ ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จหรือบรรลุความเป็นเลิศ ซึ่งแต่ละบุคคลจะสนองความต้องการของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน และวิธีเหล่านั้นจะถูกใช้เพื่อทำให้ประสบความสำเร็จด้วยเหตุผลที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอก

สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่จะทำให้คนมุ่งประสิทธิภาพในการทำงานมีความกระตือรือร้นที่จะพยายามทำงานให้ได้ผลดีเยี่ยม พยายามที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหา มีความทะเยอทะยานสูง เพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ มีความต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออก ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่ตนตั้งใจอย่างสูงโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและพอใจกับผลที่ได้เมื่อได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่แล้ว ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงเป็นผู้ที่ตั้งใจทำงานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูง ดังนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงมีอิทธิพลในชั้น

รากฐานของการพัฒนานักเรียน นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นคุณสมบัติส่วนตัวย่อมอำนวยความสะดวกนั้นให้มีการช่วยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีทั้งปัจจัยตัวนักเรียน โดยตรงและปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมของนักเรียน ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน คือ เจตคติต่อการเรียน ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความกระตือรือร้น ความตั้งใจในการเรียน เชื้อเพลิงคำสั่งสอนของครู อาจารย์ รู้จักวางแผนการเรียนและให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมและพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนและเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยตรง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยด้านนักเรียน

ปราณี เพ็ชรศิริ (2549, หน้า 72) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนกรุงเทพมหานครบัณฑิตวิทยาลัย พบว่า ปัจจัยในนิสัยทางการเรียน เจตคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บัวพันธ์ ภูสาคัส (2550) พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ บรรยากาศในชั้นเรียน ความถนัดทางการเรียน ความรู้พื้นฐานเดิม

สุดฤทัย ศรีปรีชา (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รองลงมาคือเจตคติต่อการเรียน และการอบรมเลี้ยงดู

พัฒนพงษ์ สีกา (2551) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นผลมาจากการทดสอบคุณภาพการศึกษาระดับชาติ

ปีการศึกษา 2548 ของจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (NT) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มี 3 ปัจจัย คือ ความพึงพอใจที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ การเรียนพิเศษในวิชาวิทยาศาสตร์ และผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPA)

สุรัชชัย ไวยวรรณจิตร (2552) ศึกษาสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ: กรณีศึกษาโรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่จะเอื้อต่อการสอบ O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ทัดเทียมกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ผลจากการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเรียน ส่งผลต่อคะแนน O-NET อย่างมีนัยสำคัญ

เรวดี จันทร์รัศมีโชติ (2552) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านคอมพิวเตอร์ การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านคอมพิวเตอร์ของนักเรียน คุณภาพการนอนของครูคอมพิวเตอร์ ลักษณะภายในโรงเรียนด้านคอมพิวเตอร์ พื้นฐานความรู้วิชาคอมพิวเตอร์

เกล้า จักทอน (2553) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คือปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยด้านลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยด้านการส่งเสริมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยทั้ง 6 ด้านร่วมกันอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยได้ร้อยละ 72.80

พรพรรณ แก้วฝ่าย (2556) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบ้านห้วยชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านนักเรียนด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านครอบครัว การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Von (2004, pp. 67-72) พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และมีผลทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมที่บ้าน ปฏิสัมพันธ์

Tapola and Niemivirta (2008, pp. 291-312) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า การรับรู้และความชอบของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Rice, Barth, Guadagno, Smith, McCallum, and Asert (2013, pp. 1028-1040) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า เจตคติที่มีต่อการเรียนและความรู้พื้นฐานของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Kim and Lee (2015, pp. 405-409) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า เจตคติที่มีต่อการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น ถ้าผู้เรียนมีเจตคติในการเรียน และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ย่อมทำให้นักเรียนแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย สนใจมาเรียนสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถและพฤติกรรมของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา อยากปฏิบัติ อยากได้ แสดงออกในรูปของความพอใจทำงานมีความกระตือรือร้นที่จะพยายามทำงานให้ได้ผลดีเยี่ยม พยายามที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหา มีความทะเยอทะยานสูงเพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้

3. ปัจจัยด้านครู

ครูเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการสร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตัวแปรที่เป็นปัจจัยระดับครูที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปร 3 ตัว ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ปรวัตร แก้วฝ้าย (2551, หน้า 79) สรุปไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ฝึกคิด และสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเองจากกิจกรรมที่ครูจัดให้ ทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักแก้ปัญหาสามารถนำไปเป็นรูปแบบในการแก้ปัญหาในอนาคตต่อไปได้

อภิเชก เผ่าภูไทย (2551, หน้า 11) สรุปไว้ว่า การจัดการกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานการสอนตามหลักสูตร โดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนในแต่ละวิชา เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรม

เสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ และงานเกี่ยวกับการบริการ การส่งเสริมให้มีการให้บริการเกี่ยวกับสื่อการสอน

พิสมัย สิมสีพิมพ์ (2552, หน้า 50) สรุปไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (2553, หน้า 7) กล่าวไว้ว่า ลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ดีที่ผู้สอนที่ดีทุกคนย่อมมีความรับผิดชอบในหน้าที่ในด้านการจัดการเรียนรู้และการอบรมผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีหลักในการยึดดังนี้

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอ โดยการซักถามหรือให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนในระดับต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นการฝึกให้ผู้เรียนคิดหาเหตุผล คิดเปรียบเทียบ และคิดพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงให้มากที่สุดด้วยการเรียน โดยการกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing)
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม (Group working) โดยมีการปรึกษาหารือกันในกลุ่ม แบ่งงานกันทำด้วยความร่วมมือกันและประเมินผลรวมกัน
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์
5. มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้นั้นเกิดความยืดหยุ่น น่าสนใจ และไม่น่าเบื่อ โดยการนำเอาเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ มาดัดแปลงใช้ในการจัดการเรียนรู้
6. มีการเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้สอนจะได้ทราบว่าจะสอนอย่างไรบ้างตามลำดับขั้นและยังช่วยให้ผู้สอนพร้อมที่จะสอนด้วยความมั่นใจ
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และคิดหาเหตุผลความเป็นมาของสิ่งที่เรียน และมีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
8. มีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา เน้นการประเมินตามสภาพจริง ประเมินตามความรู้ความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง เพื่อให้แน่ใจว่าการจัดการเรียนรู้ได้ผลตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้หรือไม่เพียงใด
9. มีสื่อการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจบทเรียน เช่น ของจริง รูปภาพ หุ่นจำลอง แผนภูมิคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วัสดุทัศนฐานข้อมูลการเรียนรู้เว็บไซต์และสื่อทัศนูปกรณ์อื่น ๆ

10. มีการจูงใจในระหว่างการจัดการเรียนรู้ เช่น การให้รางวัล การชมเชย การลงโทษ การติเตียน การให้คะแนน การสอบ การแข่งขัน การปรบมือให้เกียรติ ฯลฯ มาใช้เป็นส่วนกระตุ้นและชี้แนวทางเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ตั้งใจ ขยันหมั่นเพียรในการเรียนการทำกิจกรรมมากขึ้น
11. มีกิจกรรมให้ผู้เรียนทำหลายอย่างเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนสนุกสนานในการเรียน
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุกด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
13. ส่งเสริมความสัมพันธ์หรือการบูรณาการระหว่างวิชาที่เรียนกับวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตร เช่น สอนภาษาไทยก็สอนให้สัมพันธ์กับสังคมศึกษา ศิลปศึกษา ดนตรีและนาฏศิลป์ เป็นต้น
14. มีการสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะแก่การเรียนรู้ตามบทเรียนที่สอนทั้งในแง่ของสิ่งแวดล้อมและอารมณ์ของผู้เรียน
15. สอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child center) ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผู้เรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เอง ผู้สอนจะเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือแนะนำในการทำกิจกรรม
16. สอนโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้มากที่สุด
17. สอนตามกฎแห่งการเรียนรู้โดยจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556, หน้า 9) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การสอนที่ประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี การใช้สื่อการสอน เป็นต้น

วิไลวรรณ วรวงศาคุณ (2556, หน้า 5) สรุปไว้ว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในด้านการนำหลักสูตรไปสู่การพัฒนาให้นักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรโดยมีการวิเคราะห์ปัญหา มีการวางแผนในด้านการจัดครูเข้าสอน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการตรวจสอบ นิเทศติดตามการทำแผน และวิธีการสอน รวมถึงการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถความถนัดของตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

ดวงเดือน แก้วฝ้าย (2558, หน้า 35) สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการสำคัญในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดและห้องปฏิบัติการอื่น ๆ ให้เอื้อต่อการเรียน ส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาการสอน ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของ

นักเรียน โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ฝึกคิด และสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเองจากกิจกรรมที่ครูจัดให้ ทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักแก้ปัญหา สามารถนำไปเป็นรูปแบบในการแก้ปัญหาในอนาคตต่อไปได้

สรุปได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การสอนที่ประกอบไปด้วย องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี มีสื่อการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจบทเรียน สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดของตนเองในการพูด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น เพิ่มเติม สอนให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อ มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีกิจกรรมให้ผู้เรียนทำหลายอย่างเพื่อเร้าความสนใจของผู้เรียน มีการสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะแก่การเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้โดยเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้ด้วยตนเอง สอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหา ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ฝึกคิด และสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเองจากกิจกรรมที่ครูจัดให้ เพราะกระบวนการสอนที่ดียอมทำให้ผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีได้

การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) กล่าวถึงแนวทางในการพัฒนาครูไว้ว่า

1. ครูมีผลการประเมินการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการผู้เรียน ครูต้องสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ มีการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลักษณะที่พึงประสงค์ ประเมินการคิดวิเคราะห์ อ่าน เขียน เพื่อวินิจฉัยจุดเด่น จุดด้อย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน

2. ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยครูจะต้องพัฒนาเครื่องมือเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย นำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับพฤติกรรมในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการสอน และพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมกับการประเมินผลการเรียนการสอน ผู้ปกครองสามารถติดตามสอบถามข้อมูลการประเมินได้

กรีชมน รัตนโฆษา (2551, หน้า 5) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การทดสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการทดสอบไปปรับปรุงการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุรลัย เทวชาลาอังกูร (2551, หน้า 6) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 หมายถึง กระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และ การพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนในโรงเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไป ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานที่กำหนดไว้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับตัดสินผล การเรียน โดยมีภารกิจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนที่ผู้สอนจะต้องดำเนินการดังนี้

1. การประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
5. การประเมินตัดสินผลการเรียนผ่านช่วงชั้น
6. การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ

มะลิวัลย์ พูลเอียด (2553, หน้า 9) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งข้อมูลที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า ความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและ เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และเพื่อตัดสินผลการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปได้ว่า การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง หมายถึง การวัดและ การประเมิน (Assessment) คือ กระบวนการจัดเก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตัดสิน (Determine) ระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจะช่วยให้ ครูได้เห็นภาพสะท้อนว่าตนเป็นครูอย่างไร มีส่วนใดบกพร่องและสมควรแก้ไข โดยมุ่งประเมิน ผลงานที่ปฏิบัติจริงมากกว่าประเมินจากสภาพผลการทดสอบด้านข้อสอบแบบเลือกตอบ วัดและ ประเมินผลการเรียนสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตร ประเมิน ความสามารถของผู้เรียนในด้านการอ่าน การคิด วิเคราะห์ และการเขียนสื่อความในแต่ละช่วงชั้น จัดให้มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ประเมินคุณภาพผู้เรียน ในระดับชาติในแต่ละช่วงชั้น สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครองตรวจสอบผล ของการประเมินการเรียนตลอดเวลา และจัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและ รูปแบบการศึกษาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนผ่านการศึกษามาแล้ว ซึ่งถ้าครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยน วิธีการสอน นำผลการประเมินการเรียนการสอน มาปรับปรุงพฤติกรรมในการเรียนการสอน สามารถ พัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้อีกด้วย

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ดิเรก จันทรพีญ (2549, หน้า 9) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการของครูอย่างเป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการสะท้อนผล และหาวิธีการแก้ปัญหาตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียนด้วยกระบวนการวิจัยที่เชื่อถือได้ เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพัฒนาและเพิ่มความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรและการบริหารจัดการการเรียนการสอน

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (2553, หน้า 203) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน เป็นกระบวนการที่ผู้สอนศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ โดยเป็นการแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียน จึงเป็นการวิจัยที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานของผู้สอน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ทำการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยการวิจัย โดยการนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้มาแล้วมาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียน โดยตรง อันจะมีผลให้การจัดการเรียนรู้บรรลุผลตามจุดประสงค์ที่วางไว้ เป็นการเผยแพร่ความรู้จากการปฏิบัติจริง อันจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย และยังเป็นส่งเสริมหรือพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ไม่ได้วิจัยเพื่อมุ่งสร้างองค์ความรู้ใหม่แต่อย่างใด ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียนจึงไม่จำเป็นต้องยึดรูปแบบที่เคร่งครัดเหมือนกับการวิจัยเชิงวิชาการ โดยทั่วไปแล้วการวิจัยในชั้นเรียนควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นการวิจัยจากปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้
2. เป็นการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยนำไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

การวิจัยดำเนินไปพร้อมกับการจัดการจัดการเรียนรู้ คือ สอนไปพร้อมกับการทำการวิจัยไปด้วยแล้วนำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหา แล้วนำไปเผยแพร่การวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างจากการวิจัยทั่วไปในโรงเรียนตรงที่กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก มักศึกษาในห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่ง เป้าหมายสำคัญคือเพื่อพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้และเป็นการวิจัยโดยผู้สอน โดยสรุปแล้ว ขอบเขตในการทำวิจัยในชั้นเรียนจะให้ความสำคัญกับการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ซึ่งอาจเป็นสื่อการจัดการเรียนรู้หรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้

จรัญ สุขเสรี (2550, หน้า 12) สรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการในการศึกษาแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียนหรือเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

สุวิมล ว่องวานิช (2550, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลมาใช้ทันทีและสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

นิจ ภูกัน (2551, หน้า 10) สรุปไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการค้นคว้าหาวิธีการที่นำมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างสมบูรณ์โดยเกิดจากการศึกษาของครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบการสอนในห้องเรียนนั้น โดยครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน รวมถึงการเขียนรายงานผลการวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอ ผลงานของตนให้เพื่อนร่วมงานได้รับทราบและทำการวิพากษ์ร่วมกัน ซึ่งมีผู้วิจัยเป็นที่ปรึกษาด้าน เทคนิควิธีการวิจัยอภิปราย และแนะนำครูในการทำวิจัยตามขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ รวมถึงให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ระหว่างการทำวิจัย

รัศมี เจริญรัตน์ (2551, หน้า 94) สรุปไว้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาจะต้องพัฒนากระบวนการเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา โดยยึดหลักว่าการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดในชั้นการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ครูผู้สอนจึงต้องดำเนินการควบคู่ ไปด้วยกับการสอนในชั้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วนำผลที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอน หรือใช้ในการแก้ปัญหการสอนของครู รวมทั้งเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นต่อไป

บรรจง หงษ์ชูตา (2552, หน้า 21) ได้กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียนว่า หมายถึง กระบวนการ ที่ครูผู้สอนหรือคณะครู หรือครูและผู้เรียนร่วมกันสร้างนวัตกรรมเพื่อนำมาแก้ปัญหาหรือพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และ การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนที่เป็นงานในหน้าที่ของครู ไม่ใช่เป็นงานใหม่ที่แปลกแยกต่างหาก ไม่ใช่เรื่องยุ่งยากเกินความสามารถของครู การวิจัยใน ชั้นเรียนจึงไม่ใช่การวิจัยเพียงครั้งเดียว แต่ต้องทำอย่างต่อเนื่องเป็นปกติในการแก้ปัญหา และพัฒนา ผู้เรียนของครู

สายหยุด ประกิตะ (2552, หน้า 46) สรุปไว้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการและกระบวนการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการใน

ภาพรวมของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน และสถาบัน

ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผลของการวิจัยในชั้นเรียนก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ เช่น

1. ทำให้การจัดการจัดการเรียนรู้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น เพราะผู้สอนสามารถใช้นวัตกรรม สื่อการสอน วิธีการหรือเทคนิคการสอนใหม่ๆ ที่มีคุณภาพในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้
2. ผู้สอนพัฒนางานของตนเองให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเสนอขอตำแหน่งให้สูงขึ้นได้
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมตามศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน
4. เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการบริหารหรือพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

พรทิศา วันตา (2553, หน้า 39) ได้สรุปการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการที่ครูผู้สอนใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน โดยใช้กระบวนการหรือวิธีการที่เชื่อถือได้เพื่อพัฒนาผู้เรียน และช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ และผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยการคิดค้นและนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้มาแล้ว มาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยตรง โดยประสานความร่วมมือในการวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถาบัน เพื่อพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ซึ่งอาจเป็นสื่อการจัดการเรียนรู้หรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา และส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นระบบ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้นได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยด้านครู

ทัศนีย์ ประสงค์สุข (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 610 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายชั้น ตอนตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยมี 6 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ คุณภาพการสอน ความถนัดทางภาษา และการส่งเสริมของผู้ปกครอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคการวิเคราะห์สาเหตุหรือการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ผลการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ คุณภาพการสอน ความถนัดทางภาษา การส่งเสริมของผู้ปกครอง และได้รูปแบบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม

เกล้า จักทอน (2550) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 2 จำนวน 492 คน พบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ปัจจัยด้านลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยด้านการส่งเสริมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยรรยง ภูกองพลอย (2550) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องสร้างและกระทำกับความรู้ที่แปลกใหม่ ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้เต็มศักยภาพ ฝึกให้คิดกระทำและปรับปรุงตนเอง ฝึกฝนกิริยา มารยาท และวินัยต่อตนเอง สังเกตและประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ภูวดล แก้วมณี (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ปีการศึกษา 2550 จำนวน 167 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษและแบบสังเกตพฤติกรรมพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทักษะคิดต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน บุคลิกภาพ ลักษณะทางกายภาพ

ของการเรียน ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

วิรัตน์ จิตโก (2551) ได้ศึกษาปัจจัยการบริการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถและความถนัดตามวิชาที่สอน มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอน กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม และการประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน และปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลังการประเมินผล เลือกรูปแบบ เทคนิค วิธีการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน การใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา กระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำตอบและอภิปราย ตลอดจนมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

สุรัชย์ ไวยวรรณจิตร (2552) ศึกษาสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ: กรณีศึกษาโรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่จะเอื้อต่อการสอบ O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และเพื่อหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ทัดเทียมกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ผลจากการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูมีผลต่อคะแนน O-NET อย่างมีนัยสำคัญ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย กระบวนการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยถ้าครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี มีสื่อการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจบทเรียน สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดของตนเองในการพูด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม มีกระบวนการสอนที่ดียอมทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีได้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครองตรวจสอบผลของการประเมินการเรียนตลอดเวลา ทำตลอดถึงทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ซึ่งสามารถส่งผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้นได้

4. ปัจจัยด้านผู้ปกครอง

ผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการให้การศึกษา ช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ตัวแปรที่เป็นปัจจัยระดับครอบครัวที่ใช้ใน

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปร 2 ตัว ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง และ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2549) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน หมายถึง ภาระหน้าที่ในการเลี้ยงดู การให้การอบรมสั่งสอน และการให้การศึกษาน้ำที่อันสำคัญจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนก้าวไปสู่ความสำเร็จของชีวิตใน ภายภาคหน้า ก็คือ หน้าที่การให้การศึกษแก่นักเรียน เมื่อผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการให้ การศึกษาผู้ปกครองจึงต้องใส่ใจและจริงจังเป็นพิเศษ ส่งเสริมให้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ มีการให้กำลังใจและแสดงความเชื่อถือในตัวนักเรียน

กาญจนา कुमारักษ์ (2552, หน้า 64-68) กล่าวว่า การส่งเสริมและสนับสนุนของผู้ปกครอง การเรียนรู้ที่โรงเรียนเป็นกระบวนการที่ยากเย็นและยาวนานสำหรับเด็ก ๆ ทั้งหลาย เว้นเสียแต่ จะได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจเป็นอย่างมาก ปกติเด็กจะรู้สึกยุ่งยากลำบากใจเป็นอันมาก ที่จะคงไว้ซึ่งความสนใจ เอาใจใส่ต่อภาวะเงื่อนไข และข้อตกลงเกี่ยวกับการเรียน เด็กเกือบทุกคน จะต้องเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ ในบางลักษณะที่มีความพิเศษในการเรียนรู้หรือในบางภารกิจ เกี่ยวกับการเรียนรู้ เว้นเสียแต่จะมีใครสักคนคอยให้ความช่วยเหลือให้เขากระทำการกิจที่ยุ่งยาก เป็นพิเศษสำหรับเขาให้เสร็จสิ้น เขาอาจจะรู้สึกล้มเหลว ผิดหวัง อันเนื่องมาจากรู้สึกว่าตนเอง มีความสามารถทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ โดยปกติแล้วเด็กควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริม ให้กำลังใจเมื่ออยู่ที่บ้านและต้องการใครสักคนคอยให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน บ้านแต่ละหลังมีความแตกต่างกันในระดับของการให้กำลังใจ การส่งเสริมสนับสนุนที่ ให้กับเด็ก อย่างไรก็ตามควรมีใครสักคน (ที่บ้าน โรงเรียน หรือในชุมชน) ที่สามารถให้การ สนับสนุนสิ่งที่เด็กต้องการในบางเวลา มิฉะนั้นแล้วเด็กจะมีความรู้สึกที่โรงเรียนเป็นสถานที่ ที่ก่อให้เกิดความยุ่งยากลำบากใจเป็นอย่างมาก เป็นสถานที่ที่เขาไม่อยากจะไป ไม่อยากอยู่ การแนะแนว และการสนับสนุนบางประการที่ทางบ้านจะสามารถให้ได้ ได้แก่

1) กระตุ้นเด็กบ่อย ๆ ให้ทำการบ้าน รวมถึงการยกย่องสรรเสริญและการแสดงการยอมรับ ถ้าหากว่าเขาทำการบ้านได้ดีและรวมทั้งแสดงอาการหรือพูดคุยยอมให้ปรากฏแก่คนอื่นในสิ่งที่เด็ก ประสบความสำเร็จ ดึงดูดให้สมาชิกในครอบครัวและเพื่อนฝูงให้ความสนใจต่อความสำเร็จที่เด็ก ได้รับจากโรงเรียน อาจมีการให้ของขวัญเล็ก ๆ น้อย ๆ เมื่อเด็กทำได้

2) ผู้ปกครองควรจรรู้จุดแข็งและจุดอ่อนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กที่โรงเรียนและให้ สนับสนุนในยามที่เขาต้องการ รวมถึงการที่ผู้ปกครองควรมีความรู้ในรายละเอียดปลีกย่อยเกี่ยวกับการ เรียนรู้วิชาความรู้ต่าง ๆ ของเด็กที่โรงเรียน รู้ว่าเด็กเรียนเก่งและอ่อนในวิชาใดบ้าง และ

การส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทำดีที่สุด ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่เด็กในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ในกรณีที่เป็น อาจจะไปถึงการคอยดูแลให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบ้านที่เด็กทำด้วย หรือการดูแลตารางกิจกรรมให้ด้วยถ้าจำเป็น

เกล้า จักทอน (2553, หน้า 16) กล่าวว่า นักเรียนที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนได้ดี จะต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมจากทางบ้านที่เหมาะสม โดยผู้ปกครองมีการแบ่งปันเวลาให้แก่เด็กนักเรียนหาวิธีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่เพื่อจะช่วยให้เด็กนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน อาจส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีและแรงจูงใจต่าง ๆ อย่างจริงจัง จะส่งผลให้เด็กนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้เช่นกัน

ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ (2554) กล่าวว่า iva ในการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองจะช่วยให้เด็กนักเรียนเก่งนั้น ได้เสนอความเห็นว่าการสนับสนุนของผู้ปกครอง หรือบรรยากาศในบ้านมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จของเด็กนักเรียน

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน หมายถึง ภาระหน้าที่ในการเลี้ยงดู การให้การอบรมสั่งสอน และการให้การศึกษานี้ที่อันสำคัญจะเป็นการส่งเสริมให้เด็กนักเรียนก้าวไปสู่ความสำเร็จของชีวิตในภายภาคหน้า ผู้ปกครองจึงต้องใส่ใจและจริงจังเป็นพิเศษ ส่งเสริมให้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ มีการให้กำลังใจและแสดงความเชื่อใจในตัวนักเรียน ให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนได้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นตัวของตัวเอง ให้ความรักความอบอุ่นเท่าที่มี โอกาสจะกระทำ สนับสนุนในด้านต่าง ๆ กระตุ้นเตือนให้รู้จักคิด และใช้สติปัญญาเพื่อแก้ปัญหา ให้เวลาทำการบ้านอย่างพอเพียง ไม่ให้รับผิดชอบงานบ้านมากเกินไป จัดเวลา สถานที่ อุปกรณ์การเรียน และช่วยตรวจการบ้านให้เสร็จเรียบร้อย เพราะถ้าผู้ปกครองมีการแบ่งปันเวลาให้แก่เด็กนักเรียน หาวิธีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่เพื่อจะช่วยให้เด็กนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีและแรงจูงใจต่าง ๆ อย่างจริงจัง จะส่งผลให้เด็กนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้เช่นกัน

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ราชบัณฑิตยสถาน (2552) ให้นิยามของคำว่า สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ความผูกพัน ความเกี่ยวข้องกับระหว่างสมาชิกของครอบครัว เป็นความสัมพันธ์หรือความผูกพัน ซึ่งประกอบด้วยความพึงพอใจและการปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคลในครอบครัวนั้น ๆ

ศุภลักษณ์ พุทธิพงษ์ศิริ (2550) กล่าวว่า โดยทั่วไปบิดามารดาถือเป็นสังคมหรือสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นของเด็ก เป็นผู้ปูพื้นฐานอุปนิสัยและบุคลิกต่าง ๆ ให้แก่บุตร รวมทั้งเป็นผู้ปูพื้นฐานด้านจิตใจแก่บุตรด้วย การปูพื้นฐานจะดีได้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับว่ามีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเป็นสำคัญ การที่พ่อแม่มีความรักที่ดีต่อกันย่อมทำให้เกิดความอบอุ่นใจมีความมั่นคง มีความตั้งใจที่จะเลี้ยงดู ปลูกฝัง อบรมบุตร เกิดความผูกพัน เอื้ออาทรต่อกัน มีความเข้าใจ ยอมรับ

ให้อภัย ให้สวัสดิการตอบสนองด้านต่าง ๆ แก่บุตร บุตรจึงเจริญเติบโตด้วยความอุดมสมบูรณ์ มีความแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจพร้อมที่จะก้าวเดินต่อไปในสังคม

อรพินทร์ ชูชม (2552) กล่าวว่า เด็กจะมีความพร้อมทางการเรียนถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียนมีความเข้าใจอันดีต่อกัน ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก

พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556, หน้า 9) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หมายถึง ลักษณะที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองและญาติพี่น้องมีความผูกพัน รักใคร่ ปรองดองกัน ภายในครอบครัว นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการอบรมเลี้ยงดู สภาพของบ้านและอาชีพของพ่อ แม่ เป็นต้น

Murry (1985, pp. 520-521) กล่าวว่า หน้าที่ของบิดามารดาที่มีต่อบุตรนั้น ควรมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. หน้าที่ด้านร่างกาย ได้แก่ การจัดหาอาหาร เสื้อผ้า เครื่องป้องกันอันตราย ดูแลบุตรหลานเมื่อเจ็บป่วย
2. หน้าที่ด้านจิตใจ ได้แก่ การให้กำลังใจต่อบุตรหลานในการแก้ปัญหาต่าง ๆ หรือประสบปัญหาเรื่องเรียน และคอยช่วยเหลือในด้านการปรับตัวให้เข้ากับสังคม
3. หน้าที่ด้านสังคม ได้แก่ การสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง บทบาททางเพศ การให้โอกาสในการใช้ชีวิตในสังคม สร้างเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

นอกจากนั้นแล้วต้องสอนเกี่ยวกับความแตกต่างทางด้านต่าง ๆ ของสังคมแต่ละกลุ่มทัศนคติในการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน

1. การเลี้ยงดูแบบรักและปกป้องมากเกินไป (Overprotection) มักพบในพ่อแม่ที่มีปมด้อยในใจ ขาดความรักมาก่อน หรือในคนที่มีลูกยาก ผลที่เกิดขึ้น คือ เด็กจะถูกทำลายพัฒนาความรัก กลายเป็นเด็กที่ไม่กล้าคิด ไม่กล้าตัดสินใจ ต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา เพราะเด็กไม่ได้เรียนรู้เอง ทำให้มีความมั่นใจน้อย

2. การเลี้ยงดูแบบตามใจไม่มีขอบเขต (Overindulgence) คือ การเลี้ยงดูแบบรักและตามใจ พ่อแม่สอนให้เด็กเห็นแก่ตัว เอาตัวเองเป็นจุดศูนย์กลาง เด็กจะเติบโตแบบอยู่กับคนอื่นได้ยาก ชอบตำหนิคนอื่น

3. การเลี้ยงดูแบบวิตกกังวล (Anxious attitude) พบในพ่อแม่ที่เคยมีประสบการณ์ไม่ดี และกลัวว่าลูกจะเป็นเหมือนตน แม่ที่มีความวิตกกังวลนี้จะทำให้เด็กกลายเป็นเด็กขี้กังวลได้

4. การเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง (Rejection) พบในพ่อแม่ที่ไม่มีการเตรียมตัวก่อนแต่งงาน พ่อแม่อายุน้อย เศรษฐกิจไม่ดี เด็กที่เกิดมาได้เพศที่ไม่ตรงตามที่พ่อแม่ต้องการ เด็กพิการ เจ็บป่วย หรือ

มีพฤติกรรมที่ผิดปกติ พ่อแม่จะไม่สนใจลูกเลย ทำให้ลูกระแวงไม่ไว้วางใจ (Mistrust) และกลายเป็นเด็กก้าวร้าว หยาดคาย เป็นอันธพาลได้

5. การเลี้ยงดูแบบเข้มงวด (Perfectionist) พ่อแม่จะตั้งความหวังในตัวลูกมาก จึงจัดการตั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้ลูกทุกอย่าง เด็กจึงไม่ค่อยได้ใช้ความคิด และจะต้องรู้สึกพึงผู้อื่น เพราะต้องทำอะไรเพื่อตอบสนองความต้องการของพ่อแม่โดยเด็กเองอาจจะยอมรับความไม่สบายใจเอาไว้กับตน เด็กจะรู้สึกเป็นปมด้อยเมื่อรู้สึกจะทำอะไรไม่สำเร็จ เมื่อโตขึ้นอาจจะมีบุคลิกภาพแบบเข้มงวดด้วย

6. การเลี้ยงดูแบบไม่คงเส้นคงวา (Inconsistency) พ่อแม่มักมีปัญหา คือ Impulsive (มีอารมณ์ที่ขยับยั้งไม่ได้) เด็กจะเกิดความสับสน ไม่รู้ว่าพ่อแม่จะปฏิบัติต่อตนอย่างไร เด็กจะตอบสนองในรูปของเด็กคือ หงุดหงิด ก้าวร้าว และจะเลือกทำในสิ่งที่ตนพอใจเท่านั้น

ผกา สัตยธรรม (2543) กล่าวว่า ภาวะทางบ้านหรือสภาพความเป็นไปในบ้าน เป็นลักษณะของบรรยากาศความเป็นไปที่เกิดขึ้นจากทุกคนในครอบครัว ดังนี้

ก. บรรยากาศของการทอดทิ้ง หรือปล่อยปละละเลย แม้ว่าพ่อแม่จะอยู่บ้านเดียวกันกับลูก ๆ แต่ลูกก็ขาดความใกล้ชิดกับพ่อแม่ เพราะพ่อแม่ไม่เอาใจใส่ลูกเท่าที่ควร เลี่ยงไปตามบุญตามกรรม หรือตามมีตามเกิด ไม่เห็นว่าลูกมีคุณค่าในครอบครัว ไม่มุ่งหวังอะไรกับลูก ไม่มีแรงกระตุ้นจากพ่อแม่ ขาดการให้ความรักและความอบอุ่น เด็กจะถูกปล่อยให้อยู่กับแม่บ้าน ทำให้เด็กมีความรู้สึกขาดความผูกพันรักใคร่กับครอบครัว มีชีวิตปล่อยตามสบาย ไม่มีจุดมุ่งหมาย ขาดความกระตือรือร้น มาสนใจในเรื่องการร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น มองชีวิตแบบไร้ความหมาย ไม่ทราบว่ามีชีวิตมีจุดมุ่งหมายอะไร

การปล่อยให้เด็กอยู่ในบ้านอย่างขาดความรักความอบอุ่น มีพ่อแม่ก็ไม่ได้ใกล้ชิดเสมือนไม่มีพ่อแม่ ทำให้เด็กว่าเหว ไม่มีจุดมุ่งหมายที่จะทำอะไร เพื่อใคร ไม่สนใจการเรียน เมื่อมีปัญหาที่ไม่รู้จะหันหน้าไปพึ่งใคร การปล่อยให้เด็กต้องอยู่อย่างขาดความอบอุ่น มีพ่อแม่ก็เปรียบเสมือนไม่มียอมทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิตได้ เด็กอาจเกิดความตึงเครียดในอารมณ์ สุขภาพจิตของเด็กจึงไม่ปกติ อันเนื่องมาจากการขาดความผูกพันใกล้ชิดในครอบครัว

ข. บรรยากาศครอบครัวที่แตกแยก คือ การที่พ่อแม่มีข้อขัดแย้ง ผลจากการขัดแย้งทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำ ลูก ๆ เมื่อได้พบกับการทะเลาะวิวาท ความก้าวร้าวของผู้ใหญ่ การใช้คำรุนแรง การทำลายสิ่งของ การทำร้ายซึ่งกันและกัน การไม่ปรองดอง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีผลต่อลูกมาก เป็นการกระทบกระเทือนต่อจิตใจ และความรู้สึกของเด็กมาก เมื่อพ่อแม่ทะเลาะกันจิตใจจะว้าวุ่น ตัดสินใจไม่ได้ว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร อาจแบ่งลักษณะของเด็กได้เป็น 2 พวก คือ พวกแรกจะมีลักษณะเงียบเฉียบ ถดถอย ไม่สู้ และเศร้าซึม ไม่มีความสุข และไม่มีความหวัง

พวกที่สอง จะมีลักษณะการแสดงออกในทางก้าวร้าวชนวนวิวาท เกเร อารมณ์ หงุดหงิดและโกรธง่าย ทั้งสองลักษณะนี้ถ้าเป็นพฤติกรรมที่แสดงอยู่เสมอ ย่อมทำให้สุขภาพจิตของเด็กไม่อยู่ในสภาพปกติ คือ เป็นสุขภาพจิตเสีย ทั้งนี้เป็นเพราะสิ่งแวดล้อมในบ้านไม่ดีอันเนื่องมาจากครอบครัวที่ขาดความรักความอบอุ่นและความสุข

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หมายถึง ลักษณะที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองและญาติพี่น้องมีความผูกพัน รักใคร่ ประองคองกัน ภายในครอบครัว นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งประกอบด้วยความพึงพอใจและการปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคลในครอบครัวนั้น ๆ การมีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว การที่พ่อแม่มีความรักที่ดีต่อกันย่อมทำให้เกิดความอบอุ่นใจ มีความมั่นคง มีความตั้งใจที่จะเลี้ยงดู ปลูกฝัง อบรมบุตร เกิดความผูกพัน เอื้ออาทรต่อกัน มีความเข้าใจ ยอมรับ ให้อภัย ให้สวัสดิการตอบสนองด้านต่าง ๆ แก่บุตร มีความเข้าใจอันดีต่อกัน ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เด็กกับอารมณ์ของเด็ก เด็กจะมีความพร้อมทางการเรียน ถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน บิดามารดาที่เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนของบุตร และวางแผนการเรียนให้บุตรของตน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ดังนั้น ปัจจัยด้านครอบครัวถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากมีส่วนร่วมในการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ เพราะครอบครัวมีอิทธิพลในการถ่ายทอดทางความคิด รวมทั้งสร้างบุคลิกภาพของบุคคล ส่งเสริมให้นักเรียนต้องการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ และเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้ปกครอง

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543, หน้า 40) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการตอบสนองระหว่างบุคคล และการปรับตัวของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลสรุปการวิจัย เป็นดังนี้

1. เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้พึ่งตนเอง และแบบยับยั้งการพึ่งตนเอง มีพฤติกรรมการตอบสนองระหว่างบุคคล ในลักษณะการแก้ปัญหาไม่แตกต่างกัน
2. เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้พึ่งตนเอง มีการปรับตัวดีกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบยับยั้งการพึ่งตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. เด็กในกรุงเทพมหานคร และเด็กในจังหวัดนครสวรรค์ มีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน
4. เด็กชายและเด็กหญิงมีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

นุชนาฏ วรยศศรี (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวผู้เรียน คือ นิสัยในการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ปัจจัยด้านสังคม คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและการส่งเสริมของทางบ้าน ปัจจัยด้านการเรียนการสอน คือ บรรยากาศทางวิชาการและการรับรู้พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ รวมทั้งสิ้น 154 คน พบผลวิจัยพบว่า ตัวแปรด้านการส่งเสริมการเรียนของทางบ้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นเพราะถ้าบิดามารดาสนับสนุนลูกอย่างเต็มที่ เช่น ซื้อตำราภาษาอังกฤษให้อ่าน ให้ฟังหรือดูโทรทัศน์ภาคภาษาอังกฤษ ให้คำชมเชยหรือให้รางวัลเมื่อลูกสอบวิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนดี สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้ภาษาอังกฤษของลูกดีขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่สูงขึ้น

วิวัตร์ พงษ์สุภา (2544, หน้า 41) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การส่งเสริมการเรียน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่ คุณภาพการสอนของครู ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

ชุดิมน ศรีแก้ว (2545, หน้า 78) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนโรงเรียนสารวิทยา พบว่าการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชุดิกาลญณ์ บุญญะชิติสุข (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 336 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 6 ตอน ตอนที่ 1 ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และคะแนนเฉลี่ย (GPA) ของวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อก 1) ที่นิสิตได้รับจากภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2545 ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบการเรียนภาษาอังกฤษ 6 แบบ ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ ตอนที่ 5 แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน ตอนที่ 6 แบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจของทางบ้าน ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรพยากรณ์ 4 ตัวแปร ที่มีอำนาจสูง

ในการเข้าร่วมพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิคมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปี 1 โดยเริ่มจากตัวแปรที่มีอำนาจในการพยากรณ์สูงสุด ได้แก่ แบบการเรียนภาษาอังกฤษ ด้วยตนเอง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน และทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ

วิรัตน์ จิตโก (2551) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรธานี เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองที่ให้ความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ดูแลบุตรหลาน มีเวลาดูแล ลูกหลานในการเรียน ติดตามการเรียนของลูก ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของลูก มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญ

มินตรา สิงหนาค (2552) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในระดับมาก เพราะว่าบทบาทหน้าที่ของ ผู้ปกครองที่สำคัญก็คือ การให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียน โดยให้ออกาสนักเรียนเป็นตัวของตัวเอง ให้ความรักความอบอุ่นเท่าที่มีโอกาสที่จะทำได้ สนับสนุนนักเรียนในด้านต่าง ๆ กระตุ้นเตือนให้ นักเรียนรู้จักการใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา การอยู่ร่วมกันและมีความสัมพันธ์ที่อบอุ่น เอาใจใส่ ซึ้งกันและกัน อดทนเสียสละ เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิต และการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัยหลายเรื่องได้ค้นพบตรงกับการวิจัยนี้ว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นปัจจัยที่ส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน

ดังนั้น ผู้ปกครองจะต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ความรัก ความเอาใจใส่ ความห่วงใย ตลอดเวลา ในการพัฒนาแบบแผนพฤติกรรมที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงาม เรียนรู้ระเบียบทางสังคมและวัฒนธรรม จัดการและคลี่คลายปัญหาต่าง ๆ ในครอบครัวในทาง สร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตต่อไปอย่างมั่นคง จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนได้

สุรัชย์ ไวยวรรณจิตร (2552) ศึกษาสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ต่ำ: กรณีศึกษาโรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อ ต่อการสอบ O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และเพื่อหา แนวทางพัฒนาการเรียนการสอนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ทัดเทียมกับเขตพื้นที่การศึกษา อื่น ๆ ผลจากการวิจัยพบว่า ความเอาใจใส่ต่อการเรียนของผู้ปกครองส่งผลต่อคะแนน O-NET อย่างมีนัยสำคัญ

Koutsoulis and Campbell (2001, pp. 109-125) พบว่า ตัวแปรที่มีผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ได้แก่ สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การสนับสนุนของครอบครัว ความกดดันของครอบครัว การช่วยเหลือและให้คำปรึกษา ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างของข้อมูลและให้ผลการวิเคราะห์มีความแม่นยำถูกต้อง โดยใช้การวิเคราะห์สาเหตุหรือการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ผลการวิจัยแสดงว่า ตัวแปรด้านโรงเรียน ได้แก่ คุณภาพการสอนของครู ความเป็นผู้นำด้านวิชาการของผู้บริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ตัวแปรด้านตัวนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การทำการบ้านของนักเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน

Edward and Fiske (2000, p. 50) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในประเทศอุตสาหกรรมของยุโรปและอเมริกาเหนือ พบว่า ขนาดของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในขณะที่ประเทศเคนยา และสาธารณรัฐแทนซาเนียพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก นอกจากนี้การใช้ประโยชน์จากสื่อการสอนมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการแสดงออกของนักเรียนในประเทศที่กำลังพัฒนาแต่ไม่มีความสัมพันธ์กันในประเทศที่พัฒนาแล้ว

John and Sanstrook (2001, p. 91) อธิบายว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองมีความสำคัญยิ่งต่อการศึกษาศึกษาของเด็ก ผู้ปกครองที่ติดต่อกับทางโรงเรียนน้อย ส่วนใหญ่ลูกจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในทางตรงกันข้ามผู้ปกครองที่ติดต่อกับทางโรงเรียนเป็นประจำ ลูกก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

Bal and Baruss (2011, pp. 940-948) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น ปัจจัยด้านผู้ปกครองที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยผู้ปกครองให้การอบรมสั่งสอนให้การศึกษาหน้าที่อันสำคัญจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนก้าวไปสู่ความสำเร็จของชีวิตในภายภาคหน้า ส่งเสริมให้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ มีการแบ่งปันเวลาให้แก่ นักเรียน หาวิธีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่เพื่อจะช่วยให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนด้วยกลวิธีและแรงจูงใจต่าง ๆ อย่างจริงจัง ตลอดจนการมีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว มีความเข้าใจ ขอมรับ ให้อภัย ให้สวัสดิการตอบสนองด้านต่าง ๆ แก่บุตร มีความเข้าใจอันดีต่อกัน ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดขึ้นอารมณ์ของเด็ก เด็กจะมีความพร้อมทางการเรียนจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 รวมโรงเรียนทั้งหมด 116 โรงเรียน ครูผู้สอน จำนวน 1,776 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 116 โรงเรียน ครูผู้สอน จำนวน 1,776 คน โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำนวน 116 โรงเรียน ประกอบด้วย กลุ่มเกาะแก้ว กลุ่มตากสิน กลุ่มค่ายพระเจ้าตาก กลุ่มศรีเมือง กลุ่มบ้านนางพัฒนา กลุ่มบ้านค่าย กลุ่มปลวกแดงพัฒนา กลุ่มนิคมพัฒนา ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียน	ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มเกาะแก้ว	173	31
กลุ่มตากสิน	185	33
กลุ่มค่ายพระเจ้าตาก	164	29
กลุ่มศรีเมือง	441	79
กลุ่มบ้านฉางพัฒนา	218	39
กลุ่มบ้านค่าย	106	19
กลุ่มปลวกแดงพัฒนา	254	45
กลุ่มนิคมพัฒนา	235	42
รวม	1,776	317

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert (1961) แบ่งเป็นตอน ดังนี้

1. แบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

2. แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย ปัจจัย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านครู 3) ด้านผู้เรียน 4) ด้านครอบครัว ลักษณะแบบสอบถาม เป็นชนิด มาตรฐานส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติมาก

3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติ น้อย

1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติ น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ศึกษาข้อมูลจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ศึกษา การสร้างแบบสอบถามของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และให้ข้อเสนอแนะ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ประกอบด้วย

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวี	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2 ดร.ภคณัฐ์ สมพงษ์ธรรม	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.3 ดร.ธนวิน ทองแพง	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.4 นายชูชีพ ฉายอรุณ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1
3.5 นายนพดล แสณผูก	ผู้อำนวยการ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณวุฒิเสนอแนะ และเสนอประธาน คณะกรรมการ เพื่อพิจารณาแก้ไขขั้นสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อนำมาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Item-total correlation) (พงศ์เทพ จิระโร, 2559, หน้า 26) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (พงศ์เทพ จิระโร, 2559, หน้า 21) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ข้อรายการ (ด้าน)	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>) อยู่ระหว่าง	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ปัจจัย		
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร	.56-.84	.92
2. ปัจจัยด้านผู้เรียน	.47-.80	.89
3. ปัจจัยด้านครู	.55-.81	.95
4. ปัจจัยด้านผู้ปกครอง	.41-.89	.95
รวมปัจจัย	.41-.76	.97

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นนำเสนอต่อประธานกรรมการเพื่อตรวจสอบแก้ไขเป็นครั้งสุดท้าย และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

7. แบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จัดทำเป็นแบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ในตารางประกอบด้วย คะแนนเฉลี่ย 5 วิชาหลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ และการแปลความหมายคะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. จัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และไปเก็บคืนด้วยตัวเอง โดยได้รับคืนมาจำนวน 317 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. แบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ให้ทำหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2559

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรต้น คือ ปัจจัยแต่ละด้าน (X) และตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน (Y) แล้วนำข้อมูลที่ได้ซึ่งเป็นข้อมูล เชิงปริมาณ (Quantitative Data) มาทำการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. การบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษาใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

ในการแปลผลค่าเฉลี่ยแบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลจากค่าเฉลี่ยดังนี้ (พงศเทพ จิระโร, 2559, หน้า 15)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจัย/สภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจัย/ สภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจัย/ สภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจัย/ สภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจัย/ สภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหาร ด้านครู ด้านนักเรียน และด้านครอบครัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) ซึ่งมีเกณฑ์บอกระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร (Pearson,) ดังนี้

- r มีค่า มากกว่า 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
- r มีค่า 0.60-0.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง
- r มีค่า 0.40-0.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับกลาง
- r มีค่า 0.20-0.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ
- r มีค่า น้อยกว่า 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

3. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อสร้างสมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนดิบ (Raw score) และสมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized score)

4. ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 วิเคราะห์ตามสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
2. สถิติสำหรับหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหาร ด้านครู ด้านนักเรียน และด้านครอบครัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient)
3. สถิติสำหรับหาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)
4. ทำการทดสอบตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยต้องมีค่าความสัมพันธ์กันน้อย คือมีค่า Tolerance ไม่น้อยกว่า .10 และค่า VIF น้อยกว่า 10 (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2544, หน้า 252)
5. สถิติสำหรับค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าอัตราส่วน t ใช้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของ ตัวแปร

p แทน ค่าความน่าจะเป็น

F แทน ค่าอัตราส่วน F ใช้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของความสัมพันธ์ร่วมของ

ตัวพยากรณ์กับตัวแปรตาม

X_1 แทน ปัจจัยด้านผู้บริหาร

X_2 แทน ปัจจัยด้านผู้เรียน

X_3 แทน ปัจจัยด้านครู

X_4 แทน ปัจจัยด้านผู้ปกครอง

Y แทน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET)

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (ค่าอำนาจการพยากรณ์)

Adjusted R^2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่เปลี่ยนจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวแปรต้นทีละตัว

(ค่าอำนาจการพยากรณ์ที่ปรับแก้แล้ว)

Std.Error แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสมการถดถอย

B แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรต้นในรูปคะแนนดิบ

β แทน ค่ามาตรฐานสัมประสิทธิ์การถดถอย

SS แทน ค่าผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสองความแปรปรวน

<i>MS</i>	แทน	ค่าความแปรปรวนเฉลี่ย
<i>df</i>	แทน	ชั้นของความอิสระ
<i>p</i>	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
Tolerance	แทน	ค่าความคงทนของการยอมรับ
VIF	แทน	ปัจจัยการขยายตัวของแปรปรวน (Variance inflation factor)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหาร ด้านครู ด้านนักเรียน และด้านครอบครัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การสร้างสมการพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ซึ่งรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	66	20.80
1.2 หญิง	251	79.20
รวม	317	100
2. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน		
2.1 น้อยกว่า 5 ปี	124	39.10
2.2 5-10 ปี	65	20.50
2.3 11-15 ปี	48	15.10
2.4 16 ปีขึ้นไป	80	25.20
รวม	317	100

จากตารางที่ 7 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 เพศหญิง จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 79.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านผู้บริหาร 2) ด้านผู้เรียน 3) ด้านครู 4) ด้านผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลโดยแสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้าน รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้าน ซึ่งรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวม

ด้านที่	ปัจจัย	<i>n</i> = 317		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	4.06	.49	มาก	1
2	ปัจจัยด้านผู้เรียน	3.73	.47	มาก	3
3	ปัจจัยด้านครู	3.47	.37	ปานกลาง	4
4	ปัจจัยด้านผู้ปกครอง	3.83	.56	มาก	2
รวม		3.76	0.38	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยด้านครู มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	<i>n</i> = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร				
- การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้	4.14	.61	มาก	1
- การประกันคุณภาพการศึกษา	4.07	.59	มาก	2
- การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้	3.97	.58	มาก	3
2. ปัจจัยด้านผู้เรียน				
- เจตคติในการเรียน	3.81	.53	มาก	5
- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.65	.52	มาก	7

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	<i>n</i> = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
3. ปัจจัยด้านครู				
- กระบวนการจัดการเรียนการสอน	3.51	.50	มาก	8
- การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง	3.50	.51	มาก	9
- การทำวิจัยในชั้นเรียน	3.39	.41	มาก	10
4. ปัจจัยด้านผู้ปกครอง				
- การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	3.87	.59	มาก	4
- ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	3.78	.64	มาก	6
รวม	3.77	.20	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ส่วนการทำวิจัยในชั้นเรียน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้	<i>n</i> = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน	4.32	.69	มาก	1
2. ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ การพัฒนางาน ด้านวิชาการ	4.13	.75	มาก	3
3. ผู้บริหารพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน	4.15	.75	มาก	2
4. ผู้บริหารประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.00	.78	มาก	4
รวม	4.14	.61	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ ส่วนผู้บริหารประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายชื่อ

การประกันคุณภาพการศึกษา	<i>n</i> = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้	4.11	.74	มาก	1
2. ผู้บริหารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผน ติดตามผล และพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพ	4.05	.71	มาก	3
3. ผู้บริหารใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคลากรและนักเรียนไปพร้อมกัน	4.03	.71	มาก	4
4. โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน	4.10	.70	มาก	2
รวม	4.07	0.59	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้บริหารให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ส่วนผู้บริหารใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคลากรและนักเรียนไปพร้อมกัน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวมและรายข้อ

การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้	<i>n</i> = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารประสานความร่วมมือ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.03	.74	มาก	1
2. หลักสูตรสถานศึกษาสามารถนำไปสู่การเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.02	.69	มาก	2
3. ผู้บริหารนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรให้ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน	3.92	.73	มาก	4
4. ผู้บริหารประสานความร่วมมือ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และ พัฒนาครูให้สามารถใช้หลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.94	.70	มาก	3
รวม	3.97	.58	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา รายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้บริหารประสานความร่วมมือ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ หลักสูตรสถานศึกษาสามารถนำไปสู่การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านเจตคติในการเรียน โดยรวมและรายข้อ

เจตคติในการเรียน	n = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้เรียนจะแสดงออกในลักษณะความพึงพอใจ	3.91	.65	มาก	1
2. ผู้เรียนสนใจ มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.84	.68	มาก	2
3. ผู้เรียนยอมรับความสามารถและวิธีการสอนของครู	3.83	.69	มาก	3
4. ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการศึกษา	3.69	.69	มาก	4
รวม	3.81	.53	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า ด้านเจตคติในการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้เรียนจะแสดงออกในลักษณะความพึงพอใจ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้เรียนสนใจ มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนเห็นคุณค่าของการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยรวมและรายข้อ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	n = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้เรียนมุ่งประสิทธิภาพในการทำงาน	3.66	.68	มาก	3
2. ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะพยายามทำงานให้ได้ผลดีเยี่ยม	3.67	.68	มาก	2
3. ผู้เรียนพยายามที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง	3.62	.67	มาก	5
4. ผู้เรียนมีความต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออก มุ่งมั่นที่จะทำให้ออกได้ดีเลิศ	3.70	.71	มาก	1
5. ผู้เรียนมีความทะเยอทะยานสูง เพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ	3.63	.74	มาก	4
รวม	3.65	.52	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่า ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจาก มากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้เรียนมีความต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออกมุ่งมั่นที่จะ ทำให้ดีเลิศ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้เรียนมุ่งประสิทธิภาพในการทำงานตามลำดับ ส่วนผู้เรียนพยายามที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

กระบวนการจัดการเรียนการสอน	<i>n</i> = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ครูมีการใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธี	3.44	.76	ปานกลาง	8
2. ครูมีสื่อการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจ บทเรียน	3.55	.73	มาก	3
3. ครูสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดของตนเอง ในการพูด และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น เพิ่มเติม	3.44	.75	ปานกลาง	7
4. ครูสอนให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อ มีความกระตือรือร้นในการเรียน	3.59	.69	มาก	1
5. ครูมีกิจกรรมให้ผู้เรียนทำหลายอย่างเพื่อสร้างความสนใจ ของผู้เรียน	3.52	.69	มาก	5
6. ครูสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะแก่การ เรียนรู้	3.48	.68	ปานกลาง	6
7. ครูช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้โดยเป็น ผู้สร้าง (Construct) ความรู้ด้วยตนเอง	3.53	.74	มาก	4
8. ครูสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีนิสัย รู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักแก้ปัญหา	3.56	.70	มาก	2
รวม	3.51	0.50	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ครูสอนให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อ มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ครูสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักแก้ปัญหาตามลำดับ ส่วนครูมีการใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธีมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง โดยรวมและรายชื่อ

การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง	<i>n</i> = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ครูประเมินผลงานที่ปฏิบัติจริงมากกว่าประเมินจากข้อสอบแบบเลือกตอบ	3.44	.76	ปานกลาง	7
2. ครูวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตร	3.55	.73	มาก	2
3. ครูประเมินความสามารถของผู้เรียนในด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความในแต่ละช่วงชั้น	3.44	.75	ปานกลาง	6
4. ครูประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น	3.59	.69	มาก	1
5. ครูประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติในแต่ละช่วงชั้น	3.52	.69	มาก	4
6. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครองตรวจสอบผลของการประเมินการเรียนตลอดเวลา	3.48	.68	ปานกลาง	5
7. ครูมีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษา และรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนผ่านการศึกษามาแล้ว	3.53	.74	มาก	3
รวม	3.50	.51	มาก	

จากตารางที่ 16 พบว่า ด้านการดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และ

เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ครูประเมินคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูวัดและประเมินผลการเรียน สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรตามลำดับ ส่วนครูประเมินผลงานที่ปฏิบัติจริงมากกว่าประเมินจากข้อสอบแบบเลือกตอบ

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมและรายชื่อ

การทำวิจัยในชั้นเรียน	n = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ	3.25	.70	ปานกลาง	3
2. ครูคิดค้นและนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพผ่าน กระบวนการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้มาแล้ว มาใช้แก้ปัญหา ในชั้นเรียนโดยตรง	3.47	.57	ปานกลาง	1
3. ครูวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนเผยแพร่งานวิจัย หรือพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบัน	3.45	.65	มาก	2
รวม	3.39	.41	ปานกลาง	

จากตารางที่ 17 พบว่า ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ครูคิดค้นและนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้มาแล้ว มาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยตรงมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนเผยแพร่งานวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันตามลำดับ ส่วนครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยรวมและรายข้อ

การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	n = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่นักเรียนทบทวนบทเรียน ทำการบ้าน และอ่านหนังสือ	3.87	.89	มาก	6
2. ผู้ปกครองให้เวลาทำการบ้านอย่างพอเพียง ไม่ให้รับผิดชอบงานบ้านมากเกินไป	3.85	.70	มาก	7
3. ผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่นเท่าที่มีโอกาสจะกระทำ	3.99	.70	มาก	2
4. ผู้ปกครองสนับสนุนในด้านต่าง ๆ กระตุ้นเตือนให้รู้จักคิด และใช้สติปัญญาเพื่อแก้ปัญหา	3.93	.73	มาก	3
5. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนเรียนเสริมพิเศษ	3.89	.71	มาก	4
6. ผู้ปกครองให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน	4.01	.72	มาก	1
7. ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนฟังรายการวิทยุโทรทัศน์จัดหาหนังสือที่เป็นประโยชน์ให้กับนักเรียน	3.77	.82	มาก	9
8. ผู้ปกครองให้ความสนใจและติดตามผลการเรียนของนักเรียน	3.89	.81	มาก	5
9. เมื่อนักเรียนได้ผลการเรียนต่ำผู้ปกครองจะให้กำลังใจเสมอ	3.79	.83	มาก	8
10. ผู้ปกครองจัดเตรียมสถานที่ให้นักเรียนทำการบ้านและอ่านหนังสือ	3.77	.86	มาก	10
รวม	3.87	0.59	มาก	

จากตารางที่ 18 พบว่า ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้ปกครองให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่นเท่าที่มีโอกาสจะกระทำตามลำดับ ส่วนผู้ปกครองจัดเตรียมสถานที่ให้นักเรียนทำการบ้านและอ่านหนังสือ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวโดยรวมและรายข้อ

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	n = 317		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. สมาชิกในครอบครัวมีเวลาร่วมสนทนากันอย่างสม่ำเสมอและเป็นกันเอง	3.77	.86	มาก	3
2. ครอบครัวเลี้ยงดูปลูกฝังอบรมบุตรให้เกิดความผูกพัน เอื้ออาทรต่อกัน มีความเข้าใจ ยอมรับให้อภัย	3.73	.74	มาก	7
3. ครอบครัวให้สวัสดิการตอบสนองด้านต่าง ๆ แก่บุตร	3.73	.84	มาก	6
4. ครอบครัวไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก	3.75	.81	มาก	5
5. เมื่อบุคคลใดในครอบครัวมีปัญหาจะปรึกษาหาทางช่วยเหลือกัน	3.76	.84	มาก	4
6. เมื่อนักเรียนทำงานและประสบผลสำเร็จทุกคนในครอบครัวจะแสดงความยินดี	3.95	.72	มาก	1
7. เมื่อทำผิดสมาชิกในครอบครัวจะไม่ซ้ำเติมและให้อภัยเสมอ	3.84	.71	มาก	2
รวม	3.78	0.64	มาก	

จากตารางที่ 19 พบว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า เมื่อนักเรียนทำงานและประสบผลสำเร็จทุกคนในครอบครัวจะแสดงความยินดี มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เมื่อทำผิดสมาชิกในครอบครัวจะไม่ซ้ำเติมและให้อภัยเสมอ ตามลำดับ ส่วนครอบครัวเลี้ยงดูปลูกฝังอบรมบุตรให้เกิดความผูกพัน เอื้ออาทรต่อกัน มีความเข้าใจ ยอมรับให้อภัย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลโดยแสดงคะแนนเฉลี่ยและจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 20 คะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2559 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ระดับคะแนน
ภาษาไทย	52.71	3
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	46.09	3
ภาษาอังกฤษ	30.01	2
คณิตศาสตร์	38.36	2
วิทยาศาสตร์	40.18	3
เฉลี่ย	41.49	3

จากตารางที่ 20 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มสาระ การเรียนรู้ พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (52.71) มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (46.09) กลุ่มสาระการวิทยาศาสตร์ (40.18) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (38.36) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (30.01)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน รายละเอียดดัง ตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	Y
X_1		.378**	.382**	.536**	.581**
X_2			.513**	.202**	.473**
X_3				.549**	.513**
X_4					.508**
X					.689**

** $p < .01$

จากตารางที่ 21 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .473-.689 ในแต่ละปัจจัยพบว่า ปัจจัยที่แต่ละด้านส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ($r = .581$) ปัจจัยด้านครู (X_3) ($r = .513$) ปัจจัยด้านผู้ปกครอง (X_4) ($r = .508$) และปัจจัยด้านผู้เรียน (X_2) ($r = .473$) ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่แยกเป็นรายด้านเพื่อตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ

ตัวพยากรณ์	Tolerance	VIF
ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1)	.636	1.573
ปัจจัยด้านครู (X_3)	.530	1.888
ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_2)	.660	1.515
ปัจจัยด้านผู้ปกครอง (X_4)	.542	1.845

จากตารางที่ 22 ตัวแปรพยากรณ์มีค่าเทอร์เลอเรนซ์ (Tolerance) อยู่ในช่วง .530-.636 สูงกว่า .01 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าวไม่สูงมากนัก โดยทั่วไป เกณฑ์ที่นิยมใช้ คือ ตัวแปรใดที่มีค่าเทอร์เลอเรนซ์ ต่ำกว่า .10 ถือว่าได้รับอิทธิพลจากชุดตัวแปร พยากรณ์ด้วยตัวเอง (Hair,1995) ส่วนค่า VIF ที่เหมาะสมไม่ควรเกิน 10 ซึ่งผลการทดสอบมีค่า ตั้งแต่ 1.515-1.888 แสดงว่าเกิดภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) มีความสัมพันธ์กันสูงกับ ตัวแปรอิสระด้วยกัน ผู้วิจัยจึงไม่นำตัวแปรดังกล่าวเข้าสู่การวิเคราะห์

จากการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น สรุปได้ว่า ผ่านข้อตกลงเบื้องต้นสามารถใช้ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์ข้อมูลได้

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จากปัจจัยด้านต่าง ๆ

	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
สมการถดถอย	6540.625	4	1635.156	72.407*	.000
ความคลาดเคลื่อน	7045.863	312	22.583		
รวม	13586.487	316			

* $p < .05$

จากตารางที่ 23 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_2) ปัจจัยด้านครู (X_3) และปัจจัยด้านผู้ปกครอง (X_4) สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ตัวแปรต้น	<i>R</i>	<i>R</i> ²	Adjusted <i>R</i> ²	<i>SEB</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
X_1	.581	.338	.336	5.34303	160.917	.000
X_1, X_3	.661	.437	.434	4.93370	122.082	.000
X_1, X_3, X_2	.679	.461	.456	4.83837	89.125	.000
X_1, X_3, X_2, X_4	.694	.481	.475	4.75215	72.407	.000

จากตารางที่ 24 พบว่า ตัวแปรทั้ง 4 ด้าน มีตัวแปรที่ทดสอบแล้วมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน การตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) พบว่า เมื่อใช้ตัวแปร ด้านผู้บริหาร (X_1) เพียงตัวเดียวสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 33.80 ($R^2 = 0.33$) เมื่อนำตัวแปรด้านครู (X_2) เข้าไปในสมการ สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 43.70 ($R^2 = 0.43$) เมื่อนำตัวแปรด้านผู้เรียน (X_3) เข้าไปในสมการ สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 46.10 ($R^2 = 0.46$) เมื่อนำตัวแปรด้านผู้ปกครอง (X_4) เข้าไปในสมการ สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 48.10 ($R^2 = 0.48$)

การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อผู้ศึกษานำกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มาสร้างสมการถดถอยโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) รายละเอียดดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ตัวแปร	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig
	B	Std. Error	β		
ค่าคงที่ (Constant)	-6.389	2.908	-	-2.197*	.029
ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1)	4.358	.678	.329	6.430*	.000
ปัจจัยด้านครู (X_2)	2.888	.977	.166	2.956*	.003
ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_3)	3.067	.687	.224	4.464*	.000
ปัจจัยด้านผู้ปกครอง (X_4)	2.262	.641	.195	3.530*	.000

$R = 0.694$, $R^2 = 0.481$, Adjusted $R^2 = 0.475$, SEB = 4.75215, $F = 72.407$

* $p < .05$

จากตารางที่ 25 พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ปัจจัยด้านครู (X_2) ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_3) ปัจจัยด้านผู้ปกครอง (X_4) เข้าสมการถดถอยแล้วจะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .694 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 48.10 ($R^2 = 0.481$) ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = (-6.389) + 4.538(X_1) + 2.888(X_3) + 3.367(X_2) + 2.262(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.329(X_1) + 0.166(X_3) + 0.224(X_2) + 0.195(X_4)$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จากปัจจัยแต่ละด้านของ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 317 คน ซึ่งเป็นจำนวนตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) และในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละ โรงเรียน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามรายชื่อโรงเรียนแล้วจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จำนวน 56 ข้อ มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .41-.76 และค่าความเชื่อมั่น .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อสร้างสมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนดิบ (Raw score) และสมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized score)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ 1) ด้านผู้บริหาร 2) ด้านผู้เรียน

3) ด้านครู และ 4) ด้านผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยเรียงลำดับได้ดังนี้ ปัจจัยด้านผู้บริหารมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และปัจจัยด้านนักเรียน ส่วนปัจจัยด้านครู มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ การประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ส่วนการทำวิจัยในชั้นเรียน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ ส่วนผู้บริหารประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้บริหารให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ส่วนผู้บริหารใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคลากรและนักเรียนไปพร้อมกัน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้บริหารประสานความร่วมมือ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ หลักสูตรสถานศึกษาสามารถนำไปสู่การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามลำดับ ส่วนผู้บริหารนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.4 ด้านเจตคติในการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้เรียนจะแสดงออกในลักษณะความพึงพอใจ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้เรียนสนใจมาเรียนอย่างสม่ำเสมอตามลำดับ ส่วนผู้เรียนเห็นคุณค่าของการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.5 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้เรียนมีความต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออกมุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้เรียนมุ่งประสิทธิภาพในการทำงาน ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนพยายามที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.6 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ครูสอนให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อ มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักแก้ปัญหาตามลำดับ ส่วนครูมีการใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธี มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.7 ด้านการดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ครูประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องและครอบคลุม มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรตามลำดับ ส่วนครูประเมินผลงานที่ปฏิบัติจริงมากกว่า ประเมินจากข้อสอบแบบเลือกตอบ

1.8 ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ครูคิดค้นและนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการวิจัย ที่น่าเชื่อถือได้มาแล้วมาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยตรง มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครู วิเคราะห์วิจัย ตลอดจนเผยแพร่งานวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับ สถานศึกษา ครอบครัวย องค์กรหน่วยงาน และสถาบันตามลำดับ ส่วนครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.9 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ผู้ปกครองให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่นเท่าที่มีโอกาสจะกระทำ ตามลำดับ ส่วนผู้ปกครองจัดเตรียมสถานที่ให้นักเรียนทำการบ้านและอ่านหนังสือ มีคะแนนเฉลี่ย ต่ำสุด

1.10 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า เมื่อนักเรียนทำงานและประสบผลสำเร็จทุกคนในครอบครัวจะแสดงความยินดี มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เมื่อทำผิดสมาชิกในครอบครัวจะไม่ซ้ำเติมและให้อภัยเสมอตามลำดับ ส่วนครอบครัวเลี้ยงดูปลูกฝังอบรมบุตรให้เกิดความผูกพัน เอื้ออาทรต่อกัน มีความเข้าใจยอมรับให้อภัย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (52.71) มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (46.09) กลุ่มสาระการวิทยาศาสตร์ (40.18) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (38.36) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (30.01)

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ทั้ง 4 ปัจจัย พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .473-.689 ในแต่ละปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่แต่ละด้านส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ($r = .581$) ปัจจัยด้านครู (X_2) ($r = .513$) ปัจจัยด้านผู้ปกครอง (X_3) ($r = .508$) และปัจจัยด้านผู้เรียน (X_4) ($r = .473$) ตามลำดับ

4. ผลการศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณจะมีค่าเท่ากับ .58 มีอำนาจในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร้อยละ 33.80 ($R^2 = .33$) เมื่อเพิ่มค่าของ ปัจจัยด้านครู (X_2) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ .66 ทำให้อำนาจพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มเป็นร้อยละ 43.70 ($R^2 = .43$) เมื่อเพิ่มค่าของ ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_3) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ .67 ทำให้อำนาจพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มเป็นร้อยละ 46.10 ($R^2 = .46$) เมื่อเพิ่มค่าของ ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_4) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ .69 ทำให้อำนาจพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มเป็นร้อยละ 48.10 ($R^2 = .48$) แสดงว่าปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัย ร่วมกันพยากรณ์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อผู้ศึกษานำกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มาสร้างสมการถดถอยโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน ($Bata$) พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ปัจจัยด้านครู (X_2) ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_3) ปัจจัยด้านผู้ปกครอง (X_4) เข้าสมการถดถอยแล้ว จะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ร้อยละ 69.40 ($R = 0.694$) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 48.10 ($R^2 = 0.481$) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_3) ปัจจัยด้านผู้ปกครอง (X_4) และปัจจัยด้านครู (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน ($Beta$) เท่ากับ .329, .224, .195, .166 ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = (-6.389) + 4.538(X_1) + 2.888(X_2) + 3.367(X_3) + 2.262(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.329(X_1) + 0.166(X_2) + 0.224(X_3) + 0.195(X_4)$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น แต่ยังมีหลายปัจจัย เช่น ปัจจัยทางด้านตัวผู้เรียนเองจะต้องมีแรงจูงใจและเจตคติในการเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้ที่สนับสนุนส่งเสริมในการจัดการศึกษาให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านครูที่สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ ตลอดจนปัจจัยทางด้านครอบครัวที่ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและส่งเสริมหรือสนับสนุนการศึกษา

ให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอี่ยมพร หลินเจริญ และคณะ (2552, หน้า 86) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ พบว่า มีสาเหตุมาจากปัจจัยด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ปัจจัยด้านตัวผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้าน ตัวข้อสอบสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ ศิริอุดมโชค (2557, หน้า 32) ได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

- 1) การศึกษาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและการจัดระบบ
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) สื่อการเรียนรู้
- 4) การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
- 5) การวิจัยในชั้นเรียน
- 6) การสอนซ่อมเสริม
- 7) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 8) การนิเทศภายในสถานศึกษา
- 9) การประกันคุณภาพการศึกษา

ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

1.1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการส่งเสริมการผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน การพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนได้พัฒนาความคิดหรือการกระทำ การปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาใช้ร่วมกันกับผู้เรียน สามารถช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอี่ยมพร หลินเจริญ และคณะ (2552) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ พบว่า นโยบายของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ตลอดถึงการพัฒนาสื่อ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การสนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลวรรณ วรางคณากุล (2556, หน้า 5) สรุปไว้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ทำให้ครูผู้สอนได้พัฒนาความคิดหรือการกระทำ การปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาใช้ร่วมกันกับผู้เรียน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสนอ นุ่นโหม (2551) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของ

โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีระดับสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิไลวรรณ วรางคณากุล (2556, หน้า 51) สรุปไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและที่สังคมต้องการได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกรุณา ภู่มะลิ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบาย ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนชุมชน และนำไปสู่การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล แล้วนำมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน มีการประสานความร่วมมือ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เพื่อให้การสนับสนุนและพัฒนาคูให้สามารถใช้หลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะหลักสูตรเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาคน ชุมชน สังคม จะทำให้การศึกษาดำเนินไปด้วยดีทั้งแก่ตัวผู้เรียนเอง ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและช่วยให้ครูได้มีทิศทางและสิ่งที่กำหนดในการสอนในห้องเรียน และอำนวยความสะดวกให้ครูสามารถสอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิรัตน์ จิตโก (2551) ได้ศึกษาปัจจัยบริการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม สนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ ให้โอกาสในการฝึกอบรมศึกษาดูงานสม่ำเสมอ จัดสภาพแวดล้อม จัดหาแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน จะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรัชย์ ไวยวรรณจิตร (2552) ศึกษาสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ: กรณีศึกษาโรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการจัด

การเรียนการสอนที่จะเอื้อต่อการสอบ O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และเพื่อหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ทัดเทียมกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ผลจากการวิจัยพบว่า สาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้านผู้บริหารประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนขาดทักษะและความเข้าใจในการจัดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้หลักสูตรที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นพหุวัฒนธรรมของพื้นที่ และไม่สอดคล้องกับหลักสูตรเนื้อหาของการออกสอบของการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Leung (2007) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน พบว่า การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้อบรมครูเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพครอบครัวและชุมชน ส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนมากขึ้น

1.4 ด้านเจตคติในการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนความรู้สึกรักพึงพอใจที่มีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีความรู้สึก ความเชื่อ ความคิด นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจเห็นด้วย สนใจมาเรียนสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถ และพฤติกรรมของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา อยากปฏิบัติ อยากได้ แสดงออกในรูปของความพอใจ สนับสนุน เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย ชอบ-ไม่ชอบ ซึ่งถ้านักเรียนมีความรู้สึกต่อสิ่งต่าง ๆ หรือมีเจตคติต่อการเรียนทางบวก มีความรู้สึกพึงพอใจที่มีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ย่อมทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของบัวพันธ์ ภูสาหัต (2549) กล่าวว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของปราณี เพ็ชรศิริ (2549, หน้า 72) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย พบว่า ปัจจัยในนิสัยทางการเรียน เจตคติในการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุดฤทัย ศรีปรีชา (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คือ เจตคติต่อการเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัฒน์พงษ์ สีภา (2551) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นผลมาจากการทดสอบคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2548 ของจังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (NT) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มี 3 ปัจจัย

คือ ความพึงพอใจที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ การเรียนพิเศษในวิชาวิทยาศาสตร์ และผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPA) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบ้านห้วยชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัจจัย เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Rice et al. (2013, pp. 1028-1040) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า เจตคติที่มีต่อการเรียนและความรู้พื้นฐานของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kim and Lee (2015, pp. 405-409) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า เจตคติที่มีต่อการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.5 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความปรารถนาที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียน โดยสามารถแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่มีความทะเยอทะยานอยากได้ใฝ่ดี มีการวางแผนไปสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติตามแผนด้วยความเพียร อดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำกิจกรรมต่าง ๆ จนบรรลุสำเร็จผลเป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุดฤทัย ศรีปรีชา (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรชัย ไวยวรรณจิตร (2552) ศึกษาสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ: กรณีศึกษาโรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่จะเอื้อต่อการสอบ O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และเพื่อหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ทัดเทียมกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ผลจากการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเรียนส่งผลต่อคะแนน O-NET อย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของเกล้า จักทอน (2553) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรพรรณ แก้วฝ้าย (2556) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบ้านห้วยชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านนักเรียน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Tapola and Niemivirta (2008, pp. 291-312) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า การรับรู้และความชอบของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.6 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีการใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี มีสื่อการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจบทเรียน สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดของตนเองในการพูด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม สอนให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อ มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีกิจกรรมให้ผู้เรียนทำหลายอย่างเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน มีการสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้โดยเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง สอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหา ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ฝึกคิด และสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเองจากกิจกรรมที่ครูจัดให้ เพราะกระบวนการสอนที่ดีย่อมทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกล้า จักทอน (2550) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 จำนวน 492 คน พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะของครูผู้สอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิรัตน์ จิตโก (2551) ได้ศึกษาปัจจัยการบริการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดร เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถและความถนัดตามวิชาที่สอน มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอน กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการจัดกิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลังการประเมินผล เลือกรูปแบบ เทคนิค วิธีการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน การใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา กระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำตอบและอภิปรายตลอดถึงมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรัชย์ ไวยวรรณจิตร (2552) ศึกษาสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ: กรณีศึกษาโรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่จะเอื้อต่อการสอบ O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และเพื่อหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนในพื้นที่

สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ทัดเทียมกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ผลจากการวิจัยพบว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูมีผลต่อคะแนน O-NET อย่างมีนัยสำคัญ

1.7 ด้านการดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และการพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนในโรงเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานที่กำหนดไว้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับตัดสินผลการเรียน ซึ่งถ้าครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนวิธีการสอน นำผลการประเมินการเรียนการสอน มาปรับพฤติกรรมในการเรียนการสอน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้อีกด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิรัตน์ จิตโก (2551) ได้ศึกษาปัจจัยการบริการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรเขต 1 พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถและความถนัดตามวิชาที่สอน มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอน กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน และปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลังการประเมินผล เลือกรูปแบบ เทคนิค วิธีการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน การใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา กระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำตอบและอภิปรายตลอดถึงมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัฒนพงษ์ สีกา (2551) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นผลมาจากการทดสอบคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2548 ของจังหวัดอุดรดิษฐ์ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (NT) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มี 3 ปัจจัย คือ ความพึงพอใจที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ การเรียนพิเศษในวิชาวิทยาศาสตร์ และผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPA)

1.8 ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีกระบวนการที่ผู้สอนศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยการคิดค้นและนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการวิจัยที่นำเชื่อถือได้มาแล้ว มาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยตรง โดยประสานความร่วมมือในการวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนเผยแพร่งานวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบัน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งอาจเป็นสื่อการจัดการเรียนรู้หรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อ

พัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา และส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้นได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิรัตน์ จิตโก (2551) ได้ศึกษาปัจจัยการบริการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่าครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถและความถนัดตามวิชาที่สอน มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอน กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมและการประเมินผล การเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน และปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลังการประเมินผล เลือกรูปแบบ เทคนิค วิธีการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน การใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา กระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำตอบและอภิปรายตลอดถึงมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น จะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัศมี เจริญรัตน์ (2551, หน้า 94) สรุปไว้ว่าการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาโดยยึดหลักว่าการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรทิภา วันตา (2553, หน้า 39) ได้สรุปการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ครูผู้สอนใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กระบวนการหรือวิธีการที่เชื่อถือได้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน และช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ และผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด

1.9 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองส่งเสริมให้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ มีการให้กำลังใจและแสดงความเชื่อถือนในตัวนักเรียน ให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนได้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นตัวของตัวเอง ให้ความรักความอบอุ่นเท่าที่มีโอกาสจะกระทำ สนับสนุนในด้านต่าง ๆ กระตุ้นเตือนให้รู้จักคิด และใช้สติปัญญาเพื่อแก้ปัญหา ให้เวลาทำการบ้านอย่างพอเพียง ไม่ให้รับผิดชอบงานบ้านมากเกินไป จัดเวลา สถานที่อุปกรณ์การเรียน และช่วยตรวจการบ้านให้เสร็จเรียบร้อย เพราะถ้าผู้ปกครองมีการแบ่งปันเวลาให้แก่ นักเรียน หาวิธีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่เพื่อจะช่วยให้ นักเรียน ประสบผลสำเร็จในการเรียน ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนด้วยกลวิธีและแรงจูงใจต่าง ๆ อย่างจริงจัง จะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้เช่นกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของนุชนาฏ วรยศศรี

(2544) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลวิจัยพบว่า ตัวแปรด้านการส่งเสริมการเรียนของทางบ้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นเพราะถ้าบิดามารดาสนับสนุนลูกอย่างเต็มที่ เช่น ซื้อตำราภาษาอังกฤษให้อ่าน ให้ฟังหรือดูโทรทัศน์ภาคภาษาอังกฤษ ให้คำชมเชยหรือให้รางวัลเมื่อลูกสอบวิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนดี สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้ภาษาอังกฤษของลูกดีขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิวัตร์ พงษ์สุภา (2544, หน้า 41) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การส่งเสริมการเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของชุติมน ศรีแก้ว (2545, หน้า 78) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนโรงเรียนสารวิทยา พบว่าการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรัช ไวยวรรณจิตร (2552) ศึกษาสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 คำ: กรณีศึกษาโรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 คำ เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่จะเอื้อต่อการสอบ O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และเพื่อหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ทัดเทียมกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ผลจากการวิจัยพบว่า ความเอาใจใส่ต่อการเรียนของผู้ปกครองส่งผลต่อคะแนน O-NET อย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sanstroock (2001, p. 91) อธิบายว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองมีความสำคัญยิ่งต่อการศึกษาศิลปะของเด็ก ผู้ปกครองที่ติดต่อกับทางโรงเรียนน้อย ส่วนใหญ่ลูกจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในทางตรงกันข้ามผู้ปกครองที่ติดต่อกับทางโรงเรียนเป็นประจำ ลูกก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิรัตน์ จิตโก (2551) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองที่ให้ความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ดูแลบุตรหลาน มีเวลาดูแลลูกหลานในการเรียน ติดตามการเรียนของลูก ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของลูกมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

1.10 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองและญาติพี่น้องมีความผูกพัน

รักใคร่ ปรองดองกัน ภายในครอบครัว นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งประกอบด้วย ความพึงพอใจและการปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคลในครอบครัวนั้น ๆ การมีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว การที่พ่อแม่มีความรักที่ดีต่อกันย่อมทำให้เกิดความอบอุ่นใจ มีความมั่นคง มีความตั้งใจที่จะเลี้ยงดูปลูกฝังอบรมบุตรเกิดความผูกพัน เอื้ออาทรต่อกัน มีความเข้าใจ ยอมรับ ให้อภัย ให้สวัสดิการตอบสนองด้านต่าง ๆ แก่บุตร มีความเข้าใจอันดีต่อกัน ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก เด็กจะมีความพร้อมทางการเรียน ถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน บิดามารดาที่เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนของบุตร และวางแผนการเรียนให้บุตรของตน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิวัตร พงษ์สุภา (2544, หน้า 41) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิรัตน์ จิตโก (2551) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดร เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองที่ให้ความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ดูแลบุตรหลาน มีเวลาดูแลลูกหลานในการเรียน ติดตามการเรียนของลูก ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของลูก มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของมินตรา สิงหนาค (2552) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก เพราะวาทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองที่สำคัญก็คือ การให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียน โดยให้โอกาสนักเรียนเป็นตัวของตัวเอง ให้ความรัก ความอบอุ่นเท่าที่มีโอกาสที่จะทำได้ สนับสนุนนักเรียนในด้านต่าง ๆ กระตุ้นเตือนให้นักเรียนรู้จักการใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา การอยู่ร่วมกันและมีความสัมพันธ์ที่อบอุ่น เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน อุดหนุนเสียสละ เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิต และการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัยหลายเรื่องได้ค้นพบตรงกับการวิจัยนี้ว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bal and Baruss (2011, pp. 940-948) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาของ เขต 1

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (52.71) มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม (46.09) กลุ่มสาระการวิทยาศาสตร์ (40.18) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (38.36) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (30.01) การที่วิชาภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสาเหตุหลายประการด้วยกัน ทั้งการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พฤติกรรมการสอนของครู ความพร้อมของนักเรียนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอี่ยมพร หลินเจริญ และคณะ (2552, หน้า ข-ค) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ พบว่ามี 9 ประเด็น โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การเห็นความสำคัญของการสอบ O-NET 2) นโยบายของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพวิชาการ 3) สภาพแวดล้อมของโรงเรียน 4) การเข้าถึงข้อมูลการสอบของครูยังมีน้อย 5) พฤติกรรมการสอนของครู 6) ระดับความยากของข้อสอบ 7) ช่วงเวลาในการสอบและการแจ้งผลการสอบล่าช้า 8) คุณวุฒิของครูไม่ตรงตามสาระการสอน/ ครูไม่ครบตามกลุ่มสาระ 9) ภาระงานของครูมีมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ทั้ง 4 ปัจจัย โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่เราจะยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการด้วยกัน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการร่วมมือร่วมใจกันระหว่างหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู/บุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือของผู้ปกครอง/ นักเรียน และชุมชน ตลอดจนการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล จึงจะสามารถพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับที่สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ บุญดี (2552, หน้า 73) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความพร้อมของนักเรียน ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสัมพันธ์ในครอบครัว คุณภาพการสอนของครูและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และสอดคล้องกับจารุพันธ์ โพธิ์ทอง

(2554, หน้า 68) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า ในด้านปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ ตัวแปรพฤติกรรมการสอนของครู สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน และตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอี่ยมพร หลินเจริญ และคณะ (2552, หน้า 86) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ พบว่ามีสาเหตุมาจากปัจจัยด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ปัจจัยด้านตัวผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านตัวข้อสอบ

4. ผลการวิเคราะห์การถอดอรรถคุณและสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักลกรทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยคำนึงถึง ศักยภาพของผู้เรียน ประสานความร่วมมือ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหลักสูตร สถานศึกษาที่สามารถนำไปสู่การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นผู้นำ ส่งเสริม และสนับสนุนผู้ได้บังคับบัญชา ปฏิบัติงานให้เต็มตามความสามารถ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Lunenberg and Ornstein (2004, p. 318) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่เข้มแข็งและเป็นผู้มี ภาวะผู้นำทางวิชาการสูง กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีการจัดการอوقاتเพื่อพัฒนาทรัพยากรให้เอื้อต่อ การบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนและมีการปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่อย่างสม่ำเสมอ จะส่งผลทำให้โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของดวงเดือน แก้วฝ่าย (2558, หน้า 29) ได้สรุปปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณของผู้เรียน พบว่า คุณผลสัมฤทธิ์ ของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิรัตน์ จิตโก (2551) ได้ศึกษา ปัจจัยการบริการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม สนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ ให้โอกาสในการฝึกอบรมศึกษาดูงานสม่ำเสมอ จัดสภาพแวดล้อมจัดหาแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน จะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของเอี่ยมพร หลินเจริญ และคณะ (2552) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ พบว่า นโยบายของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การสนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

2. ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_2) สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนคือผลลัพธ์ของโรงเรียนที่เกิดจากการบริหารจัดการของผู้บริหารและการจัดการเรียนการสอนของครู นอกจากนี้ นักเรียนจะมีคุณภาพยังขึ้นอยู่กับความกล้าแสดงออกในลักษณะความพึงพอใจ มีความต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออกมุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ คุณลักษณะและพฤติกรรมของนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรพรรณ แก้วฝ่าย (2556) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบ้านห้วยชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านนักเรียน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Tapola and Niemivirta (2008, pp. 291-312) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การรับรู้และความชอบของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัจจัยด้านครู (X_3) สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูสอนให้นักเรียน ให้ได้รับความสนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อ มีความกระตือรือร้นในการเรียน ครูประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ครูคิดค้นและนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้มาแล้ว มาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียน ตลอดจนเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการสร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุกด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกล้า จักทอน (2553, หน้า 11) สรุปว่า ปัจจัยด้านครูส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน กลวิธี

การสอนต่าง ๆ ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาในการเรียน ตลอดจนมีความสามารถด้านวัดและประเมินที่หลากหลายแล้วนำไปปรับปรุงพัฒนาทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรพรรณ แก้วฝ่าย (2556, หน้า 8) สรุปว่า ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วยเพราะครูมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน เป็นผู้มีความรับผิดชอบ เข้าสอนตรงเวลา ตรวจงานสม่ำเสมอ ไม่ทิ้งห้องสอน ไม่มาสาย จัดทำแผนการสอน ดำเนินการสอนตามแผนการสอนหรือในโครงการสอนนั้น ตลอดจนมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน การสอนที่ประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การใช้เทคนิควิธีการสอนหลาย ๆ วิธีการใช้สื่อการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

4. ปัจจัยด้านผู้ปกครอง (X_4) สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองให้ความสำคัญและช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน หรือเมื่อนักเรียนทำงานและประสบผลสำเร็จทุกคนในครอบครัวจะแสดงความยินดี ซึ่งผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการให้การศึกษา ช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน เพราะผู้ปกครองให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนได้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นตัวของตัวเอง ให้ความรักความอบอุ่น สนับสนุนในด้านต่าง ๆ กระตุ้นเตือนให้รู้จักคิด และใช้สติปัญญาเพื่อแก้ปัญหา จัดเวลา สถานที่ อุปกรณ์การเรียน และช่วยตรวจการบ้านให้เสร็จเรียบร้อย มีวิธีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่เพื่อจะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนด้วยกลวิธีและแรงจูงใจต่าง ๆ อย่างจริงจัง ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกล้า จักทอน (2553, หน้า 16) กล่าวว่า นักเรียนที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนได้ดี จะต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมจากทางบ้านที่เหมาะสม โดยผู้ปกครองมีการแบ่งปันเวลาให้แก่เด็กเรียนหาวิธีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่เพื่อจะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน อาจส่งเสริมสนับสนุนการเรียนด้วยกลวิธีและแรงจูงใจต่าง ๆ อย่างจริงจัง จะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้เช่นกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของฉัตรนันทน์ อนุวัชศิริวงศ์ (2554) กล่าวไว้ว่าในการที่ผู้ปกครองจะช่วยให้นักเรียนเก่งนั้น ได้เสนอความเห็นว่าการสนับสนุนของผู้ปกครอง หรือบรรยากาศในบ้านมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง มีความอิทธิพลทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 1 โดยดำเนินการให้ครอบคลุมกับปัจจัยทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะปัจจัยด้านผู้บริหารที่มีอิทธิพลสูงสุดเป็นลำดับแรก

2. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร ควรพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักกลางทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตัวสนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการ ตลอดจนจัดหาแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

2. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ เจตคติในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการศึกษา ให้ผู้เรียนพยายามแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง ฝึกให้มีความทะเยอทะยานสูงเพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ

3. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านครู ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และการทำวิจัยในชั้นเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ครูควรมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย กระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสามารถในการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาในการเรียน ตลอดจนมีความสามารถด้านวัดและประเมินที่หลากหลายแล้วนำไปปรับปรุงพัฒนาทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

4. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนของนักเรียน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้ปกครองควรมีเวลาให้กับนักเรียน เพื่อความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว เพื่อทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองได้

5. จากผลการวิจัยที่พบว่าคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มสาระ

การเรียนรู้คณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จึงมีข้อเสนอแนะให้โรงเรียนระดับ
ชั้นประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เร่งรัดพัฒนาการจัด
การเรียนการสอน โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในรูปแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้
ข้อมูลเชิงลึกที่ถูกต้อง ชัดเจนและสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ได้ดียิ่งขึ้น

2. ควรมีการเพิ่มตัวแปรในการวิจัยด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
เพราะอาจมีปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 . กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กริชมน รัตนโฆษา. (2551). การบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์คุุณบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กรรณา ภูมะณี, ทวีศิลป์ กุลนภาดล, ผดุงชัย ภูพัฒน์ และนิวัฒน์ น้อยมณี. (2557). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียง. วารสารบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2552). พื้นฐานการพัฒนาขั้นพื้นฐาน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กุลธร เสน่ห์หา. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้เรียนและด้านครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการวัดผล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกตุฉัตรภรณ์ นามเมืองรักษ์. (2551). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกล้า จักทอน. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรรย์ สุขเสวี. (2550). การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- จารุพันธ์ โปธิ์ทอง. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- จรินทร์ ลักษณ์วิศิษฏ์. (2552). *การบริหารการศึกษาเชิงรุก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ระยะเวลา: สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 12 ยะลา*
- จิริรัตน์ ดิณคัตต์. (2557). *O-Net คืออะไร สำคัญอย่างไร?. เข้าถึงได้จาก*
http://www.watprachanimit.ac.th/webboard-show_938
- ชุตिकाญจน์ บุญญะชิติสุข. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ชุติมน ศรีแก้ว. (2546). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ณัฐติยาภรณ์ หยกอุบล. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม โรงเรียนพินุลบำเพ็ญ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ดวงเดือน แก้วฝ้าย. (2558). *ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.*
- คารารัตน์ จันทร์กาย. (2557). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย. เข้าถึงได้จาก*
<http://www.academia.edu/6622612/>
- ดิเรก จันทร์เพ็ญ. (2549). *การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.*
- ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. (2554). *การประหุมนระคมความคิดเรื่อง ศึกษาวิจัยสร้างไทยด้วยวัฒนธรรม การอ่าน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมการอ่าน (สสส.).*

- ทรงเดช สอนใจ. (2555). *การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. เข้าถึงได้จาก <http://webcache.googleusercontent.com>.
- ทศพร จันทนราช. (2554). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. คุษฎีนิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัศนีย์ ประสงค์สุข. (2546). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม*. ปรินฎยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญญา เรืองแก้ว. (2550). *การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดัชนีพื้นฐาน (O-NET) สำคัญอย่างไร*. *วารสารวิชาการ*, 10(4).
- นคร เหมนาค. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นพชัย วงศ์บุญ. (2548). *การศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารอบลราชธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอบลราชธานี.
- นิจ ภูกัน. (2551). *การพัฒนาความรู้และทักษะการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการของครู โรงเรียนบ้านห้วยหมอเฒ่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นุชนาฎ วรยศศรี. (2544). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้*. ปรินฎยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เนืองนิต ปิยวงศ์. (2554). *ผลของกระบวนการกลุ่มที่มีต่อเจตคติทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสา จังหวัดน่าน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- บัวพันธ์ ภูสาคัท. (2550). การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรวัตร แก้วฝ้าย. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการใช้กระบวนการนิเทศภายในกับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปราณี เพ็ชรศิริ. (2549). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนกรุงเทพการบัญชี วิทยาลัย. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาธุรกิจศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ผกา สัตยธรรม (2543). สุขภาพจิตเด็ก. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2559). หลักการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6). ชลบุรี: บัณฑิตเอกสาร.
- พรทิพา วันตา. (2553). องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรพรรณ แก้วฝ้าย. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน บ้านห้วยชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย บูรพา.
- พัฒนพงษ์ สีกา. (2551). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นผลมาจากการทดสอบคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2548 ของจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัย และประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- พิสมัย สิมสีพิมพ์. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

- พีรพรรณ ทองปั้น. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2552). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา ฉบับปรับปรุง. ชลบุรี: มนตรี.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไตวณะบุตร. (2550). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภูวดล แก้วมณี. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มยุรี ถิ่นวัลย์. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในเครือมหาไถ่ศึกษาสงฆมณฑลอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ส่วนตรวจราชการที่ 10. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- มะลิวัลย์ พูลเอียด. (2553). ความรู้ และเจตคติ ต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มัทนา วัฒนอมศักดิ์. (2550). การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มินตรา สิงหนาค. (2552). อิทธิพลของกระบวนการครอบครัวและตัวแปรส่งผ่านที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขรรยง ภูทองพลอย. (2550). การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัศมี เจริญรัตน์. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนนำร่องผู้นำการเปลี่ยนแปลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม.

- เรวดี จันทร์ศรีโชติ. (2552). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- วิรัตน์ จิตโก. (2551). ปัจจัยการบริหารที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- วิไลวรรณ วรางคนากุล. (2556). ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิวัฒน์ พงษ์สุภา. (2544). การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ: อักษรพิพัฒน์
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2558). คู่มือการจัดทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) และช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3) ปีการศึกษา 2557. ม.ป.ท.
- สมใจ บุญดี. (2552). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2539). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2551). การประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร SMART SCHOOL. กรุงเทพฯ: ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2556). *ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2555 บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2553). *การจัดการความรู้*. ม.ป.ท.
- สายหยุด ประภิกะ. (2552). *สภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุดฤทัย ศรีปรีชา. (2550). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพัตร์ พิบูลย์. (2555). *ประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเตรียมรับการประเมินภายนอกรอบ 3*. เข้าถึงได้จาก <http://drsuphakedqa.blogspot.com/>
- สุรัช ไวยวรรณจิตร. (2552). *การศึกษาสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ: กรณีศึกษาโรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา*. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สุรวีทย์ พลมณี. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สุรศักดิ์ ศิริอุดมโชค. (2557). *ปัจจัยการบริหารวิชาการที่มีต่อผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สุรลัย เทวชาลาอังกูร. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับเจตคติ ต่อการวัดและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). รายงานการวิจัยการสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสนอ นุ่นโถม. (2551). การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอก มาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- โสภา วงษ์นาคเพ็ชร์. (2553). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อภิเชก เผ่าภูไทย. (2551). การศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-2 และ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อรพินทร์ ชูชม. (2552). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรัญญา ไชยวงศ์. (2555). การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาแม่สุก อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับศึกษาลำปาง เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เอี่ยมพร หลินเจริญ, สิริศักดิ์ อาจวิชัย และภิรภา จันท์อินทร์. (2552). รายงานการวิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ
- Al-Kadri, H. M., Al-Kadi, M. T., Van Der Vleuten, C. P. (2013). Workplace-based assessment and students' approaches to learning: A qualitative inquiry. *Med Teach*. 2013;35 Suppl 1:S31-8.
- Bal, M., & Baruss, I. (2011). Perceived parental attachment and achievement motivation. *Psychol Rep*, 109(3), 940-8.

- Calgary Board of Education. (2002). *CBE mild and moderate full-day kindergarten project (2001-2002)*. Calgary, AB: Calgary Board of Education.
- Davis, G. A., & Thomas, M. A. (1989). *Effective schools and effective teachers*. Boston: Allyn and Bacon.
- Debevoise, W. (1984). Synthesis of research on the principal as instructional leader. *Educational Leadership, 42(2A)*, 14-20.
- Edward, B. F., & Helen, F. (2001). *Ladd have put together a detailed quantitative and qualitative analysis... (Included as Notable Book of 2000)"* —Rebecca Jones, Senior Editor of ASBJ, American School Board Journal, 1/3/2001
- Hall, G., Rutherford, W. L., Hord, S. M., & Huling, L. L. (1984). Effects of three principle styles on school improvement. *Education leadership, 41(5)*, 22-29.
- Iritani, B. J., Cho, H., Rusakaniko, S., Mapfumo, J., Hartman, S., & Hallfors, D. D. (2016). Educational outcomes for orphan girls in Rural Zimbabwe: Effects of a school support intervention. *Health Care Women Int, 37(3)*, 301-22.
- John, W. S. (2001). *Educational psychology*. New York: McGraw-Hill.
- Kenneth, T. H., & Ben, F. E. (1999). *Education psychology for effective teacher*. The United State of America: Wadsworth.
- Kim, Y. L., & Lee, S. M. (2015). Effect of satisfaction in major at university on academic achievement among physical therapy students. *J Phys Ther Sci., 27(2)*, 405-9.
- Koutsoulis, M. K., & Campbell, J. R. (2001). Family process affect student, motivation, and science and math achievement in Cypriot High Schools. *Structural Equation Modeling, 8(1)*, 108-172.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30(3)*, 607-609.
- Krug, S. E. (1992). Instructional leadership: A constructivist perspective. *Educational Administration Quarterly, 28*, 430-443.
- Leung, K. K., Liu, W. J., Wang, W. D., Chen, C. Y. (2007). *Factors affecting students' evaluation in a community service-learning program*. *Adv Health Sci Educ Theory Pract, 12(4)*, 475-490.

- Likert, R. A. (1961). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.
- Lunenburg, C. F., & Ornstein, C. A. (2004). *Education administration: Concepts and practices*. California: Wadsworth.
- Murry, H. A. (1983). *Exploration in psychology: A clinical and experimental study of fifty men of college age*. New York: Oxford University Press.
- Park JH, Lee E, Bae SH. (2010). *Factors Influencing Learning Achievement of Nursing Students in E-learning*. Apr;40(2):182-190. Korean.
- Rabideau, T. S. (2005). *Effects of achievement motivation on behavior* . Retrieved from <http://www.personalityresearch.org/papers/rabideau.html>
- Rice, L., Barth, J. M, Guadagno, R. E., Smith, G. P., McCallum, D. M., & Asert. (2013). *The role of social support in students' perceived abilities and attitudes toward math and science*. J Youth Adolesc. 2013 Jul;42(7):1028-40.
- Shashidhar, S., Rao, C., & Hegde, R. (2009). *Factors affecting scholastic performances of adolescents*. Indian J Pediatr. 2009 May;76(5):495-9.
- Simzar, R. M., Martinez, M., Rutherford, T., Domina, T., & Conley, A. M. (2015). *Raising the stakes: How students' motivation for mathematics associates with high-and low-stakes test achievement*. Learn Individ Differ. 2015 Apr;39:49-63.
- Tapola, A, & Niemivirta, M. (2008). *The role of achievement goal orientations in students' perceptions of and preferences for classroom environment*. Br J Educ Psychol. 2008 Jun;78(Pt 2):291-312.
- Von Secker, C. (2004). Science achievement in social contexts: Analysis from national assessment of educational progress. *Journal of educational research*, 98(2), 67-77.
- Zendarski, N., Sciberras, E., Mensah, F., & Hiscock, H. (2017). *Early high school engagement in students with attention/deficit hyperactivity disorder*. Br J Educ Psychol. 2017 Jun;87(2):127-145.
- Zigler, E, Finn-Stevenson, M. (2007). *From research to policy and practice: The school of the 21st Century*. Am J Orthopsychiatry. 2007 Apr;77(2):175-181.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 1623

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

7 กันยายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาววารภรณ์ ลวงสวาส นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุญา ชีระวุฒิชตระกูล ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะศึกษาศาสตร์ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3839-3486 โทรสาร 0-3874-5811

ผู้วิจัยโทร 087-1446180

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ว 2079

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

10 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน

ด้วยนางสาววราภรณ์ ลวงสวาส นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญา ชีระวิชิตระกุล ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในการนี้จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย หนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3839-3486

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ว 2080

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

10 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วยนางสาววราภรณ์ ลวงवास นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญา ชีระวัฒน์ตระกูล ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3839-3486

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1

1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

2. ใครขอความกรุณาจากท่านในฐานะที่เป็นผู้สอน ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน ได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลที่นำไปวิเคราะห์ในภาพรวม ผลการวิจัยจะไม่มีผลกระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อการดำเนินงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาววราภรณ์ ลวงสวาส)

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในหน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. โรงเรียนที่สังกัด.....

3. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ต่ำกว่า 5 ปี

5-10 ปี

10-15 ปี

มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โปรดเลือกคำตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง (เลือกเพียง 1 คำตอบ)

คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

1. ด้านผู้บริหาร

ข้อที่	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้						
1.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน					
2.	ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางาน ด้านวิชาการ					
3.	ผู้บริหารพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียน การสอน					
4.	ผู้บริหารประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา					
ข้อที่	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1

2. การประกันคุณภาพการศึกษา					
5.	ผู้บริหารให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้				
6.	ผู้บริหารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผน ติดตามผล และพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพ				
7.	ผู้บริหารใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคลากรและนักเรียนไปพร้อมกัน				
8.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน				
3. การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้					
9.	ผู้บริหารประสานความร่วมมือ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิและ ผู้แทนชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา				
10.	หลักสูตรสถานศึกษาสามารถนำไปสู่การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
11.	ผู้บริหารนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและ ชุมชน				
3. การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้					
12.	ผู้บริหารประสานความร่วมมือ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และพัฒนาครูให้สามารถใช้หลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ				

2. ด้านผู้เรียน

ข้อที่	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น
--------	---------------------	------------------

		5	4	3	2	1
1. เจตคติในการเรียน						
13.	ผู้เรียนจะแสดงออกในลักษณะความพึงพอใจ					
14.	ผู้เรียนสนใจ มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
15.	ผู้เรียนยอมรับความสามารถและวิธีการสอนของครู					
16.	ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการศึกษา					
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์						
17.	ผู้เรียนมุ่งประสิทธิภาพในการทำงาน					
18.	ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะพยายามทำงานให้ได้ผลดีเยี่ยม					
19.	ผู้เรียนพยายามที่จะแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง					
20.	ผู้เรียนมีความต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออกมุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ					
21.	ผู้เรียนมีความทะเยอทะยานสูง เพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ					

3. ด้านครู

ข้อที่	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. กระบวนการจัดการเรียนการสอน						
22.	ครูมีการใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธี					
23.	ครูมีสื่อการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจบทเรียน					
24.	ครูสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดของตนเองในการพูด และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม					
25.	ครูสอนให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อ มีความกระตือรือร้นในการเรียน					
26.	ครูมีกิจกรรมให้ผู้เรียนทำหลายอย่างเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน					
27.	ครูสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะแก่การเรียนรู้					
ข้อที่	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
28.	ครูช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้โดยเป็นผู้สร้าง					

	(Construct) ความรู้ด้วยตนเอง					
29.	ครูสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักแก้ปัญหา					
2. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง						
30.	ครูประเมินผลงานที่ปฏิบัติจริงมากกว่าประเมินจากข้อสอบแบบเลือกตอบ					
31.	ครูวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตร					
32.	ครูประเมินความสามารถของผู้เรียนในด้านการอ่าน การคิด วิเคราะห์ และการเขียนสื่อความในแต่ละช่วงชั้น					
33.	ครูประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น					
34.	ครูประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติในแต่ละช่วงชั้น					
35.	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครองตรวจสอบผลของการประเมินการเรียนตลอดเวลา					
36.	ครูมีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษา และรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนผ่านการศึกษามาแล้ว					
3. การทำวิจัยในชั้นเรียน						
37.	ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ					
38.	ครูคิดค้นและนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้มาแล้ว มาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยตรง					
39.	ครูวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน และสถาบัน					

4. ด้านผู้ปกครอง

ข้อที่	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น
--------	---------------------	------------------

		5	4	3	2	1
1. การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน						
40.	ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่นักเรียนทบทวนบทเรียน ทำการบ้าน และอ่านหนังสือ					
41.	ผู้ปกครองให้เวลาทำการบ้านอย่างพอเพียง ไม่ให้รับผิดชอบงานบ้านมากเกินไป					
42.	ผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่นเท่าที่มีโอกาสจะกระทำ					
43.	ผู้ปกครองสนับสนุนในด้านต่าง ๆ กระตุ้นเตือนให้รู้จักคิด และใช้สติปัญญาเพื่อแก้ปัญหา					
44.	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนเรียนเสริมพิเศษ					
45.	ผู้ปกครองให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน					
46.	ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนฟังรายการวิทยุโทรทัศน์จัดหาหนังสือที่เป็นประโยชน์ให้กับนักเรียน					
47.	ผู้ปกครองให้ความสนใจและติดตามผลการเรียนของนักเรียน					
48.	เมื่อนักเรียนได้ผลการเรียนต่ำผู้ปกครองจะให้กำลังใจเสมอ					
49.	ผู้ปกครองจัดเตรียมสถานที่ให้นักเรียนทำการบ้านและอ่านหนังสือ					
2. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว						
50.	สมาชิกในครอบครัวมีเวลาร่วมสนทนากันอย่างสม่ำเสมอและเป็นกันเอง					
51.	ครอบครัวเลี้ยงดูปลูกฝังอบรมบุตรให้เกิดความผูกพัน เอื้ออาทรต่อกัน มีความเข้าใจ ยอมรับให้อภัย					
52.	ครอบครัวให้สวัสดิการตอบสนองด้านต่าง ๆ แก่บุตร					
53.	ครอบครัวไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก					
54.	เมื่อบุคคลใดในครอบครัวมีปัญหาจะปรึกษาหาทางช่วยเหลือกัน					
55.	เมื่อนักเรียนทำงานและประสบผลสำเร็จทุกคนในครอบครัวจะแสดงความยินดี					
56.	เมื่อทำผิดสมาชิกในครอบครัวจะไม่ซ้ำเติมและให้อภัยเสมอ					

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

**แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1**

1. ด้านผู้บริหาร

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		ผชช.1	ผชช.2	ผชช.3	ผชช.4	ผชช.5	
1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้							
1.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และ นวัตกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1
2.	ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการ พัฒนางาน ด้านวิชาการ	1	1	1	1	1	1
3.	ผู้บริหารพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1
4.	ผู้บริหารประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	1	1	1	1	1	1
2. การประกันคุณภาพการศึกษา							
5.	ผู้บริหารให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้	1	1	1	1	1	1
6.	ผู้บริหารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมใน การกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามผล และพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพ	1	1	1	1	1	1
7.	ผู้บริหารใช้การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ ในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ บุคลากรและนักเรียนไปพร้อมกัน	1	1	1	1	1	1
8.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1
3. การพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้							

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		ผชช.1	ผชช.2	ผชช.3	ผชช.4	ผชช.5	
9.	ผู้บริหารประสานความร่วมมือ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิและ ผู้แทนชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	1	1	1	1	1	1
10.	หลักสูตรสถานศึกษาสามารถนำไปสู่การ เรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1
11.	ผู้บริหารนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และ ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและ ชุมชน	0	1	1	1	1	0.8
12.	ผู้บริหารประสานความร่วมมือ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และพัฒนาครูให้สามารถ ใช้หลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	0	1	1	1	1	0.8

2. ด้านนักเรียน

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		ผชช.1	ผชช.2	ผชช.3	ผชช.4	ผชช.5	
1. เจตคติในการเรียน							
13.	ผู้เรียนจะแสดงออกในลักษณะ ความพึงพอใจ	1	1	1	1	1	1
14.	ผู้เรียนสนใจ มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1
15.	ผู้เรียนยอมรับความสามารถและวิธีการ สอนของครู	1	1	1	1	1	1
16.	ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการศึกษา	1	1	1	1	1	1

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	ค่า IOC
-----	---------------	----------------------------	---------

		ผชช.1	ผชช.2	ผชช.3	ผชช.4	ผชช.5	
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์							
17.	ผู้เรียนมุ่งประสิทธิภาพในการทำงาน	1	1	1	1	1	1
18.	ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะพยายามทำงานให้ได้ผลดีเยี่ยม	1	1	1	1	1	1
19.	ผู้เรียนพยายามที่จะแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง	1	1	1	1	1	1
20.	ผู้เรียนมีความต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออกมุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ	1	1	1	1	1	1
21.	ผู้เรียนมีความทะเยอทะยานสูง เพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ	1	1	1	1	1	1

3. ด้านครู

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		ผชช.1	ผชช.2	ผชช.3	ผชช.4	ผชช.5	
1. กระบวนการจัดการเรียนการสอน							
22.	ครูมีการใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธี	1	1	1	1	1	1
23.	ครูมีสื่อการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจบทเรียน	1	1	1	1	1	1
24.	ครูสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดของตนเองในการพูด และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม	1	1	1	1	1	1
25.	ครูสอนให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานไม่รู้สึกรีบเร่ง มีความกระตือรือร้นในการเรียน	1	1	1	1	1	1
26.	ครูมีกิจกรรมให้ผู้เรียนทำหลายอย่างเพื่อเร้าความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1
27.	ครูสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะแก่การเรียนรู้	1	1	1	1	1	1
28.	ครูช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน	1	1	1	1	1	1

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		ผชช.1	ผชช.2	ผชช.3	ผชช.4	ผชช.5	
	กระบวนการเรียนรู้โดยเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้ด้วยตนเอง						
29.	ครูสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ ผู้เรียนมีนิสัยรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จัก แก้ปัญหา	1	1	1	1	1	1
2. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง							
30.	ครูประเมินผลงานที่ปฏิบัติจริงมากกว่า ประเมินจากข้อสอบแบบเลือกตอบ	1	1	1	1	1	1
31.	ครูวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้อง และครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่ กำหนดในหลักสูตร	1	1	1	1	1	1
32.	ครูประเมินความสามารถของผู้เรียนใน ด้านการอ่าน การคิด วิเคราะห์ และ การเขียนสื่อความในแต่ละช่วงชั้น	1	1	1	1	1	1
33.	ครูประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น	1	1	1	1	1	1
34.	ครูประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติใน แต่ละช่วงชั้น	1	1	1	1	1	1
35.	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครอง ตรวจสอบผลของการประเมินการเรียน ตลอดเวลา	1	1	1	1	1	1
36.	ครูมีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่าง สถานศึกษา และรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนผ่านการศึกษามาแล้ว	1	1	1	1	1	1

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	ค่า IOC
-----	---------------	----------------------------	---------

		ผชช.1	ผชช.2	ผชช.3	ผชช.4	ผชช.5	
3. การทำวิจัยในชั้นเรียน							
37.	ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1
38.	ครูกิดค้นและนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการวิจัยที่นำเชื่อถือได้มาแล้ว มาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยตรง	1	1	1	1	1	1
39.	ครูวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา ครอบครัวองค์กรหน่วยงาน และสถาบัน	0	1	1	1	1	0.8

4. ด้านครอบครัว

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		ผชช.1	ผชช.2	ผชช.3	ผชช.4	ผชช.5	
1. การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง							
40.	ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียน ทบทวนบทเรียน ทำการบ้าน และอ่านหนังสือ	1	1	1	1	1	1
41.	ผู้ปกครองให้เวลาทำการบ้านอย่างพอเพียง ไม่ให้รับผิดชอบงานบ้านมากเกินไป	1	1	1	1	1	1
42.	ผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่นเท่าที่มีโอกาสจะกระทำ	1	1	1	1	1	1
43.	ผู้ปกครองสนับสนุนในด้านต่าง ๆ กระตุ้นเตือนให้รู้จักคิด และใช้สติปัญญาเพื่อแก้ปัญหา	1	1	1	1	1	1
44.	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนเรียนเสริมพิเศษ	1	1	1	1	1	1
ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC

		ผชช.1	ผชช.2	ผชช.3	ผชช.4	ผชช.5	
45.	ผู้ปกครองให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาในด้านการเรียน	1	1	1	1	1	1
46.	ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนฟังรายการวิทยุโทรทัศน์จัดหาหนังสือที่เป็นประโยชน์ให้กับนักเรียน	1	1	1	1	1	1
47.	ผู้ปกครองให้ความสนใจและติดตามผลการเรียนของนักเรียน	1	1	1	1	1	1
48.	เมื่อนักเรียนได้ผลการเรียนต่ำผู้ปกครองจะให้กำลังใจเสมอ	1	1	1	1	1	1
49.	ผู้ปกครองจัดเตรียมสถานที่ให้นักเรียนทำการบ้านและอ่านหนังสือ	1	1	1	1	1	1
2. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว							
50.	สมาชิกในครอบครัวมีเวลาร่วมสนทนากันอย่างสม่ำเสมอและเป็นกันเอง	1	1	1	1	1	1
51.	ครอบครัวเลี้ยงดูปลูกฝังอบรมบุตรให้เกิดความผูกพัน เอื้ออาทรต่อกัน มีความเข้าใจยอมรับให้อภัย	1	1	1	1	1	1
52.	ครอบครัวให้สวัสดิการตอบสนองด้านต่าง ๆ แก่บุตร	1	1	1	1	1	1
53.	ครอบครัวไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดขึ้นกับอารมณ์ของเด็ก	1	1	1	1	1	1
54.	เมื่อบุคคลใดในครอบครัวมีปัญหาจะปรึกษาหาทางช่วยเหลือกัน	1	1	1	1	1	1
55.	เมื่อนักเรียนทำงานและประสบผลสำเร็จทุกคนในครอบครัวจะแสดงความยินดี	1	1	1	1	1	1
56.	เมื่อทำผิดสมาชิกในครอบครัวจะไม่ซ้ำเติมและให้อภัยเสมอ	1	1	1	1	1	1

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยอง เขต 1

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ปัจจัยด้านผู้บริหาร		19	.68	38	.64
1	.66	20	.56	39	.66
2	.65	21	.72	ปัจจัยด้านผู้ปกครอง	
3	.56	ปัจจัยด้านครู		40	.80
4	.68	22	.74	41	.78
5	.76	23	.68	42	.81
6	.62	24	.71	43	.89
7	.68	25	.55	44	.76
8	.65	26	.80	45	.66
9	.68	27	.80	46	.77
10	.63	28	.66	47	.67
11	.84	29	.72	48	.73
12	.74	30	.68	49	.82
ปัจจัยด้านผู้เรียน		31	.68	50	.84
13	.48	32	.77	51	.82
14	.79	33	.65	52	.75
15	.47	34	.81	53	.71
16	.80	35	.67	54	.73
17	.68	36	.78	55	.41
18	.71	37	.63	56	.60

หมายเหตุ: ปัจจัยด้านผู้บริหาร ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

ปัจจัยด้านผู้เรียน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

ปัจจัยด้านครู ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95